

STAROSTA
PIOTR LUCZYŃSKI

Projekt

Uchwała Nr.../.../...
Rady Powiatu Słubickiego
z dnia
w sprawie aktualizacji Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu
Słubickiego

Na podstawie art. 12 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity - Dz. U. z 2013 r., poz. 595 z późn. zm.), w związku z art. 3 pkt 3 i art. 9 pkt. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tekst jednolity - Dz. U. z 2014 r., poz. 1649 z późn. zm.),

uchwala się, co następuje:

§ 1. Zmienia się uchwałę Nr XVII/65/2000 z dnia 30 maja 2000 r. w sprawie przyjęcia Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Słubickiego w następujący sposób:

- 1) w tytule uchwały po wyrazie „Słubickiego” dodaje się wyrazy: „na lata 2014 – 2022”,
- 2) załącznik do przedmiotowej uchwały otrzymuje brzmienie jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Słubickiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sp. ben cup

Robert Zabczewski-Bogdanow
RADCA PRAWNY

Smęta: rkr

Uzasadnienie
do projektu uchwały Rady Powiatu Słubickiego
w sprawie aktualizacji Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Słubickiego

Strategia zrównoważonego rozwoju powiatu słubickiego to najważniejszy dokument programowy, w oparciu o który samorząd realizuje obowiązek prowadzenia polityki rozwoju lokalnego. Głównym celem strategii jest stworzenie podstaw dla opracowania planu rozwoju powiatu słubickiego w okresie czasowym 2014-2022. Strategia Powiatu Słubickiego jest dokumentem, w oparciu o który realizowane będą wyznaczone kierunki rozwoju regionu oraz na podstawie którego podjęte zostaną działania służące osiągnięciu celów w perspektywie długofalowej. W oparciu o strategię wskazane zostaną szczegółowe zadania do realizacji ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie oraz źródeł finansowania.

Konieczność aktualizacji Strategii wynika przede wszystkim z potrzeby dostosowania zapisów obecnie obowiązującego dokumentu do aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej w Powiecie Słubickim oraz do zmian przepisów prawnych. Ogromne znaczenie dla konieczności posiadania dokumentu strategicznego w postaci zaktualizowanej Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Słubickiego na lata 2014 – 2022 jest istotne z punktu widzenia przynależności Polski do Unii Europejskiej, zarówno pod względem możliwości pozyskania funduszy unijnych na rozwój lokalny w perspektywie finansowej 2014 - 2020, a także wywiązania się ze zobowiązań nałożonych przez ustawodawcę na samorządy terytorialne.

Naczelnik Wydziału Rozwoju Lokalnego,
Promocji Spraw Społecznych

Krzysztof Murdza

Robert Zubczewski-Bogdanow

RADCA PRAWNY

załącznik
do uchwały Nr.../.../...
Rady Powiatu Słubickiego
z dnia

STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU POWIATU SŁUBICKIEGO NA LATA 2014–2022

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE.....	4
2. DIAGNOZA STANU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO POWIATU SŁUBICKIEGO.....	5
2.1. Charakterystyka ogólna powiatu słubickiego.....	5
2.1.1. Położenie.....	5
2.1.2. Powierzchnia i ludność.....	7
2.1.3. Gminy powiatu słubickiego	10
2.2. Środowisko przyrodnicze	12
2.2.1. Warunki klimatyczne	12
2.2.2. Pokrywa geologiczna i hydrogeologia.....	12
2.2.3. Geomorfologia i rzeźba terenu	12
2.2.4. Charakterystyka gleb.....	13
2.2.5. Bogactwa naturalne	13
2.2.6. Zasoby wodne.....	13
2.2.7. Powietrze atmosferyczne	14
2.2.8. Zasoby leśne.....	15
2.2.9. Parki krajobrazowe i rezerваты	15
2.2.10 Gospodarka odpadami.....	19
2.3. Charakterystyka rolnictwa	20
2.3.1. Struktura powierzchni gruntów	20
2.3.2. Struktura gospodarstw rolnych.....	20
2.3.3. Struktura produkcji rolnej	21
2.3.4. Ludność związana z rolnictwem i jej aktywność ekonomiczna.....	21
2.4. Infrastruktura społeczna.....	22
2.4.1. Analiza demograficzna.....	22
2.4.2. Analiza rynku pracy i bezrobocia.....	24
2.4.3. Oświata i nauka.....	38
2.4.4. Kultura i sztuka.....	43
2.4.5. Turystyka i sport.....	50

2.4.6.	Ochrona zdrowia	56
2.4.7.	Pomoc społeczna	59
2.4.8.	Bezpieczeństwo publiczne	60
2.4.9.	Kapitał społeczny	63
2.5.	Infrastruktura techniczna i komunalna	65
2.5.1.	Komunikacja	65
2.5.2.	Warunki bytowe	68
2.6.	DIAGNOZA OBECNEJ SYTUACJI POWIATU SŁUBICKIEGO Z IDENTYFIKACJĄ GŁÓWNYCH PROBLEMÓW ROZWOJOWYCH	70
3.	STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU POWIATU SŁUBICKIEGO	73
3.1.	Analiza SWOT	73
3.2.	Powiat słubicki w perspektywie czasowej 2014–2022	81
3.3.	Strategiczne cele rozwoju powiatu	82
3.3.1.	Rozwój gospodarki i podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej powiatu	83
3.3.2.	Poprawa jakości życia	88
3.3.3.	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY POWIATU	95
3.3.4.	PROJEKTY STRATEGICZNE W PERSPEKTYWIE CZASOWEJ 2014 – 2022	98
4.	WDROŻENIE I MONITOROWANIE STRATEGII	108
	SKŁAD ZESPOŁU DS. AKTUALIZACJI STRATEGII ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU POWIATU SŁUBICKIEGO	110
	SPIS RYSUNKÓW I TABEL	110

1. WPROWADZENIE

Strategia zrównoważonego rozwoju powiatu słubickiego to najważniejszy dokument programowy, w oparciu o który samorząd realizuje obowiązek prowadzenia polityki rozwoju lokalnego. Głównym celem strategii jest stworzenie podstaw planu rozwoju powiatu słubickiego w okresie 2014-2022. Jest to dokument pomocny przy realizacji wyznaczonych kierunków rozwoju regionu, dążeniu do osiągnięcia celów w perspektywie długofalowej. W celu wskazania szczegółowych zadań do realizacji ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie oraz źródeł finansowania należy stworzyć właściwe dokumenty wykonawcze.

Konieczność aktualizacji strategii wynika przede wszystkim z potrzeby dostosowania zapisów dokumentu do aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej oraz do zmian przepisów prawnych. Ogromne znaczenie w budowaniu dokumentu ma także przynależność Polski do Unii Europejskiej, zarówno pod względem pozyskania funduszy na rozwój lokalny, a także zobowiązań samorządów terytorialnych.

Prezentowany dokument został opracowany w oparciu o zaangażowanie społeczności lokalnej w tym poprzez konsultacje społeczne. Do udziału w spotkaniach zostali zaproszeni przedstawiciele samorządów, przedsiębiorcy oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych. Doświadczenia oraz wnioski wypracowane podczas konsultacji miały na celu otwarcie dyskusji na temat kierunków rozwoju powiatu słubickiego, wytyczenia wizji, celów a także zaproponowanie konkretnych rozwiązań. Proces tworzenia zapisów strategicznych wsparty był również rzetelnymi analizami oraz sugestiami napływającymi od partnerów społecznych, przedstawicieli władz, a także ekspertów poszczególnych dziedzin społeczno-gospodarczych.

Dzięki zaangażowaniu w proces aktualizacji zrównoważonej strategii rozwoju powiatu słubickiego społeczności lokalnej i funkcjonujących w jej granicach podmiotów, dokument ten wyraża interes publiczny postrzegany przede wszystkim z poziomu lokalnego. Problematyka regionu jest rozważana pod kątem spójności z dokumentami strategicznymi wyższego szczebla.

2. DIAGNOZA STANU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO POWIATU SŁUBICKIEGO

2.1. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA POWIATU SŁUBICKIEGO

2.1.1. POŁOŻENIE

Powiat słubicki położony jest w północno-zachodniej części województwa lubuskiego i graniczy z powiatem gorzowskim od strony północnej, z powiatem sulęcińskim od strony wschodniej, z powiatem krośnieńskim od południowo-wschodniej, a od strony zachodniej z Brandenburgią.

RYСУNEK 1. POŁOŻENIE POWIATU SŁUBICKIEGO NA TLE WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

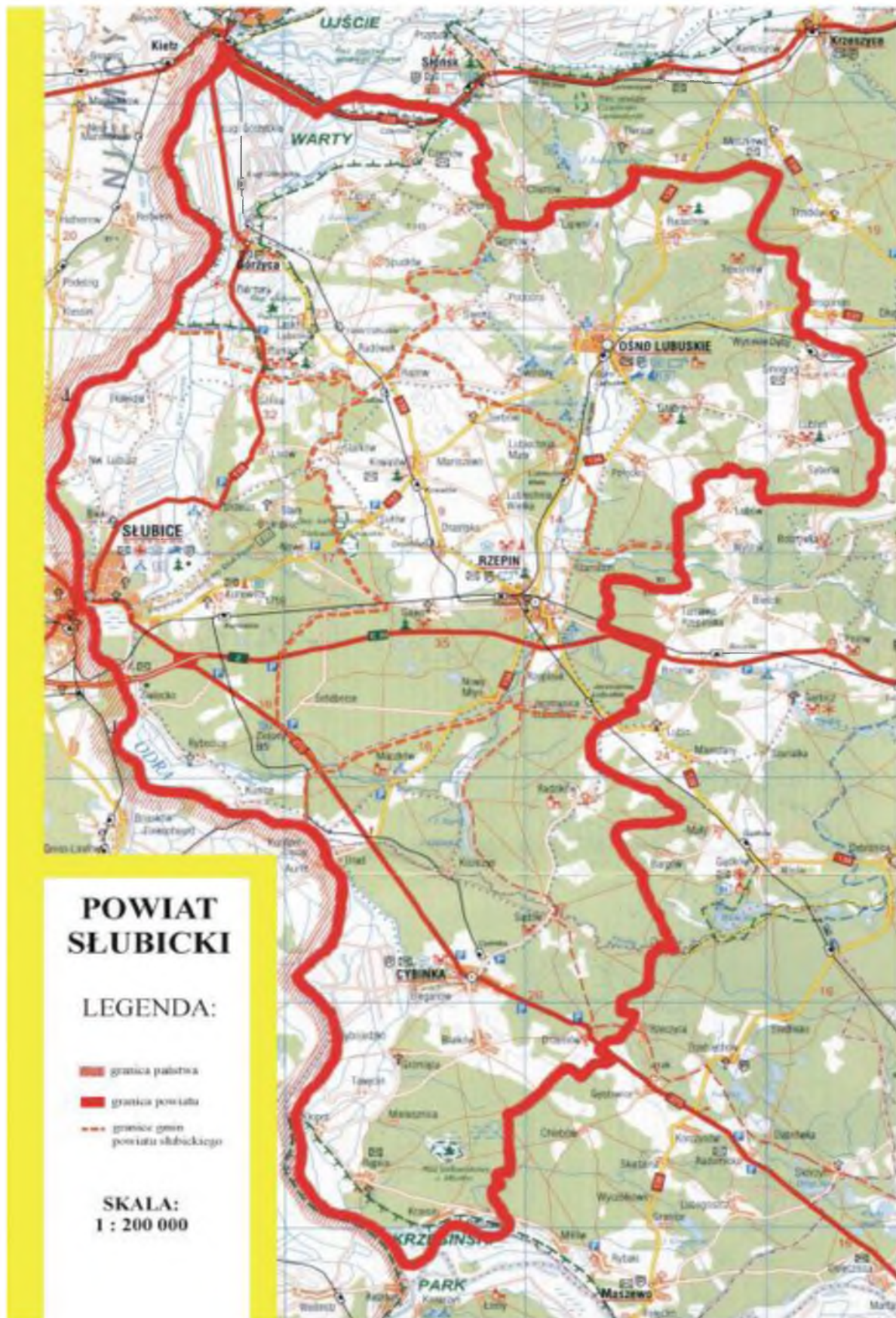

Źródło: <http://www.slubice.pl/pl/polozenie>

Powiat słubicki obejmuje 5 gmin, w tym:

- gminy wiejsko-miejskie: gmina Cybinka, gmina Ośno Lubuskie, gmina Rzepin, gmina Słubice;
- gminy wiejskie: gmina Górzycza. W skład powiatu wchodzi 49 sołectw.

RYСУNEK 2. GMINY POWIATU ŚLUBICKIEGO

Źródło: Strategia zrównoważonego rozwoju powiatu ślubickiego

Powiat słubicki położony jest bezpośrednio przy granicy z Niemcami, w niedalekiej odległości od Frankfurtu nad Odrą i Berlina, co jest istotnym czynnikiem dla dalszego rozwoju analizowanego obszaru i ma znaczący wpływ na współpracę transgraniczną.

2.1.2. POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ

Powiat słubicki zajmuje powierzchnię geodezyjną 99 929 ha (999 km²) i jest zamieszkiwany przez 47 329 osób (58,8% mieszkańców stanowią kobiety).

TABELA 1. LICZBA LUDNOŚCI I POWIERZCHNIA POWIATU SŁUBICKIEGO, WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO I POLSKI (STAN NA 2012 R.)

	powiat słubicki	województwo lubuskie	Polska
Liczba ludności	47 329	1 023 317	38 533 299
Powierzchnia [km²]	999	13 988	312 679

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

Liczba ludności powiatu stanowi 4,6% ludności województwa lubuskiego i 0,1% ludności Polski. Powierzchnia powiatu stanowi 7,1% powierzchni województwa i 0,3% powierzchni kraju. W poniższej tabeli przedstawiony został podział powierzchni, liczby ludności, sołectw i miejscowości na poszczególne gminy leżące na terenie powiatu słubickiego.

TABELA 2. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ, LICZBA SOŁECTW I MIEJSCOWOŚCI POSZCZEGÓLNYCH GMIN POWIATU SŁUBICKIEGO (STAN NA 2012 R.)

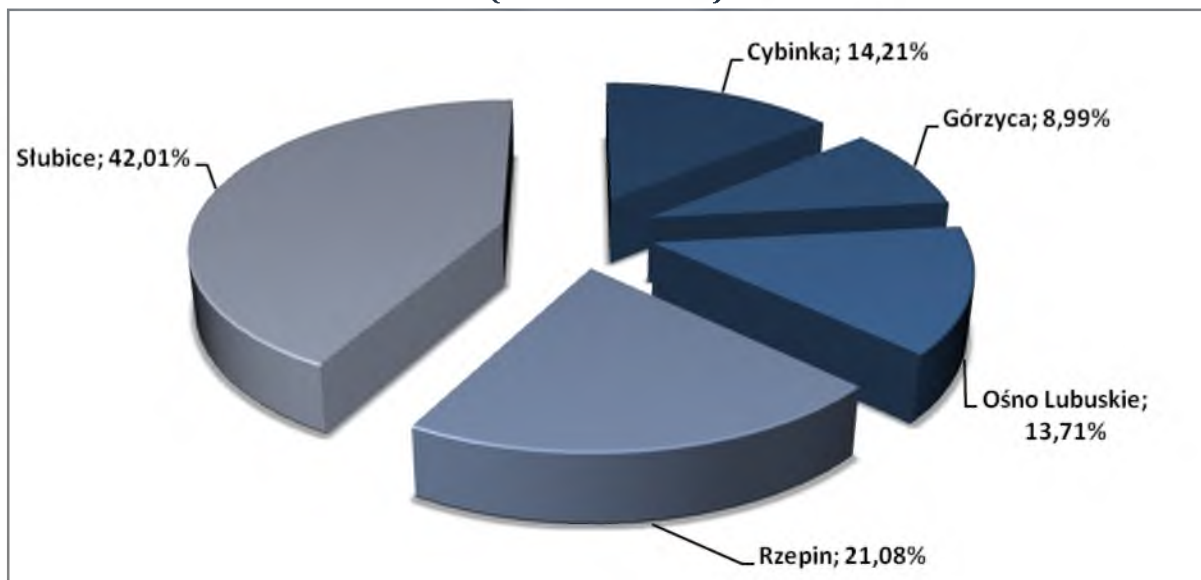
Gmina	Powierzchnia [ha]	Ludność [os.]	Liczba sołectw	Liczba miejscowości
Cybinka	27 967	6 725	12	16
Górzycza	14 542	4 258	7	12
Ośno Lubuskie	19 764	6 488	9	16
Rzepin	19 099	9 975	10	22
Słubice	18 557	19 883	11	17
Powiat razem	99 929	47 329	49	83

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

Największą powierzchnię zajmują gminy: Cybinka (27 967 ha, czyli 27,9% ogólnej powierzchni powiatu słubickiego) i Ośno Lubuskie (19 764 ha, 19,7%), a najmniejszą — gmina

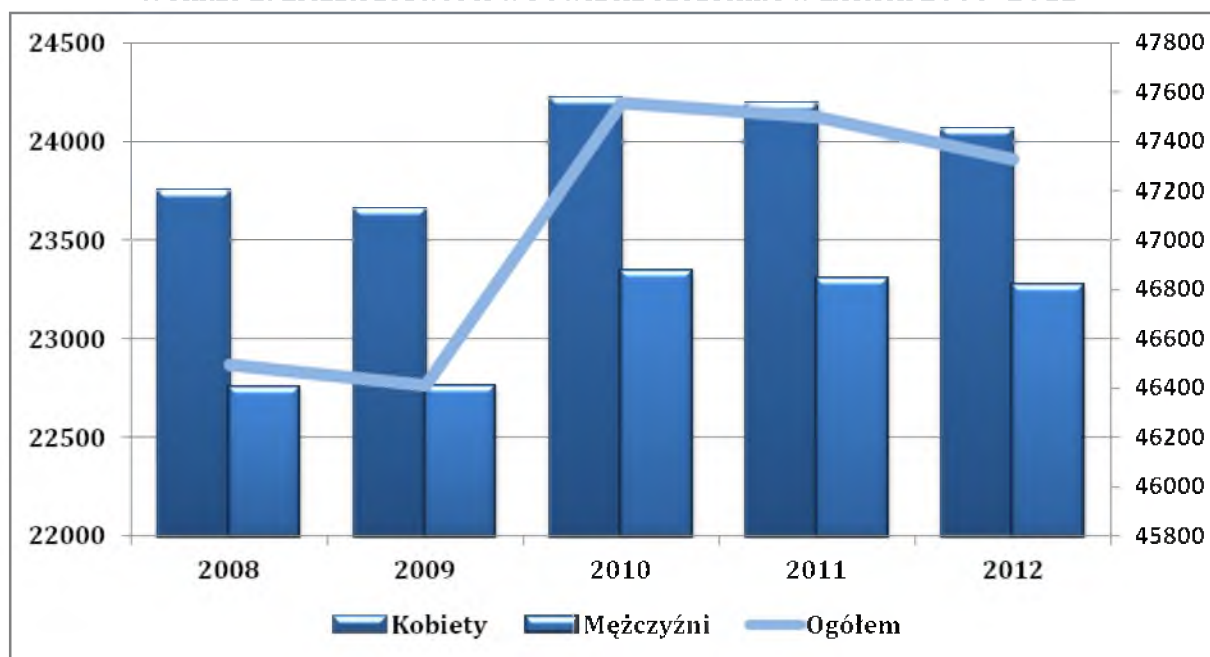
Górzycy (14 542 ha, 14,5%) i Słubice (18 557 ha, 18,6%). Najniższa gęstość zaludnienia występuje w gminie Cybinka i wynosi 24 os./km². W skład powiatu słubickiego wchodzi 49 sołectw złożonych z 83 miejscowości. Najmniejszą gminą powiatu (zarówno pod względem powierzchni, mieszkańców, jak i liczby sołectw i miejscowości) jest gmina Górzycy.

WYKRES 1. UDZIAŁ LUDNOŚCI GMIN W OGÓLNEJ LICZBIE LUDNOŚCI POWIATU SŁUBICKIEGO (STAN NA 2012 R.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

Największa liczba ludności zamieszkuje gminę Słubice (19 883 osób, co stanowi 42,01% wszystkich mieszkańców powiatu słubickiego) oraz gminę Rzepin (9975 osób, 21,08% ogółu mieszkańców). Najmniej zaludnioną gminą jest gmina Górzycy (4258 osób, 8,99% ogółu mieszkańców). Zmiany liczby ludności powiatu słubickiego przedstawia wykres.

WYKRES 2. LICZBA LUDNOŚCI W POWIECIE SŁUBICKIM W LATACH 2008–2012

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

Jak pokazano na powyższym wykresie, liczba ludności powiatu słubickiego znacznie wzrosła między rokiem 2009 a 2010, a następnie nieznacznie spadała z roku na rok. Dotyczy to zarówno mężczyzn, jak i kobiet. W powiecie słubickim wskaźnik przyrostu naturalnego w analizowanym okresie jest dodatni, jednak zauważalny jest jego spadek (między 2008 a 2012 zmalał aż o 2,4). Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych w całym analizowanym okresie jest ujemne.

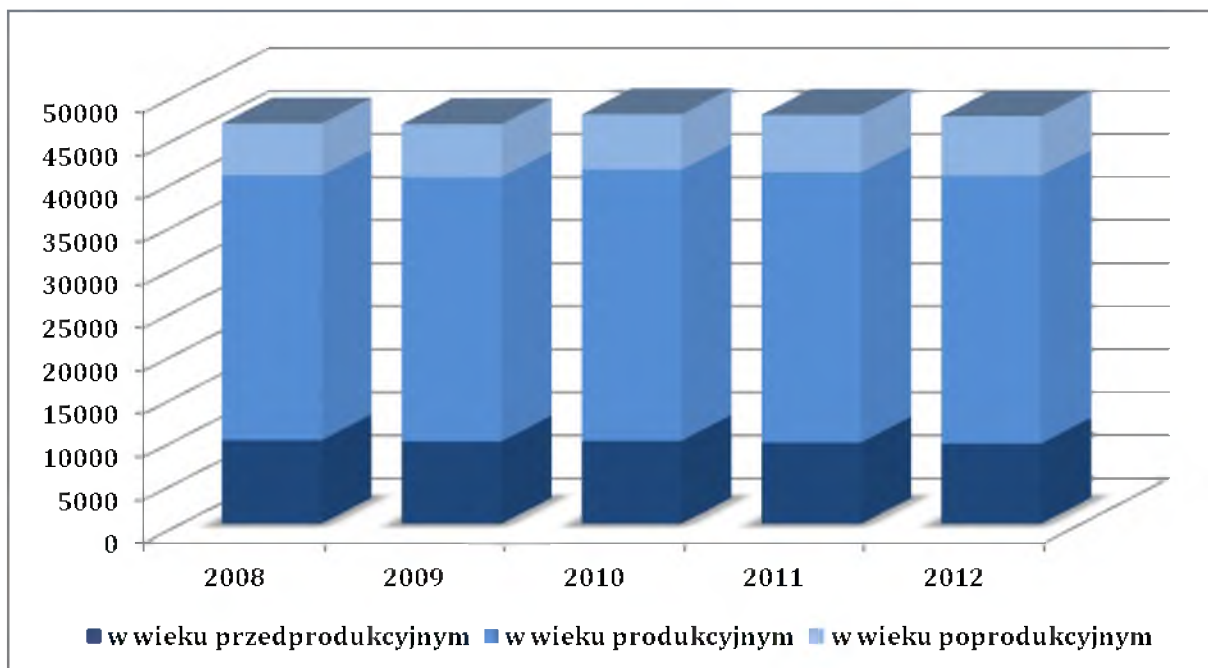
TABELA 3. WSKAŹNIK PRZYROSTU NATURALNEGO I SALDA MIGRACJI POWIATU SŁUBICKIEGO W LATACH 2008–2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Przyrost naturalny	3,3	2,8	2,4	1,0	0,9
Saldo migracji wewnętrznych	-69	3	-14	-99	-64
Saldo migracji zagranicznych	-21	14	5	-8	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

W powiecie słubickim widoczny jest spadek przyrostu naturalnego, co oznacza, że społeczeństwo przybiera tendencję starzejącą, co jest niekorzystnym zjawiskiem dla powiatu. W analizowanym okresie zauważalne są emigracje zagraniczne i migracje wewnętrzne (w tym również wśród ludzi młodych), które nasilają się z powodu braku atrakcyjnych miejsc pracy.

WYKRES 3. STRUKTURA WIEKOWA LUDNOŚCI POWIATU SŁUBICKIEGO W LATACH 2008–2012

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

Społeczność powiatu jest stosunkowo młoda. Ludność w wieku produkcyjnym stanowi 65,7%, a 19,7% stanowi ludność w wieku przedprodukcyjnym. Pozostała część — 14,6% — przypada w udziale ludności w wieku poprodukcyjnym. Na 100 osób w wieku produkcyjnym w powiecie słubickim przypada 52,2 osób w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym). Odpowiedni wskaźnik obciążenia demograficznego dla województwa lubuskiego wynosi 54 osoby, a dla Polski 56,6 osób.

2.1.3. GMINY POWIATU SŁUBICKIEGO¹

Gmina Słubice

- informacje ogólne — gmina położona jest w zachodniej części powiatu słubickiego, bezpośrednio przy granicy z Niemcami, zajmuje obszar 18 557 ha i zamieszkała jest przez 19 883 osób z czego większość stanowią kobiety;
- komunikacja — przez gminę przebiega droga krajowa nr 29 i 31 (DK 29 i DK 31);
- gospodarka — dominują przedsiębiorstwa handlu hurtowego i detalicznego oraz firmy transportowe, duża część mieszkańców gminy zajmuje się również działalnością związaną z obsługą rynku nieruchomości, znaczną część gospodarki stanowi również sektor usług;
- cechy specyficzne — na obszarze gminy znajduje się rezerwat przyrody Łęgi koło Słubic.

¹ Dane Głównego Urzędu Statystycznego — stan na grudzień 2012 r.

Gmina Cybinka

- informacje ogólne — gmina położona jest w południowej części powiatu słubickiego, zajmuje obszar 27 967 ha i zamieszkała jest przez 6725 osób z czego większość stanowią mężczyźni;
- komunikacja — przez gminę przebiega droga krajowa nr 29 (DK 29);
- gospodarka — handel detaliczny, dobrze rozwinięty sektor usług (w tym usługi remontowo-budowlane);
- cechy specyficzne — na terenie gminy znajduje się ścieżka przyrodniczo-edukacyjna z siedmioma przystankami tematycznymi.

Gmina Górzycza

- informacje ogólne — gmina położona jest w północnej części powiatu słubickiego, zajmuje obszar 14 542 ha i zamieszkała jest przez 4258 osób z czego większość stanowią mężczyźni;
- komunikacja — przez gminę przebiega droga krajowa nr 22 i 31 (DK 22 i DK 31);
- gospodarka — gmina ma charakter typowo rolniczy, chociaż z uwagi na położenie rozwija się na jej terenie również handel usługami i transport;
- cechy specyficzne — na terenie gminy znajduje się rezerwat Pamięcin utworzony w celu ochrony roślinności stepowej.

Gmina Ośno Lubuskie

- informacje ogólne — gmina położona jest w północno-wschodniej części powiatu słubickiego, zajmuje obszar 19 764 ha i zamieszkuje ją 6488 osób, z czego większość stanowią kobiety;
- komunikacja — przez teren gminy przebiegają drogi wojewódzkie nr 137 i 134 (DW 137 i DW 134);
- gospodarka — w granicach administracyjnych miasta Ośno Lubuskie został utworzony Miejski Obszar Przemysłowy, który daje możliwość prowadzenia działalności związanej z przemysłem drzewnym i meblarskim, elektronicznym, przemysłem materiałów budowlanych oraz przetwórstwem rolno-spożywczym;
- cechy specyficzne — prawie 50% powierzchni gminy zajmują lasy.

Gmina Rzepin

- informacje ogólne — gmina położona jest w środkowej części powiatu słubickiego, zajmuje obszar 19 099 ha i zamieszkała jest przez 9975 osób z czego większość stanowią kobiety;
- komunikacja — przez gminę przebiegają trzy drogi wojewódzkie: DW 139, DW 137, DW 134 oraz autostrada A2;
- gospodarka — na terenie gminy znajduje się Rzepińska Strefa Przemysłowa, dzięki dobrym połączeniom komunikacyjnym prężnie rozwija się na terenie gminy działalność związana z transportem;

- cechy specyficzne — na terenie gminy położona jest Puszcza Rzepińska.

2.2. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

2.2.1. WARUNKI KLIMATYCZNE

Obszar powiatu słubickiego leży w strefie klimatu atlantyckiego. Cechy charakterystyczne tego klimatu to:

- roczne amplitudy temperatur w regionie wahają się między -20 a +20,5°C, a średnie roczne amplitudy pomiędzy 8 a 8,4°C;
- okres wegetacyjny rosnących tu roślin trwa 220–230 dni;
- wielkość opadów atmosferycznych na terenie powiatu jest dość zróżnicowana i waha się w od 550 do 650 mm, w zależności od ukształtowania terenu;
- w ciągu całego roku przeważają wiatry z kierunku zachodniego i południowo-zachodniego.

2.2.2. POKRYWA GEOLOGICZNA I HYDROGEOLOGIA

Powiat słubicki położony jest pomiędzy Pradolina Warszawsko-Berlińską i Pradolina Toruńsko-Eberswaldzką. Pokrywa geologiczna została wykształcona w okresie czwartorzędowym pod wpływem lodowca ze zlodowacenia bałtyckiego. Utwory plejstocenyjskie stanowią ok. 80% i są to m.in. gliny zwałowe, piaski akumulacji lodowcowej z głazami/z głazami na glinie zwałowej, piaski akumulacji wodno-lodowcowej, piaski rzeczne starych tarasów akumulacyjnych oraz żwiry i skupienia głazów moreny czołowej. Pozostałe 20% stanowią utwory holocenyjskie, tj. utwory aluwialne i deluwialne oraz torfy i mursze.

Teren powiatu słubickiego jest również urozmaicony pod względem hydrogeologicznym. Na wysoczyźnie polodowcowej występuje woda gruntowa (zarówno o zwierciadle napiętym, jak i swobodnym), której wydajność jest w stanie pokryć zapotrzebowanie na wodę mieszkańców i poszczególnych podmiotów gospodarczych.

2.2.3. GEOMORFOLOGIA I RZĘŻBA TERENU

Duże obniżenie Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej miało główny wpływ na charakter rzeźby terenu powiatu słubickiego — występuje tu rzeźba płaska i niskofalista. W powierzchni powiatu dominującym elementem są równiny sandrowe, które obejmują zachodnią część Wysoczyzn Torzyskiej i Smogórskiej, zachodnią i południowo-zachodnią część Wysoczyzny Radowskiej oraz środkową część powiatu — Sandr Pliszki i Ilanki. W środkowej części powiatu występuje również wysoczyzna morenowa falista, natomiast północna część wchodzi w zasięg

Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej, południowa — w odcinek Krośnieński Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej, a zachodnia — w słubicki odcinek doliny Odry.

2.2.4. CHARAKTERYSTYKA GLEB

Z uwagi na przeważający charakter rolniczy większości obszaru powiatu istotnym elementem środowiska są gleby. Największą powierzchnię powiatu słubickiego stanowią gleby brunatne i pseudobielicowe (ok. 25 000 ha). Na analizowanym obszarze można również wyróżnić mady, czarne ziemie, gleby murszowe, murszowate i mułowo-torfowe, których łączna powierzchnia wynosi ok. 6 700 ha. W powiecie słubickim brak jest gleb zaliczanych do I klasy bonitacyjnej. Wśród gruntów ornych przeważają gleby średniej klasy IV a i IV b (ok. 16 300 ha — 48% powierzchni gruntów ornych ogółem). Na drugim miejscu pod względem powierzchni znajdują się gleby słabe klasy V i VI (ok. 14 400 ha — 42,6%).

2.2.5. BOGACTWA NATURALNE

W powiecie słubickim jedynymi eksploatowanymi na skalę przemysłową surowcami naturalnymi są piasek i pospółka. Na terenie gminy Górzycza występują złoża gazu i ropy naftowej (zaniechano ich eksploatacji) oraz pokłady pospółki żwirowej. W gminie Słubice eksploatowana jest żwirownia w Kunowicach, natomiast gmina Ośno Lubuskie posiada pokłady kopalin żwiru i gliny, a gmina Cybinka dysponuje zasobami węgla brunatnego, kredy jeziornej oraz złożami torfu i kruszywa.

2.2.6. ZASOBY WODNE

Głównym elementem sieci hydrograficznej powiatu słubickiego jest rzeka Odra, której prawobrzeżny dopływ stanowi rzeka Ilanka należąca do średniej wielkości rzek Pojezierza Lubuskiego (długość Ilanki wynosi 20,5 km). Przez teren powiatu słubickiego przepływa również rzeka Pliszka, która wypływa z jeziora Malcz Południowy, a także rzeka Ośnianka (Łęcza, Lenka), której źródło znajduje się w podmokłej dolinie między Rzepinem a Ośnem Lubuskim.

Cieki wodne w powiecie słubickim stanowią liczne kanały. Do najdłuższych zaliczamy:

- Kanał Racza Struga (Kanał Czerwony) — kanał przebiega przez teren gmin Górzycza i Słubice, a jego długość wynosi 25 300 m;
- Kanał Cybinka — najdłuższy kanał na obszarze gminy Cybinka, jego długość to 17 420 m;
- Kanał Radach Duży — przebiega przez teren gminy Ośno Lubuskie, jego długość wynosi 15 650 m;
- Kanał „B” Ługi Górzyckie — kanał o długości 9 600 m przebiegający przez teren gminy Górzycza;

- Kanał Czarny — kanał o długości 9 310 m przebiegający przez teren gminy Słubice.

Do największych jezior powiatu słubickiego należą:

- Jezioro Busko — 48,55 ha (gmina Rzepin);
- Jezioro Grzybno — 42,11 ha (gmina Ośno Lubuskie);
- Jezioro Żabiniec — 34,62 ha (gmina Górzycza).

Wszystkie jeziora powiatu zajmują łącznie powierzchnię 424,75 ha, a największa ich ilość występuje w gminie Ośno Lubuskie.

MONITORING WÓD

Na terenie powiatu słubickiego monitoring wód płynących obejmuje rzekę Odrę, Iłankę i Pliszkę, a także Kanał Racza Struga. Zgodnie z najnowszymi wynikami badań prowadzonych w trzech punktach pomiarowo-kontrolnych jakość wód Odry nie odpowiada normom z uwagi na znaczną zawartość chlorofilu „a”, natomiast w ostatnim czasie poprawił się stan sanitarny jej wód. Pod względem fizykochemicznym wody rzeki Odry przekroczyły ten wskaźnik ze względu na wysoką zawartość węgla organicznego. W wodach rzeki Iłanki w ostatnich latach odnotowano wysoki wskaźnik fosforu ogólnego oraz ogólny zły stan sanitarny. Podobna sytuacja miała miejsce w wodach rzeki Pliszki, gdzie odnotowano wysoką zawartość chlorofilu „a” i fosforu ogólnego. Wody Kanału Czerwonego Racza Struga pod względem biologicznym i fizykochemicznych zaliczono do I klasy czystości. Racza Struga do dopł. z Czarnowa osiągnęła stan ekologiczny dobry i powyżej dobrego, ale ze względu na niespełnienie wymogów dla obszaru chronionego (obszary ochrony gatunków ryb), ocenę stanu ekologicznego obniżono do stanu umiarkowanego (z uwagi na wysokie stężenie fosforu ogólnego).

OCHRONA PRZECIWPOWODZIOWA

Na terenie powiatu słubickiego łączna długość wałów przeciwpowodziowych wynosi 84,255 km, z czego rzeka Odra obwałowana jest na długości 64,485 km — 77% obwałowań ogółem. Pozostałe 23% stanowią obwałowania rzeki Iłanki oraz kanału Cybinka i Racza Struga. Wały przeciwpowodziowe chronią obszar 16 094 ha. Na terenie gminy Cybinka rzeka Odra obwałowana jest na długości 25,7 km poprzez wał Miłów – Krzesin i Rąpice – Urad, natomiast na terenie gminy Słubice obwałowania stanowi wał Rybocice – Świecko, wał letni Słubice, wał zimowy Słubice i wał Słubice – Górzycza. Łączna długość obwałowań Odry w granicach gminy Słubice wynosi 23,485 km. Rzeką Odrą ma swe obwałowania również na terenie gminy Górzycza, gdzie znajduje się wał Górzycza – Kostrzyn n/O, który podzielony jest na dwa odcinki.

2.2.7. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Jednym z elementów ochrony środowiska jest ochrona powietrza atmosferycznego, która polega na zapobieganiu przekraczaniu dopuszczalnych stężeń substancji zanieczyszczających powietrze. Ocena stanu zanieczyszczenia powietrza dokonywana jest na

podstawie pomiarów prowadzonych w systemie monitoringu z dwoma punktami pomiaru na terenie miasta Słubice. Zgodnie z wynikami badań Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska z roku 2013 zarówno stężenie dwutlenku siarki, jak i tlenków azotu utrzymywało się na niskim poziomie i dopuszczalny poziom stężeń nie został przekroczony. Na obszarze całej strefy lubuskiej odnotowano przekroczenie dopuszczalnego poziomu stężeń dla arsenu, benzo(a)pirenu oraz pyłu zawieszonego PM10, stąd też strefę tę pod kątem ochrony zdrowia zaliczono do klasy C.

2.2.8. ZASOBY LEŚNE

Lasy i grunty leśne stanowią blisko połowę całkowitej powierzchni powiatu słubickiego. Średnia lesistość powiatu wynosi 46,9%. Najmniejsza lesistość występuje w gminie Górzycza, a największa w gminie Cybinka. W lasach powiatu słubickiego przeważają sosny stanowiące 80% drzewostanu leśnego (w gminie Rzepin nawet 90%). Z innych gatunków drzew występują dęby, brzozy oraz świerk pospolity, modrzew i robinia akacjowata. Największy udział mają siedliska borów suchych i borów świeżych, które wykształciły się na piaszczysto-żwirowych równinach sandrowych (stanowią one ponad 70% przestrzeni leśnej). Na terenach wysoczyzn morenowych zwiększa się udział lasów typu boru mieszanego świeżego, lasu świeżego i lasów mieszanych. Podstawową funkcją lasów powiatu słubickiego jest funkcja gospodarcza, czyli pozyskanie drzewa z wyrębów. Lasy ochronne stanowią zaledwie ok. 16% ogólnej powierzchni lasów i gruntów leśnych. Znacznej powierzchni terenów leśnych towarzyszy bogata fauna, wśród której należy wyróżnić gatunki takie jak: orzeł bielik, orlik krzykliwy, rybołów, puchacz, żółw błotny, wydra czy też różne gatunki nietoperzy.

2.2.9. PARKI KRAJOBRAZOWE I REZERWATY

Bioróżnorodność powiatu słubickiego na tle innych regionów jest wysoka. Na walory przyrodnicze i krajobrazowe składają się lasy, rzeki, jeziora i wspaniała rzeźba terenu. Ponadto na analizowanym obszarze przemysł nie dokonał znacznych szkód, dlatego stan walorów środowiskowych można ocenić jako dobry. Najcenniejsze obiekty i obszary przyrodnicze zostały objęte różnorodną ochroną prawną. Obowiązująca ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 października 1991 r. tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 99, poz. 1079 z późniejszymi zmianami uwzględnia formy ochrony takie jak:

- obszarowe: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe i obszary chronionego krajobrazu;
- indywidualne: zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, użytki ekologiczne, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne przyrody nieożywionej;
- inne: parki miejskie i wiejskie, ochrona gatunkowa roślin i zwierząt.

Udział powierzchni obszarów prawnie chronionych stanowi 39,72% powierzchni powiatu ogółem.

TABELA 4 FORMY OCHRONY PRZYRODY NA TERENIE POWIATU SŁUBICKIEGO (STAN NA 2012 R.)

Forma ochrony	Ilość	Powierzchnia [ha]	% powierzchni powiatu
parki narodowe	1	7,3	0,007
rezerваты przyrody	4	541,1	0,5
parki krajobrazowe razem	2	9047,9	9,1
użytki ekologiczne	33	337,2	0,3
zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	2	3538,0	3,5
pomniki przyrody (w szt.)	37	–	–
razem	79	13 471,5	13,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

Na terenie powiatu słubickiego znajduje się jeden park narodowy — Park Narodowy „Ujście Warty”, który został utworzony 1 lipca 2001 r. Zlokalizowany jest on na obszarze dawnej delty rzeki Warty w ujściu do rzeki Odry i uznany został jednym z najcenniejszych obszarów pod względem ornitologicznym w naszym kraju. Powierzchnia parku wynosi 8038 ha, a z tego 7,3 ha znajduje się na terenie powiatu słubickiego. W Parku Narodowym „Ujście Warty” występuje 255 gatunków ptaków (m.in. derkacz, bielik, rybitwa czarna, żuraw) i 34 gatunki ssaków (m.in. wydra, bóbr europejski).

Do czterech rezerwatów przyrody istniejących na terenie powiatu należą: Rezerwat Łęgi koło Słubic, Rezerwat Młodno, Rezerwat Mokradła Sułowskie i Rezerwat Pamięcin. Szczegółową charakterystykę rezerwatów przedstawia poniższa tabela.

TABELA 5 CHARAKTERYSTYKA REZERWATÓW PRZYRODY POWIATU SŁUBICKIEGO

Nazwa rezerwatu	Rodzaj rezerwatu	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja	Cel ochrony rezerwatowej
Rezerwat Łęgi koło Słubic	leśny	397,34	gmina Słubice	zachowanie kompleksu naturalnych i półnaturalnych ekosystemów łągowych
Rezerwat Młodno	torfowiskowy	92,91	gmina Cybinka	zachowanie torfowiska niskiego oraz obszaru łąk z charakterystycznymi zespołami roślinnymi
Rezerwat Mokradła Sułowskie	torfowiskowy	33,73	gmina Rzepin	zachowanie rzadkich gatunków roślin i ptaków wodno-błotnych na zarastającym jeziorze
Rezerwat Pamięcin	stepowy	11,80	gmina Górzycza	zachowanie zbiorowiska roślinności stepowej na obszarze wąwozów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.powiatslubicki.pl

Ponadto na analizowanym obszarze znajduje się część terenów dwóch parków krajobrazowych:

- **Park krajobrazowy „Ujście Warty”** — obszar o powierzchni 20 500 ha utworzony w 1996 r.; obejmuje tereny doliny Odry i Warty o bogatych walorach przyrodniczo-krajobrazowych typowych dla dolin wielkich rzek oraz otaczających je krawędzi wysoczyzn;
- **Krześniński Park Krajobrazowy** — obszar o powierzchni 8546 ha utworzony w 1998 r.; obejmuje tereny pradoliny Odry i doliny Nysy Łużyckiej o znacznych wartościach przyrodniczo-krajobrazowych; znajduje się na terenie gminy Cybinka, Gubin i Maszewo; w Parku stwierdzono występowanie 47 zespołów roślinnych, 18 gatunków roślin całkowicie chronionych i 14 gatunków roślin chronionych częściowo, a także obecność

40 gatunków ważek, 2 gatunki minogów, 34 gatunki ryb, 3 gatunki jaszczurek, 13 gatunków płazów, 2 gatunki węży, 39 gatunków ssaków oraz 181 gatunków ptaków. Do zespołów przyrodniczo-krajobrazowych zlokalizowanych na terenie powiatu słubickiego zaliczamy Uroczysko Ośniańskich Jezior i Uroczysko Doliny Lenki. Zespoły te zostały wyznaczone w celu ochrony cennych fragmentów krajobrazu naturalnego i kulturowego.

- **Uroczysko Ośniańskich Jezior** — zajmuje powierzchnię 2046 ha i położony jest na terenie gminy Ośno Lubuskie, na jego terenie znajduje się malowniczy ciąg 9 jezior rynnowych: jezioro Imielno, Bielawa, Odrzygoszcz, Mościenko, Grzybno, Kocioł, jezioro Czyste Małe, Czyste Wielkie i bezimienne jezioro na południe od jeziora Czyste Wielkie; stwierdzono tu występowanie ponad 400 gatunków roślin.
- **Uroczysko Doliny Lenki** — zajmuje powierzchnię 1233 ha i położone jest na północ od miejscowości Ośno Lubuskie; teren ten w około 61% zajmują lasy oraz trzy jeziora: Wielkie, Małe i Lipieńskie; stwierdzono tu występowanie m.in. orła bielika, bociana czarnego, dzięcioła czarnego, błotniaka, zimorodka.

Największymi użytkami ekologicznymi, czyli formami ochrony indywidualnej na terenie powiatu są „Rozległe Bagna nad Ilanką” (114,0 ha) w gminie Słubice, „Wzdłuż Ilanki” (59,66 ha) w gminie Rzepin i „Gniewosz” (33,78 ha) w gminie Cybinka. Łącznie na terenie powiatu znajdują się 33 użytki ekologiczne.

TABELA 6 LICZBA UŻYTKÓW EKOLOGICZNYCH Z PODZIAŁEM NA GMINY

Gmina	Liczba użytków ekologicznych
Cybinka	5
Górzycza	11
Rzepin	10
Słubice	7
Razem	33

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

Na terenie powiatu słubickiego znajduje się również 37 pomników przyrody z czego 30 obiektów stanowią drzewa pojedyncze, 3 — grupy drzew, 2 — przyroda nieożywiona (głazy narzutowe i skałki), 1 — aleje, 2 — inne (płat roślinności kserotermicznej z ostnicą włosowatą Stanowisko Jelonka).

TABELA 7 LICZBA POMNIKÓW PRZYRODY Z PODZIAŁEM NA GMINY

Gmina	Liczba pomników przyrody
Cybinka	16
Ośno Lubuskie	3
Rzepin	15
Słubice	4
Razem	37

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

2.2.10 GOSPODARKA ODPADAMI

W powiecie słubickim funkcjonuje jeden z najlepiej rozwiniętych systemów gospodarki odpadami komunalnymi. Cztery gminy, tj. Cybinka, Górzycza, Ośno Lubuskie i Rzepin należą do Celowego Związku Gmin CZG-12 z siedzibą w Długoszynie. Odpady komunalne zbierane na terenie gmin członkowskich wywożone są do Zakładu Utylizacji Odpadów w Długoszynie.

Na terenie powiatu powstaje 16,21 tys. Mg/a odpadów komunalnych, z czego:

- 7,24 tys. Mg/a odpadów z gospodarstw domowych;
- 5,25 tys. Mg/a odpadów z obiektów infrastruktury i ruchu turystycznego;
- 1,87 tys. Mg/a odpadów budowlanych;
- 1,15 tys. Mg/a odpadów zielonych i ulicznych;
- 0,70 tys. Mg/a odpadów wielkogabarytowych.

Mieszkańcy segregują odpady używając do tego pojemników Igloo i SM1100 z różnokolorową klapą znajdujących się na terenie gminy lub worków plastikowych przeznaczonych do segregacji odpadów bezpośrednio w gospodarstwach domowych.

CZG-12 jest realizatorem Kompleksowego Regionalnego Programu Gospodarki Odpadami, który obejmuje 13 przygranicznych gmin Pojezierza Lubuskiego. Założenia KRPGO uzupełnia „Koncepcja Edukacji Ekologicznej”, której celem jest zwiększanie świadomości, aktywności i zmienianie nawyków społeczeństwa poprzez m.in. organizowanie szkoleń, festynów, imprez targowych i wystawienniczych, akcje edukacyjno-konkursowe „Zielona Szkoła, Zielone Przedszkole”, „Eko Lekcje”.

2.3. CHARAKTERYSTYKA ROLNICTWA

2.3.1. STRUKTURA POWIERZCHNI GRUNTÓW

Ogólna powierzchnia gruntów w powiecie słubickim wynosi 44 951,18 ha, a więc stanowi 44,9% powierzchni całego powiatu. Najwięcej gruntów rolnych znajduje się w gminie Ośno Lubuskie (33,8%), a najmniej w gminach Słubice (15,4%) i Górzycy (15,2%). Podział gruntów na kategorie został przedstawiony w tabeli.

TABELA 8. STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW W POWIECIE SŁUBICKIM (STAN NA 2010 R.)

Użytki rolne [ha]						Lasy i grunty leśne [ha]	Pozostałe grunty [ha]
pod zasiewami	grunty ugorowane	uprawy trwałe	ogródki przydomowe	łąki trwałe	pastwiska trwałe		
27351,79	1806,26	112,34	35,09	4537,49	862,29	6416,84	533,28

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

Największy udział w powierzchni gruntów mają użytki rolne pod zasiewami (60,8% — 27 351 ha) oraz pozostałe użytki rolne (14,3% — 6 416,84 ha). Najmniejszą część gruntów w powiecie stanowią ogródki przydomowe (0,08% — 35,09 ha) oraz uprawy trwałe (0,2% — 112,34 ha).

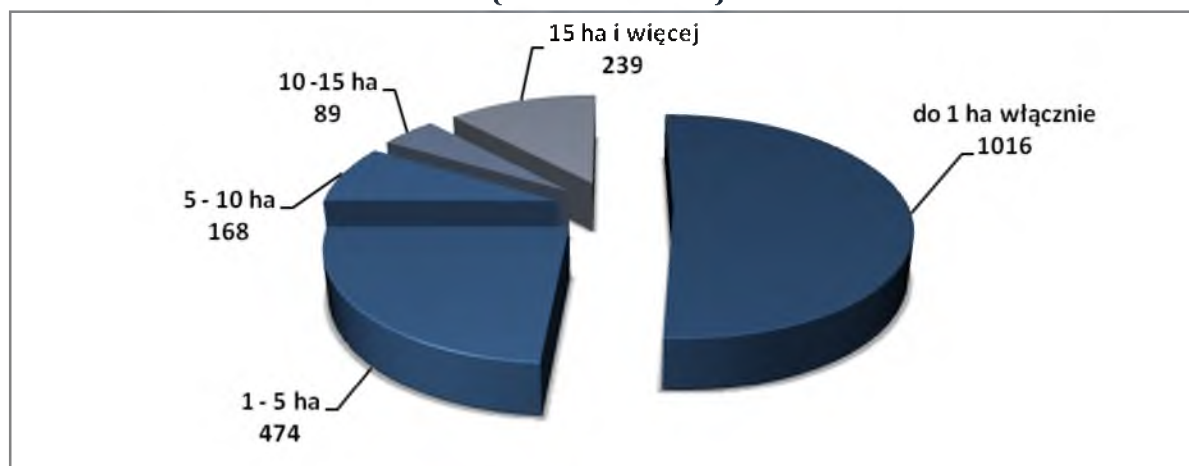
2.3.2. STRUKTURA GOSPODARSTW ROLNYCH

Rolnictwo, z uwagi na uwarunkowania historyczne, ilość osób z nim związanych oraz brak atrakcyjnej alternatywy gospodarczej, stanowi dla powiatu słubickiego ważny obszar gospodarczy. Zdecydowaną większość stanowią gleby słabych klas od IV do VI, których zaletą jest łatwość w uprawie. Ponadto dużą rolę odgrywają korzystne warunki klimatyczne oraz dobre stosunki wodno-gruntowe — mimo tego, że na terenie powiatu słubickiego występują również gleby zarówno nadmiernie wilgotne (w dolinach), jak i gleby nadmiernie przesuszone (gleby lekkie na wysoczyznach). Kolejnym ważnym aspektem przyczyniającym się do rozwoju rolnictwa na analizowanym obszarze jest niski stopień skażenia środowiska glebowego.

W powiecie słubickim w 2010 r. funkcjonowało 1986 gospodarstw rolnych, z czego 1160 gospodarstw prowadziło działalność rolniczą. Największy udział w liczbie gospodarstw mają gospodarstwa o wielkości do 1 ha włącznie (1016 gospodarstw — 51,2% wszystkich gospodarstw) oraz 1–5 ha (474 gospodarstw — 23,9%). Najmniejszy udział cechuje

gospodarstwa o wielkości 10–15 ha (89 gospodarstw — 4,5%) oraz 5–10 ha (168 gospodarstw — 8,5%). Dane te zostały zobrazowane na poniższym wykresie.

**WYKRES 4 LICZBA GOSPODARSTW ROLNYCH WEDŁUG WIELKOŚCI W POWIECIE SŁUBICKIM
(STAN NA 2010 R.)**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

Największą powierzchnię zajmują gospodarstwa rolne o wielkości powyżej 15 ha (łącznie 40082,39 ha), a najmniejszą gospodarstwa do 1 ha włącznie (872,32 ha).

2.3.3. STRUKTURA PRODUKCJI ROLNEJ

Zgodnie z danymi Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 r. produkcja roślinna prowadzona była na powierzchni 27351,79 ha, z tego 15010,87 ha przypadło na gospodarstwa indywidualne. Największą powierzchnię zajmuje uprawa pszenicy ozimej (5581,34 ha powierzchni zasiewów) oraz rzepaku i rzepiku (5554,63 ha). Najmniejszą powierzchnię zasiewów zajmuje mieszanki zbożowe ozime (79,26 ha) i pszenżyto jare (144,80 ha).

Produkcja zwierzęca w powiecie słubickim przedstawia się następująco:

- 3992 szt. bydła razem, w tym 1550 szt. krów;
- 23265 szt. trzody chlewnej razem;
- 312 szt. koni;
- 89767 szt. drobiu ogółem razem, w tym 11911 szt. drobiu kurzego;
- 456 szt. owiec razem.

2.3.4. LUDNOŚĆ ZWIĄZANA Z ROLNICTWEM I JEJ AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA

W 2010 r. w powiecie słubickim 2128 osób pracowało w gospodarstwach rolnych, z czego 58,8% stanowili mężczyźni. Najwięcej osób pracowało w gospodarstwach w wielkość 1–5 ha (677 osób, w tym 59,5% mężczyzn), a najmniej w gospodarstwach w wielkości 10–15 ha (182 osoby, w tym 62,6% mężczyzn). Z ogółu osób pracujących w gospodarstwach rolnych 1859

osób było w wieku produkcyjnym. W powiecie słubickim działa 1381 jednostek wpisanych do ewidencji producentów produktów rolnych (4,24% jednostek w całym województwie lubuskim), wśród których 1297 jednostek stanowią osoby fizyczne. Na terenie całego powiatu 1129 gospodarstw domowych utrzymuje się z działalności rolniczej.

2.4. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

2.4.1. ANALIZA DEMOGRAFICZNA

Liczba ludności powiatu słubickiego między 2009 a 2012 r. wyraźnie wzrosła i na koniec 2012 r. wynosiła 47 329 osób. Przeważającą większość ludności powiatu stanowią kobiety — stanowią one 50,83% ludności powiatu. Powiat słubicki wyróżnia się niską gęstością zaludnienia wynoszącą 47 osób na km². Dla porównania gęstość zaludnienia w województwie lubuskim wynosi 73 osoby na km², a dla Polski 123 osoby na km².

TABELA 9 ANALIZA DEMOGRAFICZNA POWIATU SŁUBICKIEGO, WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO I POLSKI (STAN NA 2012 R.)

	powiat słubicki	województwo lubuskie	Polska
liczba ludności	47 329	1 023 317	38 533 299
przyrost naturalny	0,9	0,7	0,0
gęstość zaludnienia	47	73	123

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

W 2012 r. wskaźnik przyrostu naturalnego na analizowanym obszarze wyniósł 0,9, w województwie lubuskim — 0,7, a w kraju — 0,0. Analizowany wskaźnik w okresie 2009–2012 spadł w powiecie słubickim o 1,9 (w 2009 r. przyrost naturalny wyniósł 2,8). Podobna sytuacja miała miejsce zarówno w województwie lubuskim (między 2009 a 2012 wskaźnik przyrostu naturalnego spadł o 1,0), jak i w całym kraju (spadek o 0,9).

Celem precyzyjnego zobrazowania sytuacji demograficznej w powiecie słubickim należy przeanalizować wybrane wskaźniki na obszarze poszczególnych gmin powiatu, dlatego w poniższej tabeli przedstawiono liczbę ludności, przyrost naturalny i gęstość zaludnienia we wszystkich gminach powiatu słubickiego.

TABELA 10 LICZBA LUDNOŚCI, PRZYROST NATURALNY I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA W POSZCZEGÓLNYCH GMINACH POWIATU SŁUBICKIEGO (STAN NA 2012 R.)

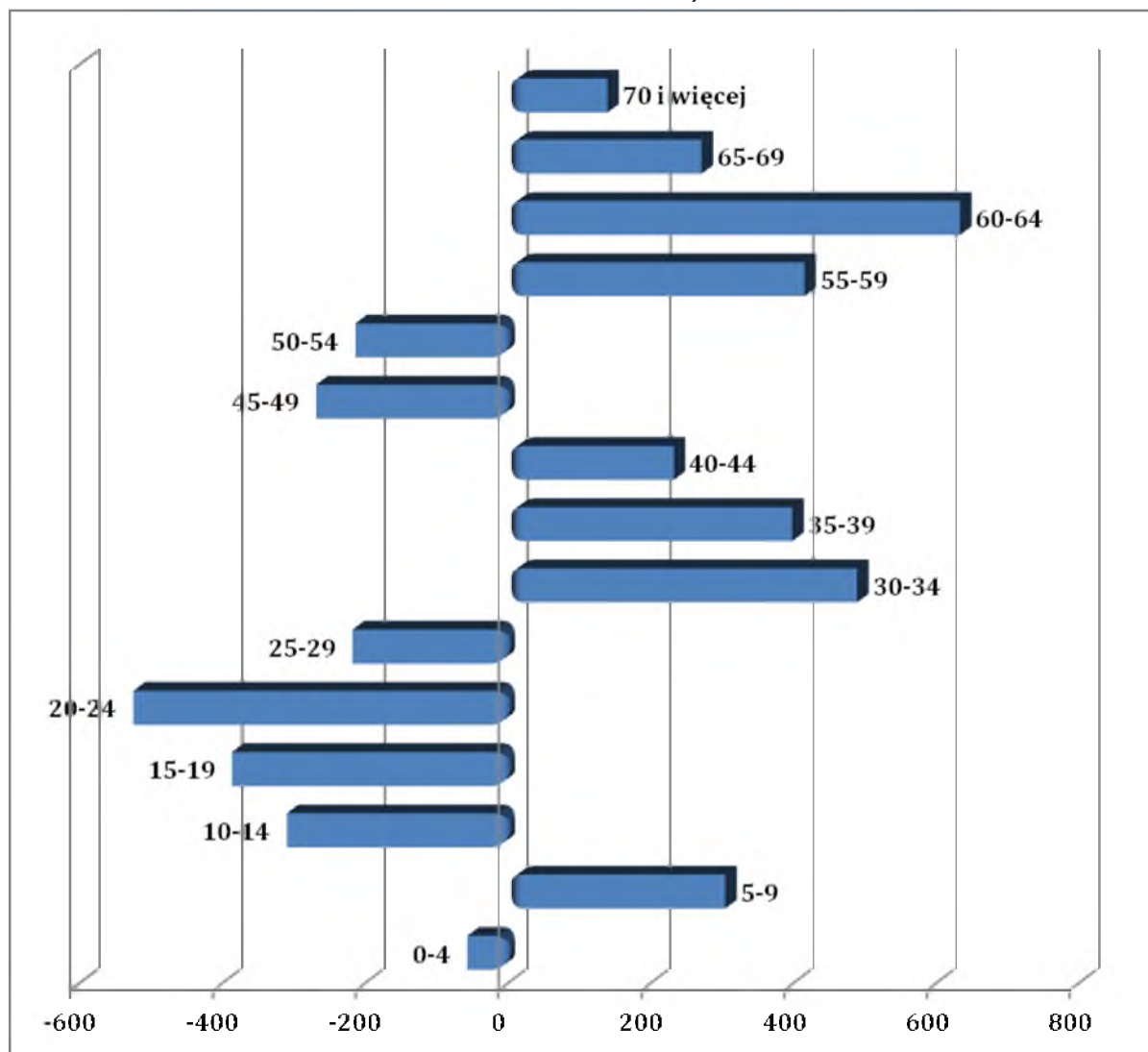
	gmina Cybinka	gmina Górzycza	gmina Ośno Lubuskie	gmina Rzepin	gmina Słubice
liczba ludności	6 725	4 258	6 488	9 975	19 883
przyrost naturalny	-4,0	0,7	0,6	0,5	2,9
gęstość zaludnienia	24	29	33	52	107

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

Największa liczba ludności zamieszkuje gminę Słubice (19 883 mieszkańców) i gminę Rzepin (9 975 mieszkańców), a najmniejsza gminę Górzycza (4 258). Najwyższy wskaźnik przyrostu naturalnego w 2012 r. został odnotowany w gminie Słubice (2,9), a najniższy w gminie Cybinka (-0,4). Analizując wskaźnik gęstości zaludnienia jest on najwyższy w gminie Słubice, gdzie wyniósł w 2012 r. 107 osób na km², następna w kolejności jest gmina Rzepin z gęstością zaludnienia na poziomie 52 osób na km². Z kolei najniższa wartość tego wskaźnika została odnotowana w gminie Cybinka (24 osoby na km²) i w gminie Górzycza (29 osób na km²).

W 2012 r. w powiecie urodziło się 497 osób, wartość ta jest niższa niż dla 2009 r. o 81 osób. Wskaźnik urodzeń żywych na 1000 osób w 2012 r. wyniósł 10,5 i był niższy niż w roku 2009 (12,5). W 2012 r. współczynniki zastępowalności pokoleń, tj. współczynnik reprodukcji brutto oraz współczynnik dzietności kształtowały się odpowiednio na poziomie 0,652 i 1,336 i były niższe od wartości gwarantujących pełną zastępowalność pokoleń (odpowiednio 1,00 i 2,10). Dodatkowo wielkość w/w współczynników była niższa niż w roku 2009 (odpowiednio 0,709 i 1,443).

WYKRES 5 ZMIANA LICZEBNOŚCI POPULACJI WEDŁUG GRUP WIEKU

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

Celem dokonania analizy struktury wieku oraz zmian jakie zaszły w ostatnich latach, przy użyciu metody różnicowej, zobrazowano zmianę wielkości populacji w poszczególnych grupach wiekowych. Silny przyrostowy trend zaobserwowano w grupach wieku 5–9 lat, 30–44 lat oraz 55 lat i więcej. Silny spadkowy trend nastąpił w grupie 10–29 lat oraz 45–54 lat (por. Wykres 6).

2.4.2. ANALIZA RYNKU PRACY I BEZROBOCIA

Powiatowy Urząd Pracy w Słubicach nieustannie podnosi kwalifikacje swych pracowników poprzez organizację szkoleń z zakresu pomocy publicznej, zamówień publicznych, kontroli zarządczej, komunikacji interpersonalnej i podnoszenia kompetencji osobistych, metodyki pracy z osobami bezrobotnymi i innych. Na koniec 2012 r. PUP Słubice zatrudniał 31 pracowników, w tym 25 kobiet.

Znaczna większość kadry pracowniczej posiada wykształcenie wyższe, a dzięki systematycznym szkoleniom wzbogacana jest ich wiedza i umiejętności.

**TABELA 11 STRUKTURA ZATRUDNIENIA W PUP W SŁUBICACH WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA I PŁCI
(STAN NA 2012 R.)**

	Zatrudnienie w PUP	Wykształcenie wyższe	Wykształcenie policealne i średnie zawodowe	Wykształcenie średnie ogólnokształcące	Wykształcenie gimnazjalne i poniżej
Kobiety	25	18	4	2	1
Mężczyźni	6	5	0	1	0
Razem	31	23	4	3	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z działalności PUP w 2012 r.

ZATRUDNIENIE

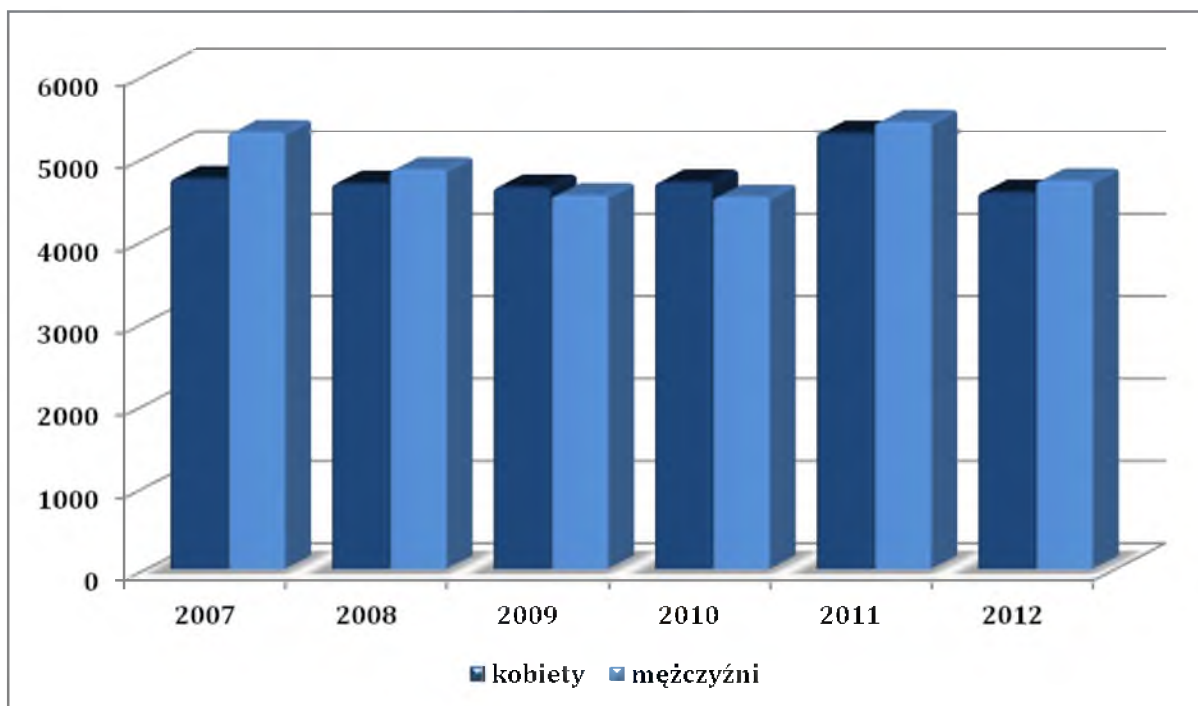
Zgodnie z danymi rejestru REGON w powiecie słubickim najwięcej jest podmiotów gospodarczych sektora prywatnego, z czego przeważająca liczba przypada na gminę Słubice.

TABELA 12 PRACUJĄCY W POWIECIE SŁUBICKIM WEDŁUG PŁCI W LATACH 2007–2012

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
kobiety	4748	4687	4641	4703	5297	4579
mężczyźni	5304	4853	4537	4519	5427	4716
razem	10052	9540	9178	9222	10724	9295

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

WYKRES 7 PRACUJĄCY W POWIECIE SŁUBICKIM WEDŁUG PŁCI W LATACH 2007–2012 — UJĘCIE GRAFICZNE

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

Liczba osób pracujących w powiecie słubickim na przestrzeni lat 2007–2012 przyjmowała wartości skokowe. Porównując rok 2007 z rokiem 2012 można zauważyć znaczny spadek liczby pracujących, których wartość zmalała o 757 osób. Najwięcej pracujących mieszkańców powiatu słubickiego było w roku 2011 — 10 247 osób. Zgodnie ze stanem na rok 2012 r. wśród liczby pracujących jest 4579 kobiet i 4716 mężczyzn. Liczba kobiet pracujących przewyższyła liczbę mężczyzn w roku 2009 i 2010.

TABELA 13 PRACUJĄCY WEDŁUG SEKTORÓW EKONOMICZNYCH (STAN NA 2012 R.)

wyszczególnienie	Liczba pracujących
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1490
przemysł i budownictwo	1969
handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja	3026
działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości	282

pozostałe usługi	3480
razem	10 247

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

Największa liczba mieszkańców powiatu ślubickiego pracuje w sektorze zajmującym się handlem, naprawą pojazdów samochodowych, transportem i gospodarką magazynową, zakwaterowaniem i gastronomią, informacją i komunikacją (3026 osób) oraz pozostałymi usługami (3480 osób). Z kolei najmniejsza liczba mieszkańców zatrudniona jest w branży finansowej, ubezpieczeniowej i obsługi rynku nieruchomości (282 osoby) oraz w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (1490 osób).

TABELA 14 LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH W POWIECIE ŚLUBICKIM WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCIOWYCH (STAN NA 2012 R.)

Wyszczególnienie	Liczba podmiotów
sektor publiczny — ogółem	262
sektor publiczny — państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	108
sektor publiczny — spółki handlowe	8
sektor prywatny — ogółem	5234
sektor prywatny — osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	3781
sektor prywatny — spółki handlowe	525
sektor prywatny — spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	315
sektor prywatny — spółdzielnie	26
sektor prywatny — fundacje	7
sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	126
podmioty gospodarki narodowej ogółem	5496

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

W powiecie ślubickim zarejestrowanych jest 5496 podmiotów gospodarki narodowej, z czego większość, bo aż 95,2%, stanowi sektor prywatny (sektor publiczny składa się zaledwie 262 podmiotów). W sektorze publicznym dominują państwowe i samorządowe

jednostki prawa budżetowego — 108 jednostek, pozostałą część stanowią spółki handlowe — 8 jednostek. W sektorze prywatnym najwięcej jest osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (3781 podmiotów), natomiast najmniej stanowią fundacje (7 podmiotów) i spółdzielnie (26 podmiotów).

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy za rok 2013 aż 268 pracodawców miało do zaoferowania staż w swoim przedsiębiorstwie dla mieszkańców powiatu słubickiego.

Największe firmy powiatu słubickiego skupiają się w Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej, a są to przede wszystkim:

1. **KONECKE Sp. z o.o.** — branża spożywcza, wyroby z mięsa
2. **FOLIAREX Sp. z o.o.** — wyroby z tworzyw sztucznych, artykuły foliowe
3. **ROCCA S.A.** — wyroby z kamienia naturalnego
4. **VAPO Sp. z o.o.** — wyroby z drewna
5. **PT-H TRANSHAND Sp. z o.o.** — transport
6. **CONISITICS Sp. z o.o.** — urządzenia elektryczne i optyczne
7. **ESG ODLEWNICTWO CIŚNIENIOWE Sp. z o.o.** — usługi odlewnicze
8. **TRANS LOGISTYKA OLGA JUCHNIEWICZ S.K.** — transport
9. **DILA POLAND Sp. z o.o.** — meble
10. **HOFMAN-SŁUBICE Sp. z o.o.** — wyroby z drewna, okna i drzwi
11. **KOHL-GROUP POLSKA Sp. z o.o. S.K.** — metale i wyroby z metali
12. **MIRASOL S.C. Jerzy Bruszewski i Jacek Wilk** — branża spożywcza
13. **M.B.B. Logistics Sp. z o.o.** — magazynowanie i przechowywanie towarów
14. **Przedsiębiorstwo Transportowo-Spedycyjne „ERKA-TRANS” Sp. z o.o.** — magazynowanie i przechowywanie towarów
15. **P.P.H.U. „MENPOL” KRZYSZTOF MENCEL** — magazynowanie i przechowywanie towarów
16. **PRZEDSIĘBIORSTWO AGROPIN Sp. z o.o.** — usługi wspomagające transport
17. **KRZYSZTOF MENCEL** — magazynowanie, usługi wspomagające transport
18. **ARPACK POLSKA Sp. z o.o.** — wyroby z tworzyw sztucznych

Ponadto poza KSSSE funkcjonują kolejne przedsiębiorstwa mające wiele miejsc pracy dla mieszkańców powiatu słubickiego. Ważną instytucją jest **NZOZ Szpital Powiatowy Sp. z o.o.** w Słubicach — największy pracodawca w powiecie słubickim. Oprócz tego należy wyróżnić firmy takie jak **„Bloominess Polska” sp. z o.o.** w Ośnie Lubuskim oraz **PPH „Viola” sp. z o.o.** w Cybince.

Na zorganizowanych w październiku 2014 roku targach edukacji – pracy – kariery w Słubicach pracodawcy mieli do zaoferowania łącznie kilkadziesiąt miejsc pracy, a poszukiwali przede wszystkim magazynierów, pracowników restauracji, pracowników stacji paliw oraz osób

z wykształceniem technicznych do pracy na stanowisku konstruktora systemów elektryki samochodowej.

TABELA 15 PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W POWIECIE SŁUBICKIM — WSKAŹNIKI (LATA 2007–2012)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	1248	1188	1195	1192	1144	1161
jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	101	107	122	109	126	108
jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	95	164	115	83	174	96
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	13,9	13,0	12,9	12,9	12,0	12,2
fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	22	22	23	24	27	28
podmioty nowo zarejestrowane na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	153	162	185	164	190	165
podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	188,5	179,5	180,5	180,1	173,2	176,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

Wskaźnik dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2012 r. wyniósł 12,2 przyjmując z roku na rok tendencję spadkową. W analizowanym okresie zauważalny jest wzrost liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych — wskaźnik ten na 10 tys. mieszkańców przyjął w 2012 wartość 28 jednostek. Z kolei wskaźnik dla podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców w latach 2007–2012 przyjmował wartości skokowe i w 2012 r. wyniósł 1161 jednostek.

BEZROBOCIE

Analizując liczbę bezrobotnych oraz stopę bezrobocia w powiecie słubickim na przestrzeni ostatnich kilku lat, można zaobserwować występującą ogólną tendencję spadkową wartości tych wskaźników o okresowym trendzie zmiennym. Dynamika i kierunek tych zmian jest tożsamy z obserwowanymi na poziomie krajowym i wojewódzkim.

TABELA 16 LICZBA BEZROBOTNYCH W POWIECIE SŁUBICKIM

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
mężczyźni	1197	1113	1741	1636	1147	1130
kobiety	1584	1326	1840	1606	1209	1024
razem	2781	2439	3581	3242	2356	2154

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

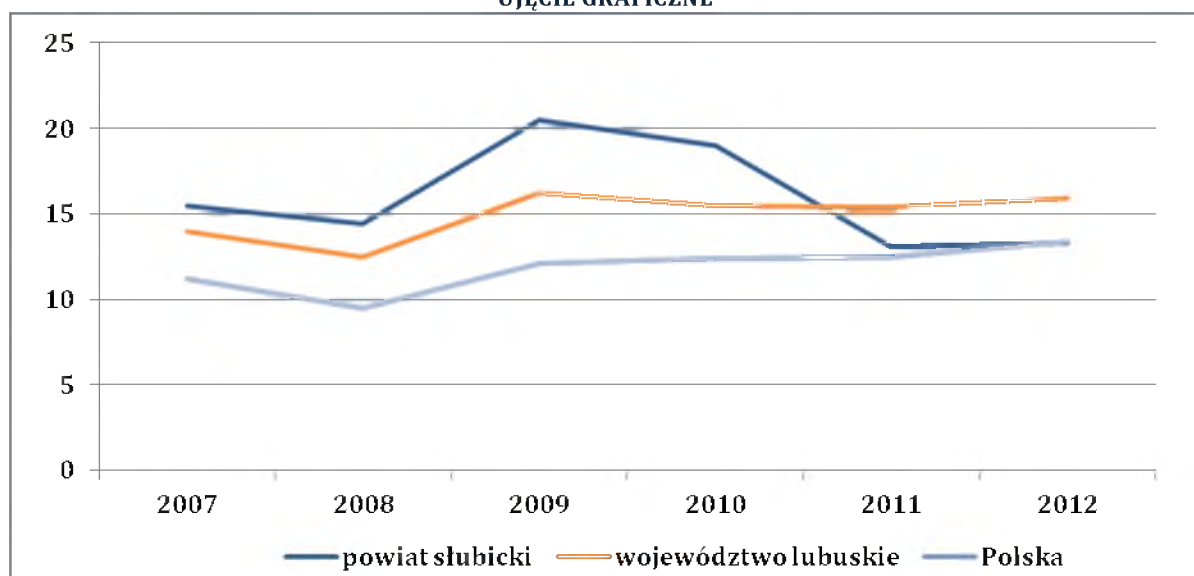
Wśród osób bezrobotnych w powiecie słubickim w analizowanym okresie, tj. w latach 2007–2012, liczba kobiet przewyższała liczbę mężczyzn, jedynie w roku 2010 i 2012 kobiet bezrobotnych było mniej kolejno o 30 osób i 106 osób (na koniec 2012 r. liczba kobiet bezrobotnych wyniosła 1024 — stanowiła 47,5% ogółu bezrobotnych).

TABELA 17 STOPA BEZROBOCIA W POWIECIE SŁUBICKIM, WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM I POLSCE

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
powiat [%]	15,5	14,4	20,5	19,0	13,1	13,3
województwo [%]	14,0	12,5	16,2	15,5	15,4	15,9
Polska [%]	11,2	9,5	12,1	12,4	12,5	13,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

**WYKRES 8 STOPA BEZROBOCIA W POWIECIE SŁUBICKIM, WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM I POLSCE —
UJĘCIE GRAFICZNE**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Słubicach w 2012 r. zarejestrowano 4053 osoby bezrobotne. W porównaniu z rokiem 2011 odnotowano spadek rejestrujących się o 466 osób. Do ewidencji osób bezrobotnych napływały najczęściej osoby:

- powracające do rejestru, które wcześniej zostały skreślone ze względu na fakt, że nie potwierdziły gotowości do podjęcia pracy — 1617 osób (39,9% ogółu zarejestrowanych);
- po otrzymaniu wypowiedzenia umowy o pracę — 165 osób (4,07%);
- po rozwiązaniu umowy o pracę za porozumieniem stron — 105 osób (2,59%);
- po wygaśnięciu umowy o pracę zawartej na czas określony lub umów na prace sezonowe — 162 osoby (4,0%);
- po zakończeniu stażu oraz szkolenia, a także po pracach interwencyjnych, robotach publicznych, odbyciu przygotowania zawodowego oraz po zakończeniu prac społecznie użytecznych — 338 osób (8,34%).

Natomiast w 2012 r. rejestr osób bezrobotnych opuściło 4255 osób, ponieważ:

- podjęły zatrudnienie — 1750 osób (41,13% ogółu);
- nie potwierdziły gotowości do podjęcia pracy — 1636 osób (35,45%);
- dobrowolnie zrezygnowały ze statusu osoby bezrobotnej — 178 osób (4,18%);
- odmówiły przyjęcia propozycji pracy lub innej formy pomocy — 152 osoby (3,57%);
- nabyły prawo do renty, emerytury lub świadczeń przedemerytalnych — 32 osoby (0,75%).

Analizując powyższe dane można zauważyć, że najwięcej wyrejestrowań z ewidencji bezrobotnych nastąpiło z powodu podjęcia zatrudnienia, ale także wskutek nie potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy.

TABELA 18 LICZBA OSÓB BEZROBOTNYCH W POSZCZEGÓLNYCH GMINACH POWIATU SŁUBICKIEGO NA KONIEC 2011 R. I W 2012 R. (STAN NA KONIEC KAŻDEGO MIESIĄCA)

Gmina	XII 2011	I 2012	II 2012	III 2012	IV 2012	V 2012	VI 2012	VII 2012	VIII 2012	IX 2012	X 2012	XI 2012	XII 2012
Cybinka	392	434	440	412	386	361	342	348	337	334	333	358	384
Górzycza	203	222	227	223	202	206	212	212	194	186	185	184	184
Ośno Lubuskie	263	306	302	293	269	250	254	254	253	212	213	217	222
Rzepin	498	540	567	507	454	453	448	444	446	429	443	446	450
Słubice	1000	1083	1114	1049	980	929	878	843	831	829	779	259	914

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z działalności PUP w 2012 r.

Porównując dane z końca grudnia 2011 r. z danymi z końca grudnia 2012 r. można zauważyć, że nastąpił spadek liczby bezrobotnych we wszystkich gminach powiatu słubickiego. Dynamika zmian w poszczególnych gminach wyniosła:

- gmina Cybinka — spadek o 2,0%
- gmina Górzycza — spadek o 9,4%
- gmina Ośno Lubuskie — spadek o 15,5%
- gmina Rzepin — spadek o 9,6%
- gmina Słubice — spadek o 8,6%

Natomiast w liczbach bezwzględnych największa zmiana nastąpiła w gminie Słubice, gdzie odnotowano zmniejszenie się liczby osób bezrobotnych o 86 mieszkańców, a następnie w gminie Rzepin — spadek o 48 osób, w gminie Ośno Lubuskie — spadek o 41 osób. Najmniejszy spadek osób bezrobotnych w liczbach bezwzględnych nastąpił w gminie Cybinka — spadek o 8 osób i w gminie Górzycza — spadek o 19 osób.

Niepokojący jest wysoki udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnych zasobach pracy. Liczba osób bezrobotnych pozostających bez pracy na koniec 2012 r. wyniosła 1212 osób, co stanowi 56,27% ogółu bezrobotnych. Poniższa tabela przedstawia liczbę osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy² w 2012 r.

² Zgodnie Ustawą z dn. 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, art. 49 „Osobom będącym w szczególnej sytuacji na rynku pracy: 1) bezrobotnym do 30 roku życia, 2) bezrobotnym długotrwale, 3) bezrobotnym powyżej 50 roku życia, 4) bezrobotnym korzystającym

TABELA 19 LICZBA OSÓB BEZROBOTNYCH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY (STAN NA KONIEC GRUDNIA 2012 R.)

wyszczególnienie	liczba bezrobotnych	udział % w ogóle osób bezrobotnych
bezrobotni bez wykształcenia średniego	1246	57,84
długotrwale bezrobotni	1212	56,27
bezrobotni powyżej 50 roku życia	782	36,30
bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	687	31,89
bezrobotni do 25 roku życia	595	27,62
bezrobotni bez doświadczenia zawodowego	447	20,75
bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	275	12,77
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	197	9,14
bezrobotni niepełnosprawni	155	6,0
bezrobotni, którzy po dobytciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia	39	1,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z działalności PUP w 2012 r.

Oprócz osób długotrwale bezrobotnych w strukturze osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy dominują również osoby bez wykształcenia średniego (1246 osób — 57,84%), powyżej 50 roku życia (782 osoby — 36,3%), bez kwalifikacji zawodowych (687 osób — 31,89%) oraz osoby do 25 roku życia (595 osób — 27,62%). Grupy te wymagają dużych nakładów pracy, a przede wszystkim specjalistów działu usług rynku pracy. Odsetek osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia i do 25 roku życia w powiecie ślubickim był najwyższy w skali województwa lubuskiego. W 2012 r. wśród osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy znaleźli się również bezrobotni niepełnosprawni w liczbie 155 osób — stanowili 6,0% bezrobotnych ogółem.

ze świadczeń z pomocy społecznej, 5) bezrobotnym posiadającym co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, 6) bezrobotnym niepełnosprawnym — przysługuje pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w programach specjalnych.

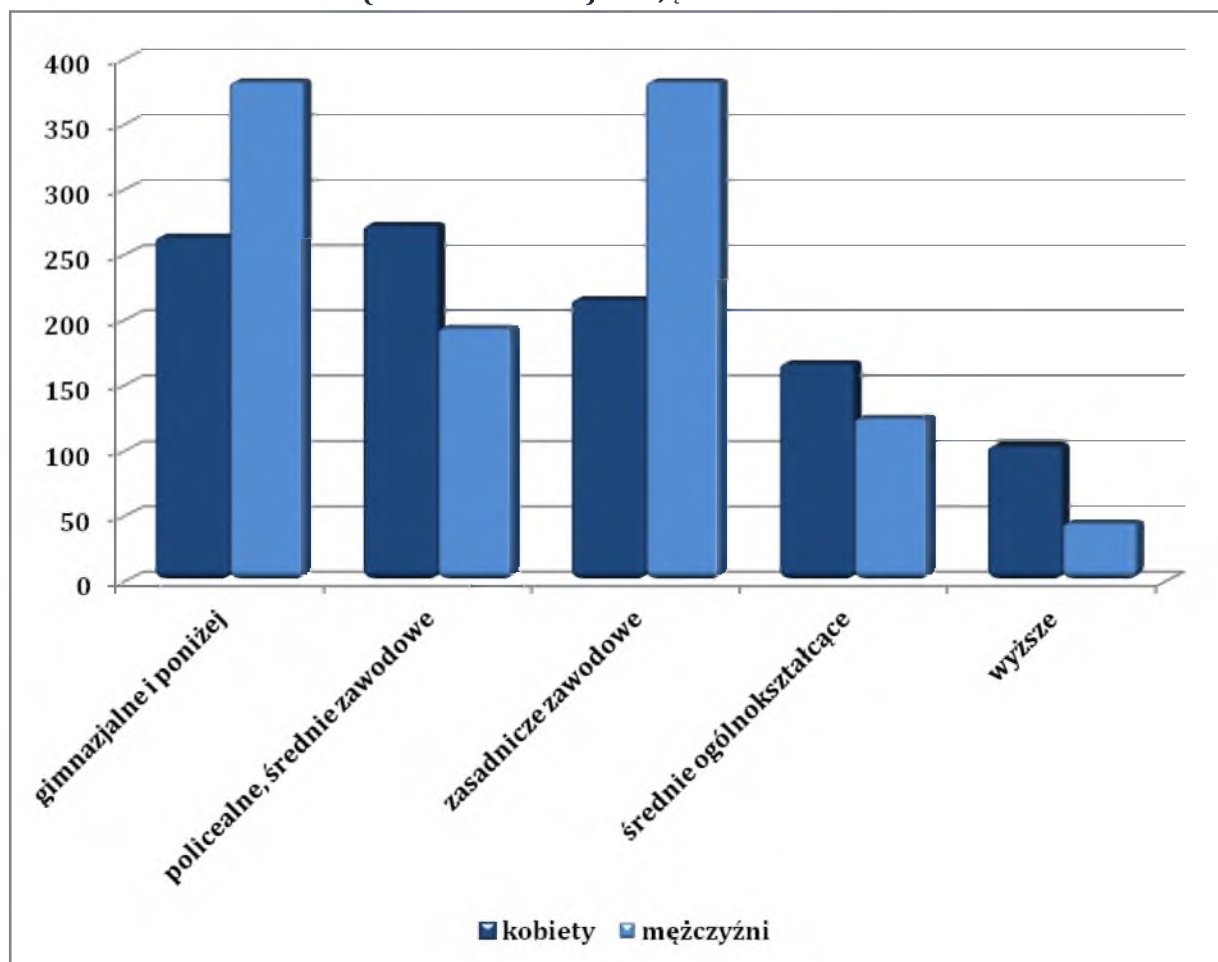
TABELA 20 STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA W POWIECIE SŁUBICKIM

wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012
gimnazjalne i poniżej	987	849	1075	728	716	647
kobiety	512	441	519	297	305	264
mężczyźni	475	408	556	431	411	383
policealne, średnie zawodowe	654	588	1031	891	542	467
kobiety	427	359	585	521	329	273
mężczyźni	227	229	446	370	213	194
zasadnicze zawodowe	736	639	891	655	716	599
kobiety	359	295	381	281	314	216
mężczyźni	377	344	510	374	402	383
średnie ogólnokształcące	269	244	382	531	232	292
kobiety	199	165	244	279	156	167
mężczyźni	70	79	138	252	76	125
wyższe	135	119	202	437	150	149
kobiety	87	66	111	228	105	104
mężczyźni	48	53	91	209	45	45
suma	2781	2439	3581	3242	2356	2154

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

W strukturze bezrobotnych według wykształcenia w roku 2012 dominują osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej gimnazjalnego (647 osób — 30,0% ogółu bezrobotnych) oraz osoby wykształcone na poziomie zasadniczym zawodowym (599 osób — 27,8% ogółu). Najmniejszą część stanowią osoby z wykształceniem wyższym (149 osób — 6,9% ogółu bezrobotnych). Bezrobotni mężczyźni dominują wśród ogółu bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej oraz zasadniczym zawodowym. Z kolei kobiety stanowią większość wśród bezrobotnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, średnim ogólnokształcącym oraz wyższym.

**WYKRES 9 STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA I PŁCI W POWIECIE SŁUBICKIM
(STAN NA 2012 R.) — UJĘCIE GRAFICZNE**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

Powiatowy Urząd Pracy w Słubicach w 2012 r. pozyskał łącznie 492 oferty pracy na 1439 stanowiskach. Liczba stanowisk wzrosła w porównaniu do roku 2011 o 246 ofert. PUP zorganizował 30 giełd pracy na 227 stanowisk. Giełdy dotyczyły najczęściej pracy na stanowisku sprzedawcy, doradcy klienta ds. sprzedaży, fryzjera, kelnera, pokojowej, pomocy kuchennej, sprzątaczk, bukieciarza, pracownika leśnego i pracownika ochrony fizycznej. W 2012 r. najwięcej zapotrzebowania na pracowników zgłaszali pracodawcy prowadzący działalność w zakresie produkcji przemysłowej, transportu i gospodarki magazynowej, handlu, budownictwa, gastronomii i usług hotelarskich, administracji publicznej i pozostałej działalności usługowej. Mała liczba bezrobotnych spełniająca wymagania umożliwiające podjęcie pracy była największym problemem w trakcie realizacji ofert. Brak kwalifikacji dotyczył głównie pracy na stanowisku spedytora z biegłą znajomością języka angielskiego lub niemieckiego, kucharza z kilkuletnim doświadczeniem zawodowym, kasjera walutowego oraz na stanowisko kierowcy samochodów ciężarowych z uprawnieniami na przewóz rzeczy ADR (przewóz towarów i ładunków niebezpiecznych).

TABELA 21 LICZBA OFERT PRACY ZGŁOSZONYCH WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA (STAN NA 2012 R.)

wykształcenie	liczba ofert
gimnazjalne i poniżej	74
policealne, średnie zawodowe	56
zasadnicze zawodowe	256
średnie ogólnokształcące	72
wyższe (w tym licencjat)	26

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z działalności PUP w 2012 r.

Wśród liczby ofert zgłoszonych w 2012 r. najwięcej było skierowanych do osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym — 256 ofert, a najmniej do osób z wykształceniem wyższym — 26 ofert.

W poniższej tabeli zamieszczono dane dotyczące pracodawców, którzy zgłosili największą liczbę ofert pracy w 2012 r.

TABELA 22 LICZBA OFERT PRACY WEDŁUG WYBRANYCH PRACODAWCÓW (STAN NA 2012 R.)

Nazwa organizacji	Liczba ofert
BLOOMINESS POLSKA Sp. z o.o.	161
BILANS Sp. z o.o.	50
Urząd Miejski w Cybince	44
Urząd Miejski Słubice	39
Urząd Miejski w Rzepinie	38
TRANS-LOGISTYKA Olga Juchniewicz Sp. k.	31
RANDSTAD	27
PTH "Transhand" Sp. z o.o.	26
P. W. SĘKPOL L.KUKUROWSKI, L. CHOMICZ SPÓŁKA JAWNA	22
Firma Handlowo-Usługowa "EL-KIBA" Katarzyna Nowak, Jarosław Nowak	20
Firma "Kama" M. Feliszkowski	20

MONAPOL Rafał Michniewicz	20
Nilson Sp. z o.o.	20
SPRINGERFRESH AGROSEVIS SP. z o.o.	20
Urząd Miasta i Gminy w Ośnie Lubuskim	19
Powiatowy Urząd Pracy	16
Zakład Usług Leśnych Robert Dylewski	16
Firma Budowlana BUD - MAT Adam Matysiak	15
PPHU "MIKA" Andrzej Udziela	15
PROMYK ELWIRA MIETLICKA	15
Steinpol Central Services Sp. z o.o.	15
PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO HANDLOWE "VIOLA" Sp. z o.o.	13
STACJA SPRZEDAŻY PALIW EKO-TANK Z.PIEKUT J.BRYSZEWSKI	13
Urząd Gminy w Górzycy	13
CAFE CLUB ROCK CUKIERNIA SZCZERBIŃSCY S.C.	12
DOUANE s.c.	12
ROYAL CASTLE Sp. z o.o.	11
Zakład Usług Handlowych "SUKCES" A. Melnyk	11
Ekodom Sp. z o.o.	10
FLORIX	10
Komenda Powiatowa Policji	10
REJ-EDWARD MAKUCH	10

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z działalności PUP w 2012 r.

Największą liczbę ofert pracy zgłosiła firma BLOOMINESS POLSKA Sp. z o.o. — 161 ofert. Jest to firma z siedzibą w Ośnie Lubuskim, która powstała w 2004 r. i zajmuje się głównie produkcją bukietów z ciętych kwiatów. Poszukiwani byli również sprzedawcy do supermarketu Intermarche firmy Bilans Sp. z o.o., która zgłosiła 50 ofert pracy oraz pracownicy do Urzędów

Miejskich w Cybince, Słubicach i Rzepinie — zgłoszono kolejno 44, 39 i 38 ofert pracy w 2012 r. Ponadto w powiecie słubickim w 2012 r. poszukiwano przede wszystkim pracowników do produkcji mebli, robót budowlanych, usług transportowych i handlu.

2.4.3. OŚWIATA I NAUKA

W 2012 r. teren powiatu słubickiego zamieszkiwało łącznie 6836 osób w wieku szkolnym, w tym:

- w wieku 7–12 lat — 2863 mieszkańców,
- w wieku 13–15 lat — 1545 mieszkańców,
- w wieku 16–19 lat — 2428 mieszkańców.

TABELA 23 LICZBA UCZNIÓW UCZĘSZCZAJĄCYCH DO POSZCZEGÓLNYCH PLACÓWEK EDUKACYJNYCH W ROKU SZKOLNYM 2012/2013

Rodzaj placówki	Liczba uczniów
Szkoły podstawowe	2770
W tym specjalne	27
Szkoły gimnazjalne	1550
W tym specjalne	45
Zasadnicze szkoły zawodowe	185
Licea ogólnokształcące	714
Technikum	799

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

Według Danych Urzędu Statystycznego do szkół ponadgimnazjalnych w powiecie słubickim w roku szkolnym 2012/2013 uczęszczało łącznie 3248 uczniów, a do szkół podstawowych — 2770.

Powiat słubicki jest organem prowadzącym następujące ponadgimnazjalne placówki edukacyjne:

- Zespół Szkół Ekonomiczno-Rolniczych w Słubicach (dalej: ZSER Słubice),
- Zespół Szkół Technicznych im. Inż. Tadeusza Tańskiego w Słubicach (dalej: ZST Słubice),
- Zespół Szkół Ekonomicznych w Ośnie Lubuskim (dalej: ZSE Ośno Lubuskie),
- Zespół Szkół Licealnych im. Zbigniewa Herberta w Słubicach (dalej: ZSL Słubice).

ZSER Słubice kształci uczniów w 5 kierunkach: technik ekonomista, technik żywienia i gospodarstwa domowego, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik architektury krajobrazu, technik agrobiznesu.

TABELA 24 LICZBA UCZNIÓW W ZSER SŁUBICE W LATACH 2009–2013

Kierunki kształcenia	2009	2010	2011	2012	2013
technik ekonomista	160	162	135	128	114
technik żywienia i gospodarstwa domowego	86	90	84	57	33
technik żywienia i usług gastronomicznych	0	0	0	23	50
technik architektury krajobrazu	26	48	71	94	98
technik agrobiznesu	91	79	55	29	11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: „Badania kwestionariuszowe placówek edukacyjnych w powiecie słubickim”

W analizowanym okresie największym zainteresowaniem cieszył się kierunek technik ekonomista, na który w roku 2013 uczęszczało 114 uczniów. Najmniejsza liczba uczniów kształciła się w kierunku *technika agrobiznesu* — 11 uczniów w 2012 r. Kierunek *technik żywienia i usług gastronomicznych* został aktywowany w roku 2012, kiedy to uczyło się na nim 23 uczniów. Zainteresowanie tą specjalnością wzrosło w roku 2013 — liczba uczniów zwiększyła się do 50.

Kadra pedagogiczna ZSER Słubice wyróżnia się znacznymi kwalifikacjami, ponieważ należy do niej aż 19 nauczycieli dyplomowanych — stanowią oni 57,6% ogółu nauczycieli w tej placówce. Do pozostałej części należą nauczyciele mianowani (6 nauczycieli) i nauczyciele kontraktowi (8 nauczycieli).

W skład Zespołu Szkół Technicznych im. Inż. Tadeusza Tańskiego w Słubicach wchodzi Technikum, Zasadnicza Szkoła Zawodowa, Publiczne Gimnazjum dla Dorosłych oraz Szkoła Policealna.

TABELA 25 LICZBA UCZNIÓW W ZST SŁUBICE W LATACH 2009–2013

Kierunki kształcenia	2009	2010	2011	2012	2013
Technikum:					
technik mechanik	80	87	85	57	33
technik informatyk	85	91	84	72	64

technik spedytor	39	57	49	61	51
Zasadnicza Szkoła Zawodowa:					
mechanik pojazdów samochodowych	29	–	18	14	11
wielozawodowa	117	99	85	94	78
Publiczne Gimnazjum dla Dorosłych	75	71	63	68	71
Szkoła Policealna:					
technik informatyk	11	10	–	–	–
technik spedytor	8	–	–	–	–

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: „Badania kwestionariuszowe placówek edukacyjnych w powiecie słubickim”

Liczba uczniów w ZST Słubice w latach 2009–2012 zmalała na prawie wszystkich kierunkach kształcenia — wzrosła jedynie w Technikum na kierunku technik spedytor o 12 uczniów. Największy spadek liczby uczniów został odnotowany na kierunku *technik mechanik* (spadek o 47 uczniów) oraz w Zasadniczej Szkole Zawodowej na kierunku wielozawodowym (spadek o 39 uczniów).

Poniższa tabela przedstawia liczbę nauczycieli kształcących w ZST Słubice.

TABELA 26 LICZBA NAUCZYCIELI W ZST SŁUBICE

Wyszczególnienie	Liczba nauczycieli
Nauczyciel stażysta	1
Nauczyciel kontraktowy	9
Nauczyciel mianowany	17
Nauczyciel dyplomowany	14

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: „Badania kwestionariuszowe placówek edukacyjnych w powiecie słubickim”

Grono pedagogiczne ZST Słubice stanowi 41 nauczycieli, wśród których dominują nauczyciele mianowani (17 nauczycieli) oraz dyplomowani (14 nauczycieli).

Zespół Szkół Ekonomicznych w Ośnie Lubuskim składa się z Technikum, Zasadniczej Szkoły Zawodowej i Liceum Ogólnokształcącego. Wzrost liczby uczniów w analizowanym okresie zauważalny jest w przypadku Liceum Ogólnokształcącego, które zostało aktywowane w 2012 r. Zarówno w Technikum, jak i w Zasadniczej Szkole Zawodowej liczba uczniów z roku na rok maleje.

TABELA 27 LICZBA UCZNIÓW W ZSE OŚNO LUBUSKIE W LATACH 2009–2013

Kierunki kształcenia	2009	2010	2011	2012	2013
TECHNIKUM:					
technik ekonomista	101	86	59	58	40
technik hotelarstwa	39	34	21	0	0
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA:					
wielozawodowa	69	59	52	50	48
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	0	0	0	26	54

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: „Badania kwestionariuszowe placówek edukacyjnych w powiecie ślubickim”

W ZSE Ośno Lubuskie naucza 17 nauczycieli: 1 nauczyciel stażysta, 1 nauczyciel kontraktowy, 7 mianowanych i 8 dyplomowanych nauczycieli.

Zespół Szkół Licealnych im. Zbigniewa Herberta w Ślubicach oferuje naukę dla młodzieży i dorosłych w Liceach Ogólnokształcących dostosowanych do tych dwóch grup wiekowych. Ponadto dzięki realizowanemu polsko-niemieckiemu projektowi wymiany młodzieży szkolnej, uczniowie mają możliwość uczęszczania do 3 klas z siedzibą we Frankfurcie nad Odrą. W roku 2013 w ZSL Ślubice uczyło się 358 uczniów.

TABELA 28 LICZBA NAUCZYCIELI W ZSL ŚLUBICE

Wyszczególnienie	Liczba nauczycieli
Nauczyciel stażysta	0
Nauczyciel kontraktowy	7
Nauczyciel mianowany	12
Nauczyciel dyplomowany	12

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: „Badania kwestionariuszowe placówek edukacyjnych w powiecie ślubickim”

Grono pedagogiczne ZSL Ślubice składa się z 12 nauczycieli dyplomowanych, 12 nauczycieli mianowanych i 7 nauczycieli kontraktowych.

COLLEGIUM POLONICUM

Ważną instytucją działającą na terenie powiatu ślubickiego jest Collegium Polonicum, które zostało stworzone jako nowa forma współpracy transgranicznej w dziedzinie badań i dydaktyki. Odpowiedzialność za tę placówkę naukową spoczywa jednocześnie na

Rzeczypospolitej Polskiej i Kraju Związkowym Brandenburgii. Collegium Polonicum jest wspólną placówką naukowo-badawczą dwóch partnerskich uniwersytetów:

- Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (UAM)
- Uniwersytetu Europejskiego Viadrina we Frankfurcie n. Odrą (UEV).

Inne uniwersytety europejskie mają możliwość uczestniczenia w realizacji programów badawczych i dydaktycznych Collegium Polonicum (CP).

Głównym zadaniem Collegium Polonicum jest działanie na rzecz naukowej i kulturalnej współpracy między Polską a Niemcami. W kontekście rozrastającej się Europy CP stanie się miejscem naukowych spotkań studentów i wykładowców z całego kontynentu.

Profil Collegium Polonicum jest pochodną kierunków studiów oraz programów badawczych istniejących w UAM w Poznaniu oraz w UEV we Frankfurcie nad Odrą. Oznacza to, że placówka oferuje kierunki studiów pod patronatem jednego lub obydwu uniwersytetów, kierunki studiów podyplomowych oraz zajęcia dydaktyczne będące ofertą uzupełniającą UEV względnie polskich uniwersytetów. W okresie tworzenia CP planuje się w pierwszej kolejności programy dydaktyczne i badawcze w następujących dziedzinach:

- komparatystyka systemów prawnych i konstytucyjnych Europy Zachodniej i Europy Środkowo-wschodniej,
- język polski i kultura polska,
- procesy transformacji w społeczeństwach środkowoeuropejskich,
- interkulturalne procesy komunikacyjne zachodzące w Europie oraz między Europą Zachodnią a Europą Środkowo-wschodnią,
- ekonomiczne, prawne, kulturalne i ekologiczne aspekty rozwoju polsko-niemieckiego pogranicza w kontekście rozszerzania się Unii Europejskiej na wschód,
- historia stosunków polsko-niemieckich,
- problematyka ochrony środowiska oraz kształtowania krajobrazu w zlewisku Odry.

Collegium Polonicum przejmie ponadto rolę centrum spotkań, które organizować będzie konferencje, seminaria, wystawy oraz imprezy popularno-naukowe mające również na celu poprawę i umacnianie stosunków polsko-niemieckich. Poza tym będzie ono wychodzić naprzeciw specyficznemu zapotrzebowaniu regionu w zakresie kursów językowych, kursów specjalistycznych i podnoszących kwalifikacje.³

POTRZEBY INWESTYCYJNE I SZKOLENIOWE

Ogólny stan infrastruktury technicznej jest niezadowalający. Potrzeby inwestycyjne dotyczące budowy, przebudowy lub rozbudowy obiektów edukacyjnych zgłosili dyrektorzy każdej z wyżej przeanalizowanej szkoły. Niezbędny zakres inwestycji obejmuje głównie

³ Na podstawie: www.cp.edu.pl

rozbudowę i adaptację pomieszczeń do celów edukacyjnych lub znaczną modernizację sal już istniejących. Ponadto niezbędna jest poprawa warunków energetycznych i sanitarnych. Niedoinwestowanie obserwuje się w kontekście infrastruktury sportowej placówek. Szkoły zgłosiły potrzeby inwestycyjne związane z budową, przebudową i modernizacją wielofunkcyjnych sal sportowych, boisk sportowych wielofunkcyjnych, bieżni oraz siłowni. Co więcej, szkoły zgłaszają zapotrzebowanie na podstawowe wyposażenie sportowe. Dyrektorzy placówek edukacyjnych w trakcie badania kwestionariuszowego wskazali na poważne niedostatki wyposażenia edukacyjnego, w tym przede wszystkim sprzętu specjalistycznego do kształcenia zawodowego, sprzętu komputerowego, oprogramowania specjalistycznego i ogólnego, sprzętu multimedialnego oraz zasobów bibliotecznych.

Badanie kwestionariuszowe wskazało występowanie potrzeb w zakresie szkoleń:

- szkolenia kierunkowe dla nauczycieli w związku z reformą oświatową, zmianą podstawy programowej i formuły egzaminów końcowych;
- szkolenia na liderów i egzaminatorów;
- szkolenia informatyczne dla nauczycieli;
- szkolenia z zakresu edukacji medialnej;
- szkolenia w zakresie rozwiązywania konfliktów: mediacje, negocjacje, kompromisy.

2.4.4. KULTURA I SZTUKA

W powiecie ślubickim najwięcej zabytków zlokalizowanych jest na terenie gminy Ośno Lubuskie, mimo tego pozostałe gminy również posiadają wyjątkowe walory architektoniczne i kulturowe.

TABELA 29 ZABYTKI ORAZ OBIEKTY ARCHITEKTONICZNE I KULTUROWE W POWIECIE ŚLUBICKIM

Gmina	Miejscowość	Spis zabytków oraz obiektów architektonicznych i kulturowych
Cybinka	Drzeniów	▪ Kościół, nr rej. 734 ▪ Park pałacowy, nr rej. 3207 ▪ Budynek mieszkalny, ob. usługowo-handlowy, nr rej. 733
Cybinka	Koziczyn	▪ Willa nad Pliszką wraz z otaczającym ją parkiem, nr rej. 3212

Cybinka	Maczków	▪ Dwór, nr rej. 533 ▪ Park miejski, nr rej. 3226
Cybinka	Białków	▪ Dwór, nr rej. 987 ▪ Kościół p.w. św. Andrzeja Boboli, nr rej. 1909 ▪ Kościół parafialny p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej, nr rej. 989
Cybinka	Cybinka	▪ Zespół pałacowo-parkowy, nr rej. 3218 ▪ Kościół filialny p.w. Matki Boskiej Królowej Polski, nr rej. 141
Cybinka	Radzików	▪ Pałac, nr rej. 275 ▪ Budynek dawnego młyna wodnego, nr rej. 3132
Cybinka	Sądów	▪ Kościół filialny p.w. św. Antoniego, nr rej. 3222
Górzycza	Czarnów	▪ Kościół p.w. Matki Boskiej Szkaplerznej, nr rej. 1911
Górzycza	Owczary	▪ Dwór, nr rej. 1915 ▪ Kościół p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, nr rej. 365
Górzycza	Pamięcin	▪ Spichlerz, nr rej. 1916 ▪ Kościół p.w. Matki Boskiej Różańcowej, nr rej. 274; KOK-I-42/76
Górzycza	Spudłów	▪ Kościół ruina, nr rej. 1000
Górzycza	Stańsk	▪ Kościół p.w. św. Józefa, nr rej. 988
Górzycza	Żabice	▪ Kościół filialny Najświętszego Serca Pana Jezusa, nr rej. 1003

Górzycza	Górzycza	▪ Kolegiata p.w. Matki Łaski Bożej, nr rej. KOK-I-305/80
Górzycza	Laski Lubuskie	▪ Kościół parafialny p.w. Narodzenia Najświętszej Marii Panny, nr rej. 270; KOK-I-39/76
Ośno Lubuskie	Grabno	▪ Dzwonnica przy kościele, nr rej. 979 ▪ Dawny kościół ewangelicki, ob. Rzymsko-katolicki kościół filialny p.w. św. Józefa Oblubieńca wraz z teren przykościelnym
Ośno Lubuskie	Gronów	▪ Kościół p.w. św. Piusa X, nr rej. 269; 530
Ośno Lubuskie	Lubień	▪ Dwór i folwark, nr rej. 1955 ▪ Kościół p.w. Niepokalanego Serca Pana Jezusa, nr rej. 1954 ▪ Dom, nr rej. 984 ▪ Kaplica cmentarna p.w. św. Gertrudy, nr rej. 217; 1956; KOK-I-32/76 ▪ Kościół filialny p.w. Podwyższenia Krzyża Św., nr rej. KOK-I-362/91
Ośno Lubuskie	Ośno Lubuskie	▪ Kościół p.w. św. Jakuba Apostoła, nr rej. 216; KOK-I-31/76 ▪ Mury miejskie z basztami, nr rej. 218; KOK-I-33/76 ▪ Ratusz, nr rej. 983; KOK-I-186/76 ▪ Zespół urbanistyczno-krajobrazowy miasta Ośno Lubuskie, nr rej. 57; III-19/59;

		2163/75; KOK-I-11/76
Ośno Lubuskie	Połęco	▪ Kościół p.w. św. Kazimierza, nr rej. 527; KOK-I-361/91
Ośno Lubuskie	Radachów	▪ Kościół p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, nr rej. 564; KOK-I-58/76
Ośno Lubuskie	Sienno	▪ Pałac ▪ Kościół filialny p.w. Matki Boskiej Ostrobramskiej, nr rej. 277
Ośno Lubuskie	Smogóry	▪ Dwór, Sienno 33 ▪ Kościół filialny p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa, nr rej. 986; KOK-I-187/76
Ośno Lubuskie	Świniary	▪ Kościół filialny p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej, nr rej. 278
Rzepin	Drzeńsko	▪ Kościół p.w. Jezusa Miłosiernego, nr rej. 991
Rzepin	Kowalów	▪ Kościół filialny p.w. św. Piotra i Pawła, nr rej. 271; KOK-I-40/76
Rzepin	Lubiechnia Mała	▪ Kościół filialny p.w. Podwyższenia Krzyża Św., nr rej. 531; KOK-I-52/76
Rzepin	Radów	▪ Kościół p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa, nr rej. 273; KOK-I-41/76
Rzepin	Rzepin	▪ Dworek, nr rej. 1119; KOK-I-203/76 ▪ Kościół parafialny p.w. św. Katarzyny, obecnie p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa, nr rej. 1918; KOK-I-

		202/76
Rzepin	Starków	▪ Kościół poewangelicki (ob. wspólny), nr rej. 142; KOK-I-14/76
Rzepin	Sułów	▪ Kościół, nr rej. 1001
Słubice	Biskupice Stare	▪ Dawny kościół ewangelicki, obecnie rzymskokatolicki kościół filialny p.w. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny
Słubice	Golice	▪ Kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego, nr rej. 268; KOK-I-38/76
Słubice	Lisów	▪ Kościół filialny p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa, nr rej. 997; KOK-I-188/76
Słubice	Rybovice	▪ Chałupa podcieniowa ▪ Kościół filialny p.w. św. Józefa, nr rej. 276; KOK-I-43/76 ▪ Budynek szkolny ▪ Elewacja frontowa stanowiąca część dawnego kina „Piast”
Słubice	Słubice	▪ Cmentarz żydowski ▪ Dawny „Stadion Wschodniomarchijski” obecnie zespół obiektów sportowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatu Słubickiego

BIBLIOTEKA PUBLICZNA MIASTA I GMINY SŁUBICE ORAZ INSTYTUCJE KULTURY POZOSTAŁYCH GMIN

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Słubicach (dalej: BPMiG Słubice) wpisana jest do rejestru instytucji upowszechniania Gminy Słubice i posiada osobowość prawną. Swoim zasięgiem obejmuje teren miasta i gminy Słubice prowadząc:

- 1 filię biblioteczną w Kunowicach,
- 2 punkty biblioteczne wiejskie w Golicach i Nowych Biskupicach,

- 8 punktów bibliotecznych miejskich, w tym 6 punktów w słubickich przedszkolach, 1 punkt w żłobko-przedszkolu oraz 1 punkt w Społecznej Niepublicznej Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej I stopnia w Słubicach.

BPMiG Słubice od 1999 r. pełniła zadania biblioteki powiatowej. Opiekę merytoryczną na placówkami sprawował dyrektor i instruktor powiatowy realizując następujące zadania:

- prowadzenie szerokiej działalności informacyjnej,
- udzielanie pomocy w pracy bibliotecznej,
- wzbogacanie warsztatu informacyjnego,
- utrzymywanie stałego kontaktu z placówkami bibliotecznymi powiatu słubickiego,
- organizowanie spotkań informacyjno-szkoleniowych,
- udział w seminariach i szkoleniach,
- uczestnictwo w szerokiej działalności kulturalno-oświatowej o znaczeniu ponadlokalnym.

W 2012 r. BPMiG Słubice zakupiła 1570 woluminów i audiobooków — 775 ze środków własnych i 795 woluminów z dotacji Ministerstwa Kultury. Księgozbiór biblioteki na koniec 2012 r. liczył 55 183 woluminów.

**TABELA 30 STAN CZYTELNICTWA BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ MIASTA I GMINY W SŁUBICACH
(STAN NA 2012 R.)**

Wyszczególnienie	wskaźniki [szt.]
zarejestrowani czytelnicy ogółem	3534
wypożyczenia na zewnątrz	49 179
wypożyczenia na miejscu	10 672

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: „Sprawozdanie Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy w Słubicach za rok 2012”

BPMiG Słubice podejmuje działania na rzecz osób specjalnej troski, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych utrzymując współpracę m.in. z Domem Samopomocy, Słubickim Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Kołem Związku Sybiraków, Związkiem Emerytów i Rencistów, Słubickim Stowarzyszeniem Amazonek i Stowarzyszeniem Chorych an Stwardnienie Rozsiane „eSmail”.

Biblioteka każdego roku przygotowuje liczne programy edukacyjno-kulturalne, konkursy, spotkania. Do cyklicznych forma działalności należą m.in.:

- lekcje biblioteczne, spotkania autorskie, konkursy czytelnicze, plastyczne, literackie, konkursy wiedzy, zajęcia komputerowe, wycieczki i wystawy;
- zajęcia dla dzieci najmłodszych w „Klubie Plastusia”;

- spotkania dzieci do lat 3 i ich rodziców w specjalnie stworzonych Grupach Zabawowych;
- Dyskusyjny Klub Książki;
- liczne imprezy — m.in. Tydzień Bibliotek, Teatr przy Regale, Międzyprzedszkolny Przegląd Wiersza Ekologicznego „Ptasie Trele”, Powiatowy Konkurs Recytatorski.

TABELA 31 DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNO-OŚWIATOWA BPMiG SŁUBICE W ROKU 2012

ODDZIAŁ DZIECIĘCY		
Wyszczególnienie	liczba uczestników	liczba wydarzeń
Konkursy	80	3
Lekcje biblioteczne i wycieczki	446	24
Głośne czytanie bajek w „Kąciku Malucha”	932	48
Spotkania w „Klubie Plastusia”	670	30
Spotkania Grup Zabawowych	210	12
Inne spotkania (ferie zimowe, projekty)	771	16
Dyskusyjny Klub Książki dla Dzieci	96	6
ODZIAŁ DLA DOROSŁYCH		
Wyszczególnienie	liczba uczestników	liczba wydarzeń
Dyskusyjny Klub Książki	72	8
Lekcje biblioteczne i wycieczki	238	12
Spotkania autorskie i inne	302	10
FILIA BIBLIOTECZNA W KUNOWICACH		
Wyszczególnienie	liczba uczestników	liczba wydarzeń
Konkursy plastyczne	108	14
Konkursy czytelnicze i wiedzy	79	10
Spotkania czytelnicze	48	6

Lekcje biblioteczne	51	7
Imprezy kulturalne	100	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: „Sprawozdanie Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy w Słubicach za rok 2012”

Oprócz wydarzeń zamieszczonych w powyższej tabeli BPMiG Słubice zorganizowała również łącznie 63 wystawy, 12 wieczorów opowiadań oraz 8 imprez, na których dokonano pasowania czytelnika.

W gminie Cybinka od 1993 roku funkcjonuje Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Cybince. W 2006 roku wyodrębniono Bibliotekę Publiczną Miasta i Gminy Cybinka ze struktur Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, co zdecydowanie ułatwiło funkcjonowanie obu jednostek i zarządzanie posiadanym majątkiem. Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy obejmuje swoją działalnością teren miasta i gminy Cybinka. Posiada filie w Białkowie, Rąpicach, Uradzie.

Mieszkańcy gminy Górzycy mogą korzystać z Gminnej Biblioteki Publicznej w Górzycy i jej filii w Czarnowie. Ponadto na terenie niniejszej gminy działa Gminny Ośrodek Kultury oraz Centrum Spotkań Polsko-Niemieckich — obiekt ten wyposażony jest w salę gimnastyczną, siłownię, salę plastyczną, pokoje gościnne i salę konferencyjną.

W gminie Rzepin działa Miejska Biblioteka Publiczna z filią w Kowalowie i Lubiechni Wielkiej oraz Miejski Dom Kultury, który powstał w 2005 roku. Ponadto w gminie Rzepin na terenach wiejskich funkcjonują liczne świetlice.

Gmina Ośno Lubuskie również posiada bibliotekę mieszczącą się w Miejskim Domu Kultury w Ośnie Lubuskim. Instytucja ta prowadzi szereg sekcji i kół artystycznych dla ludności lokalnej.

Wszystkie instytucje kultury działające na terenach poszczególnych gmin wchodzących w skład powiatu słubickiego mają przedstawiając bogatą ofertę działań artystycznych i edukacyjnych, prowadzą liczne szkolenia oraz imprezy kulturalne.

2.4.5. TURYSTYKA I SPORT

Bogactwo turystyczne powiatu słubickiego stanowi duże zalesienie z walorami Puszczy Rzepińskiej, lasy pełne zwierzyny i runa leśnego, rzeźba terenu z malowniczo położonymi jeziorami, rzekami, a także samo przygraniczne położenie powiatu. W powiecie słubickim szczególnie interesujące są miejsca, w których historia lokalnej cywilizacji przeplata się z urokami krajobrazu. Dla lubiących wędrować przygotowanych jest kilka szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjno-dydaktycznych oraz terenów przeznaczonych pod turystykę pieszą i rowerową:

- Droga Św. Jakuba — pieszo-rowerowy szlak specjalnie znakowany i wyposażony w odpowiednią infrastrukturę informacyjną i wypoczynkową, długość całego szlaku

wynosi 326 km, z czego na powiat słubicki przypada 59 km, szlak ten na teren powiatu słubickiego wchodzi po minięciu skraju Brzeźna w powiecie Sulęcińskim i biegnie dalej przez Smogóry, Trześniów Radachów, Ośno Lubuskie, Lubiechnię Małą i Lubiechnię Wielką aż do Rzepina.

- Szlak rowerowy Odra-Nysa — długość trasy wynosi 60 km i przebiega przez trzy gminy powiatu słubickiego: Górzycę, Słubice i Cybinę, całkowita długość trasy mającej początek na terenie Republiki Czeskiej ma wynieść 591 km.

Bliskość Berlina, trzy mosty graniczne i dobry układ komunikacyjny ma istotne znaczenie dla turystyki stałej i przyjazdowej — dobre połączenia komunikacyjne sprawiają, że powiat odwiedzają goście z kraju i zza granicy. W roku 2012 w powiecie słubickim udzielono łącznie 157 310 noclegów, z czego 53 572 turystom zagranicznym (34% udzielonych noclegów ogółem).

**TABELA 32 LICZBA UDZIELONYCH NOCLEGÓW GOŚCIOM ZAGRANICZNYM W POWIECIE SŁUBICKIM
Z PODZIAŁEM NA KRAJE (STAN NA 2012 R.)**

wyszczególnienie	liczba udzielonych noclegów
Niemcy	16 608
Rosja	11 835
Litwa	5456
Białoruś	4595
Ukraina	4330
Łotwa	1447
Francja	1346
Niderlandy (Holandia)	1104
Dania	1052
Czechy	742
Belgia	594
Włochy	432
Szwajcaria	304

Estonia	165
Wielka Brytania	158
Norwegia	137
Hiszpania	121
Szwecja	117
Irlandia	80
Finlandia	57
Stany Zjednoczone Ameryki	57
Austria	50
Węgry	40
Portugalia	29
Słowenia	23
Słowacja	22
Kanada	14
Grecja	11
Japonia	4
Luksemburg	1
pozostałe kraje	2641
Razem	53572

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

Wśród noclegów udzielonych gościom zagranicznym najczęściej udzielono osobom z Niemiec (16 608 noclegów — 31,0% ogółu udzielonych), Rosji (11 835 noclegów — 22,0%), Litwy (5456 noclegów — 10,2%), Białorusi (4595 noclegów — 8,6%) i Ukrainy (4330 noclegów — 8,1%).

W promowaniu powiatu ślubickiego istotną rolę spełniają stowarzyszenia turystyczno-kulturowe. Jednymi z najbardziej wyróżniających się są:

- Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu „Pro Europa Viadrina” — Euroregion został utworzony na mocy umowy podpisanej dn. 21.12.1993 r. przez przedstawicieli Stowarzyszenia Środkowa Odra (Mittlere Oder), Stowarzyszenia Gmin Lubuskich Pogranicze oraz Związku Gmin Gorzowskich. Do polskiej części Euroregionu należy 28 gmin oraz 4 powiaty zrzeszone w Stowarzyszeniu, którego działalność opiera się na pracy społecznej reprezentantów zrzeszonych gmin. Celem Stowarzyszenia jest reprezentacja i obrona wspólnych interesów zrzeszonych gmin oraz współpraca gmin w zakresie:
 - ✓ gospodarki komunalnej — budowa infrastruktury komunalnej, gazyfikacja wsi, telefonizacja;
 - ✓ ochrony środowiska — utylizacja odpadów komunalnych i przemysłowych, oczyszczanie ścieków;
 - ✓ ochrony zdrowia — w tym w ramach samorządowego systemu finansowania służby zdrowia;
 - ✓ edukacji — organizacja szkół, kreowanie programów oświatowych;
 - ✓ kultury i turystyki — organizacja wspólnych imprez promowanie regionu.
- Klub Przyrodników — jest to stowarzyszenie społeczne, które prowadzi aktywną działalność na rzecz ochrony przyrody i edukacji ekologicznej społeczeństwa. Klub działa na terenie całej Polski ze szczególnym uwzględnieniem części zachodniej. Klub zajmuje się również tworzeniem „prywatnych” rezerwatów przyrody — obecnie dysponuje 6 takimi obszarami o łącznej powierzchni ponad 100 ha. Najstarszy i najbardziej znany to kompleks muraw kserotermicznych w Owczarach. Klub prowadzi także stałą ekspozycję przyrodniczą w Muzeum Łąki w Owczarach, którą co roku odwiedza około 10 000 osób.

SPORT

W powiecie słubickim działa 37 stowarzyszeń sportowych, wśród których znajdują się kluby szachowe, żeglarskie, piłkarskie, bokserskie i inne.

TABELA 33 SPIS STOWARZYSZEŃ SPORTOWYCH DZIAŁAJĄCYCH NA TERENIE POWIATU SŁUBICKIEGO

l.p.	nazwa stowarzyszenia	siedziba
1	Miejski Klub Sportowy „Polonia”	Słubice
2	Klub Szachowy „Odra”	Słubice
3	Klub Żeglarski „Pasat”	Słubice
4	Miejski Klub Sportowy „Spójnia”	Ośno Lubuskie

5	Słubicki Klub Piłkarski „SKP” Słubice	Słubice
6	Miejski Klub Sportowy „Steinpol – Ilanka” w Rzepinie	Rzepin
7	Klub Sportowy „Nadodrze”	Kunowice (gm. Słubice)
8	„Automobilklub” w Słubicach	Słubice
9	Klub Olimpijczyka im. Bronisława Malinowskiego w Słubicach	Słubice
10	Lubuski Klub Sportowy „Lubusz”	Słubice
11	Klub Sportowy „Odra” w Górzycy	Górzycy
12	Klub Sportowy „Zorza” w Kowalowie	Kowalów (gm. Rzepin)
13	Ludowy Klub Sportowy „Odra” w Rąpicach	Rąpice (gm. Cybinka)
14	Boksterski Klub Sportowy „Słubice 2000” w Słubicach	Słubice
15	Ludowy Zespół Sportowy „Odra” w Pławidle	Pławidło (gm. Słubice)
16	Klub Sportowy Body & Soul	Słubice
17	Słubice Golf Club	Słubice
18	Stowarzyszenie Kultury Fizycznej „Omega” w Rzepinie	Rzepin
19	Klub Sportowy „Zieloni”	Rzepin
20	Klub Sportowy „Chrobry” w Drzeńsku	Drzeńsko (gm. Rzepin)
21	Boksterski Klub Sportowy „Orzeł” w Lubiechni Wielkiej	Lubiechnia Wielka (gm. Rzepin)
22	Stowarzyszenie Piłkarskie „Old Boys” w Słubicach	Słubice
23	Klub Sportowy „Krótka Piłka” w Słubicach	Słubice
24	Klub Sportowy „Walka Czarnów”	Czarnów
25	Klub Sportowy „Skate Team” Kowalów	Starków (gm. Rzepin)
26	Klub Sportowy KU AZS UAM Triathlon Słubice	Słubice

27	Górzycki Klub Tenisowy „Smecz”	Górzyca
28	Gminny Klub Sportowy „Perła”	Cybinka
29	Stowarzyszenie „FSL – Aktywni dla Powiatu”	Słubice
30	Siatkarski Klub Sportowy „Piast”	Rzepin
31	Klub Sportowy Grappling	Słubice
32	Górzycki Klub Tenisowy „Smecz”	Górzyca
33	WKS „Orfa”	Rzepin
34	Słubickie Towarzystwo Wędkarskie	Słubice
35	Gorzowskie Towarzystwo Rhabilitacyjno- Sportowo-Rekreacyjne	Słubice
36	Uczniowski Klub Sportowy „Trójka” w Słubicach, SP nr 3	Słubice
37	Uczniowski Klub Sportowy „Golice”	Golice
38	Uczniowski Klub Sportowy „Iskra”	Kowalów
39	Uczniowski Klub Sportowy „Leśnik”	Staroścín
40	Uczniowski Klub Sportowy „Muszkiet”	Słubice
41	Uczniowski Klub Sportowy „Polonia”	Słubice
42	Uczniowski Klub Sportowy „Bizon”	Bieganów
43	Uczniowski Klub Sportowy „SP-2”	Słubice
44	Uczniowski Klub Sportowy „LOTNIK”	Słubice
45	Uczniowski Klub Sportowy „Sokół Górzyca”	Górzyca
46	Uczniowski Klub Sportowy „Serwis”	Słubice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: www.powiatslubicki.pl

Ponad połowa stowarzyszeń sportowych ma swą siedzibę na terenie gminy Słubice.

Najbardziej znanym z powyższych klubów sportowych powiatu słubickiego jest Klub piłkarski Polonia Słubice. Klub powstał w 1945 r. Przez kolejne lata istnienia klub zmieniał swą

nazwę przyjmując w lipcu 2014 nazwę MKS Polonia Słubice. Do największych osiągnięć klubu należy:

- 4. miejsce w III lidze — 1997/98 i 2006/07,
- 1/16 finału Pucharu Polski — 2009/10,
- Puchar Polski OZPN Gorzów Wlkp. — 1994/95,
- finalista Pucharu Polski OZPN Gorzów Wlkp. — 1993/94, 1995/96, 1996/97, 1999/00, Lubuski ZPN — 2003/04.

2.4.6. OCHRONA ZDROWIA

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego z 2012 r. w całym powiecie słubickim znajdują się 23 przychodnie zdrowotne i stanowią one 4,3% wszystkich przychodni w województwie (536 szt.). Wśród 23 przychodni zdrowotnych jest 5 przychodni, które są podległe samorządowi terytorialnemu. W 2012 r. na 1 mieszkańca powiatu przypadło 3,1 udzielonych porad z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej. Z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej w 2012 r. udzielonych zostało 149 431 porad. Na terenie powiatu znajduje się 16 aptek ogólnodostępnych, a na 1 aptekę przypada 2958 mieszkańców.

Opiekę stacjonarną nad chorymi w powiecie słubickim zapewnia Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Szpital Powiatowy” w Słubicach Sp. z o.o., składający się z następujących komórek organizacyjnych:

I. Przychodnia Specjalistyczna:

1. Poradnia gastroenterologiczna
2. Poradnia ginekologiczno-położnicza
3. Poradnia chirurgii ogólnej
4. Poradnia chirurgii urazowo-ortopedycznej
5. Poradnia neurologiczna
6. Poradnia urologiczna
7. Poradnia otolaryngologiczna
8. Poradnia preluksacyjna
9. Poradnia zdrowia psychicznego

Ponadto Szpital Powiatowy posiada również poradnie zamiejscowe, tj. poradnie ginekologiczno-położnicze w Rzepinie i Górzycy.

II. Rehabilitacja medyczna

1. Dział Fizjoterapii w Słubicach
2. Dział Fizjoterapii w Rzepinie

III. Diagnostyka:

1. Pracownia diagnostyki laboratoryjnej

2. Pracownia diagnostyki obrazowej
3. Pracownia USG
4. Pracownia endoskopii
5. Pracownia tomografii komputerowej

IV. Szpital:

1. Oddział chorób wewnętrznych z pododdziałem gastroenterologicznym
2. Oddział chirurgiczny ogólny
3. Oddział chirurgii urazowo-ortopedycznej
4. Oddział ginekologiczno-położniczo-noworodkowy
5. Oddział pediatriczny
6. Oddział anestezjologii i intensywnej terapii
7. Szpitalny oddział ratunkowy

Ponadto w strukturze Szpitala Powiatowego funkcjonuje również Zespół Ratownictwa Medycznego, do którego zadań należy:

- udzielanie i organizowanie bezzwłocznej pomocy medycznej osobom, które uległy wypadkom, urazom, nagłym zachorowaniom oraz nagłemu pogorszeniu stanu zdrowia skutkującemu zagrożeniem życia — w miejscu zdarzenia lub zamieszkania,
- organizowanie oraz pomoc w akcjach ratowniczych w przypadku klęsk żywiołowych, katastrof i innych masowych akcjach na terenie powiatu
- realizacja zadań wynikających z przepisów ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym.

Opieka Doraźna znajduje się również w Rzepinie, gdzie działa od 2011 r. i składa się m.in. z poczekalni, dyspozytorni, ambulatorium, pokoju wypoczynkowego dla lekarza, pokoju wypoczynkowego dla kierowcy i sanitariuszy i garażu dla potrzeb postoju ambulansu.

Szpital zapewnia specjalistyczne świadczenia zdrowotne w zakresie opieki ambulatoryjnej i stacjonarnej dla pacjentów z terenu powiatu ślubickiego. Celem Szpitala Powiatowego jest udzielanie świadczeń zdrowotnych służących zachowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia pacjentów oraz promocja zdrowia. Podstawowym zadaniem jest zapewnienie wszechstronnych świadczeń zdrowotnych w zakresie specjalistycznym w wyżej wymienionych oddziałach szpitalnych, poradniach specjalistycznych, pracowniach diagnostycznych, w zakładzie rehabilitacji oraz oferowanie realizacji świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej. Wysoki poziom tych świadczeń jest zapewniony poprzez profesjonalną opiekę ze strony zespołu lekarzy, pielęgniarek i diagnostyków mających wieloletnie doświadczenie w swoich specjalnościach. Kadre lekarską stanowi zespół 55 lekarzy, wśród których 29 ma II stopień specjalizacji, a 8 posiada tytuł doktora nauk medycznych.

TABELA 34 LICZBA ZATRUDNIONEGO PERSONELU MEDYCZNEGO WEDŁUG ODDZIAŁU

Oddział	Liczba lekarzy
Oddział Chorób Wewnętrznych z Pododdziałem Gastroenterologicznym	6
Oddział Chirurgiczny Ogólny	4
Oddział Chirurgii Urazowo - Ortopedycznej	8
Oddział Ginekologiczno - Położniczo - Noworodkowy Rooming in	5
Oddział Pediatriczny	9
Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii	6
Szpitalny Oddział Ratunkowy	6
Pracownia Diagnostyki Obrazowej RTG	1
Izba Przyjęć	1
Poradnie	9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: „Badanie kwestionariuszowe jednostek ochrony zdrowia w powiecie słubickim”

Powiat słubicki jest jednym z nielicznych powiatów, w którym funkcjonuje wyłącznie niepubliczna służba zdrowia. Największe skupienie placówek medycznych znajduje się w mieście i gminie Słubice (75%), mieście i gminie Rzepin (10,2%) i mieście i gminie Ośno Lubuskie (9,1%). Mieszkańcy mają dostęp do większości najbardziej potrzebnych rodzajów poradni specjalistycznych. Brakuje jednak poradni alergologicznej, diabetologicznej i rehabilitacyjnej oraz placówek opieki długoterminowej (ZOL i ZPO) i domów pomocy społecznej (DPS). Na terenie powiatu oprócz Szpitala Powiatowego w Słubicach funkcjonuje dobrze rozwinięta sieć placówek środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Na terenie powiatu funkcjonuje tylko 6 gabinetów stomatologicznych, w których można leczyć zęby w ramach kontraktów z NFZ (w gminie Cybinka brakuje takiego gabinetu). Jednak w powiecie brakuje gabinetu stomatologicznego o wyraźnym profilu dziecięcym.

2.4.7. POMOC SPOŁECZNA

W powiecie słubickim znajduje się 5 Ośrodków Pomocy Społecznej — po jednym w każdej gminie. W Słubicach w ramach Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej i Środowiskowy Dom Samopomocy.

TABELA 35 ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ — WSKAŹNIKI (STAN NA 2012 R.)

Wyszczególnienie	Ilość
Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej [liczba gosp. dom.]	2263
Osoby w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej [osoba]	5586
Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem [%]	11,8
Udział osób w wieku produkcyjnym w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ogólnej liczbie osób w tym wieku [%]	10,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

W powiecie słubickim 2263 gospodarstw domowych korzysta ze środowiskowej pomocy społecznej, co stanowi 5,8% gospodarstw korzystających z pomocy społecznej w skali województwa. Największa liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej znajduje się w gminie Słubice (853 gospodarstw — 37,7% ogółu) i w gminie Rzepin (511 gospodarstw — 22,6%), a najmniejsza w gminie Górzycy (176 gospodarstw — 7,8%).

W Słubicach działa również Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, które realizuje zadania w zakresie:

- pomocy społecznej,
- wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych.

W 2013 r. PCPR w Słubicach prowadziło poradnictwo specjalistyczne psychologiczne oraz prawne, świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. Z usług tych skorzystało 327 osób, a w tym 25 osób skorzystało z terapii rodzinnej. Psycholog udzielał pomocy i wsparcia przede wszystkim rodzicom bezradnym w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, osobom z zaburzeniami psychicznymi, osobom uzależnionym oraz osobom będącym ofiarami przemocy w rodzinie.

2.4.8. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Analizę poziomu zagrożenia przestępczością w powiecie słubickim przeprowadzono na podstawie konsultacji z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Słubicach (dalej: KPP w Słubicach). Zgodnie ze statystykami KPP w Słubicach w powiecie słubickim na koniec roku 2012 ogólna liczba przestępstw wyniosła 1704, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców daje wartość 36, z kolei w 2013 r. stwierdzono 1294 przestępstwa, co w analogicznym przeliczeniu daje wartość 27,3. Liczba przestępstw zmalała aż o 410, czyli o 31,7%. Liczba przestępstw w powiecie spada z roku na rok, co jest oznaką skuteczności działań prewencyjnych. Dominujący typ przestępstw to kradzież cudzej rzeczy (największa wartość w roku 2013 — 385 kradzieży), przestępstwa narkotykowe (najwięcej w roku 2009 — 350 przestępstw; dla porównania w roku 2013 stwierdzono 112 przestępstw narkotykowych) oraz przestępstwa gospodarcze (największa wartość w 2010 — 265 przestępstw; w roku 2013 liczba przestępstw gospodarczych zmalała o 113 i wyniosła 152 przestępstwa). Wskaźnik wykrywalności przestępstw w powiecie słubickim wyniósł w roku 2013 67,6% i spadł w porównaniu z rokiem 2009 kiedy to wynosiła 75,2%.

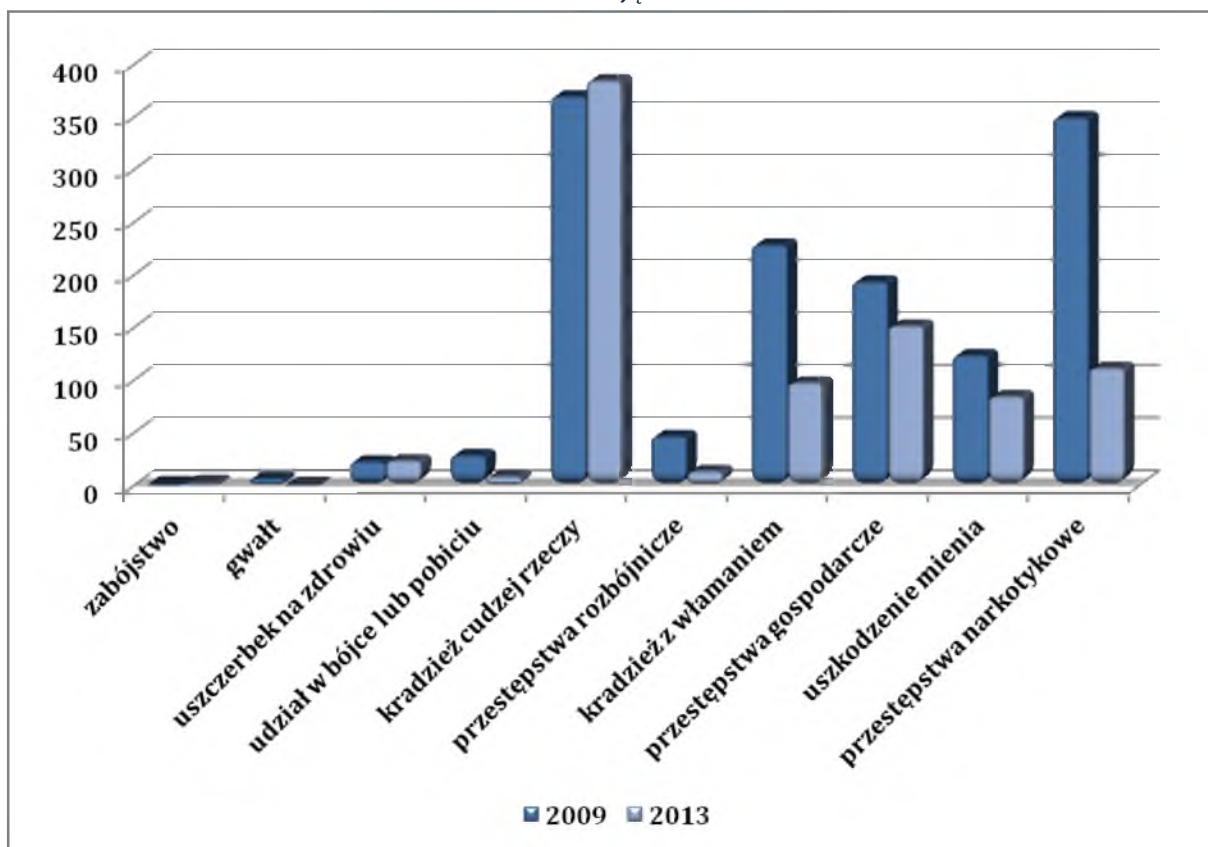
Poniższy wykres przedstawia liczbę przestępstw stwierdzonych w roku 2009 w porównaniu do roku 2013.

TABELA 36 LICZBA PRZESTĘPSTW POPEŁNIONYCH NA TERENIE POWIATU SŁUBICKIEGO W ROKU 2009 I 2013

kategoria	2009	2013
zabójstwo	2	3
gwałt	7	1
uszczerbek na zdrowiu	23	24
udział w bójce lub pobiciu	29	9
kradzież cudzej rzeczy	370	385
przestępstwa rozbójnicze	47	14
kradzież z włamaniem	229	98
przestępstwa gospodarcze	194	152
uszkodzenie mienia	124	85
przestępstwa narkotykowe	350	112

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: „Badanie kwestionariuszowe dotyczące zagrożenia przestępczością w powiecie słubickim”

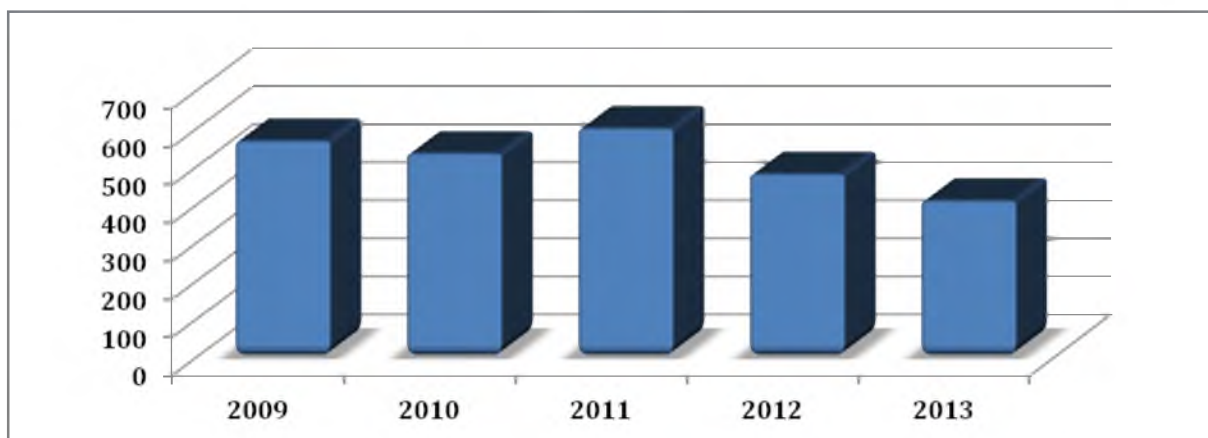
WYKRES 10 LICZBA PRZESTĘPSTW POPEŁNIONYCH NA TERENIE POWIATU SŁUBICKIEGO W ROKU 2009 I 2013 — UJĘCIE GRAFICZNE

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: „Badanie kwestionariuszowe dotyczące zagrożenia przestępczością w powiecie słubickim”

Osobną kategorią są przestępstwa drogowe, których liczba na terenie powiatu słubickiego w 2013 r. wyniosła 411 i była niższa o 38,2% w stosunku do roku 2009 (568 przestępstw). Największa wartość przestępstw drogowych była w roku 2011 kiedy to wyniosła 601 przestępstw.

WYKRES 11 PRZESTĘPSTWA DROGOWE POPEŁNIONE W POWIECIE SŁUBICKIM W LATACH 2009–2013

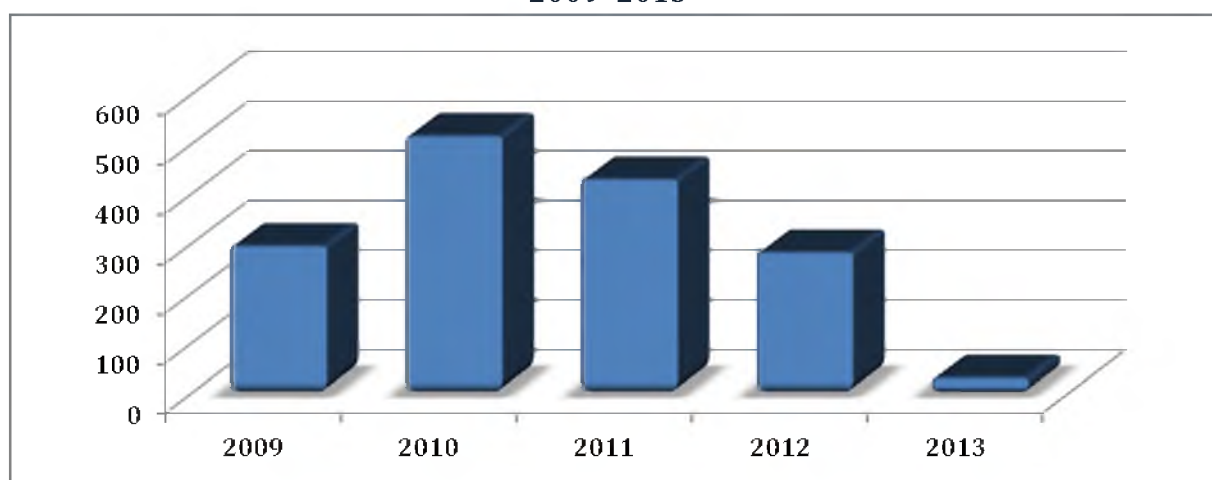

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: „Badanie kwestionariuszowe dotyczące zagrożenia przestępczością w powiecie słubickim”

Z perspektywy działań policyjnych do istotnych zagrożeń zalicza się przestępstwa popełniane przez nieletnich, których udział w ogólnej liczbie przestępstw mieści się w przedziale od 15,3% do 27,5%, jedynie w roku 2013 przestępstw popełnianych przez nieletnich było 32, co stanowi 2,5% ogółu popełnianych czynów karalnych w powiecie.

Najczęściej popełniane przez nieletnich przestępstwa to uporczywe nękanie (art. 199§1 KK), posiadanie środków odurzających (art. 63 i 55 KK), wymuszenia rozbójnicze (art. 282 KK), kradzież mienia (art. 278 KK) oraz kradzież z włamaniem (art. 279 KK).

WYKRES 12 CZYNY KARALNE POPEŁNIANE PRZEZ NIELETNICH W POWIECIE SŁUBICKIM W LATACH 2009–2013

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: „Badanie kwestionariuszowe dotyczące zagrożenia przestępczością w powiecie słubickim”

Szczególnie demoralizujące i stwarzające długofalowe negatywne oddziaływanie są zagrożenia związane z narkotykami i różnego rodzaju substancjami psychotropowymi. Grupa istotnie narażona to przede wszystkim młodzież w wieku gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym. Zagrożenie przestępstwem narkotykowym wzrasta od lat, co spowodowane jest przede wszystkim przygranicznym położeniem powiatu — bliskość granicy z Niemcami. W ramach działań prewencyjnych w 2013 r. zostały przeprowadzone zajęcia w internacie przy Zespole Szkół Technicznych w Słubicach, podczas których młodzież informowana była o konsekwencjach prawnych wynikających z popełniania czynów karalnych będących tzw. przestępstwami narkotykowymi. Podczas spotkań pracownicy szkoły zostali poinformowani o sposobie postępowania w przypadku podejrzenia, że na terenie szkoły znajduje się osoba rozprowadzająca narkotyki.

Według oceny Komendy Powiatowej Policji w Słubicach stan bezpieczeństwa i porządku publicznego w latach następnych będzie utrzymywał się na podobnym poziomie jak w roku 2013, jednakże będzie to wymagać nasilonych działań prewencyjnych. KPP w Słubicach jako pożądaną wskazała instalację monitoringu w newralgicznych punktach. Monitoring ma walor odstraszaający, ułatwia rozwikłanie i rozstrzygnięcie zdarzeń, może stanowić dowód

w postępowaniu i przyczynia się do zmniejszania przestępczości, a także zwiększa poziom wykrywalności sprawców czynów zabronionych. Ponadto KPP w Słubicach wskazuje konieczność prowadzenia szeregu akcji informacyjnych wśród młodzieży.

2.4.9. KAPITAŁ SPOŁECZNY

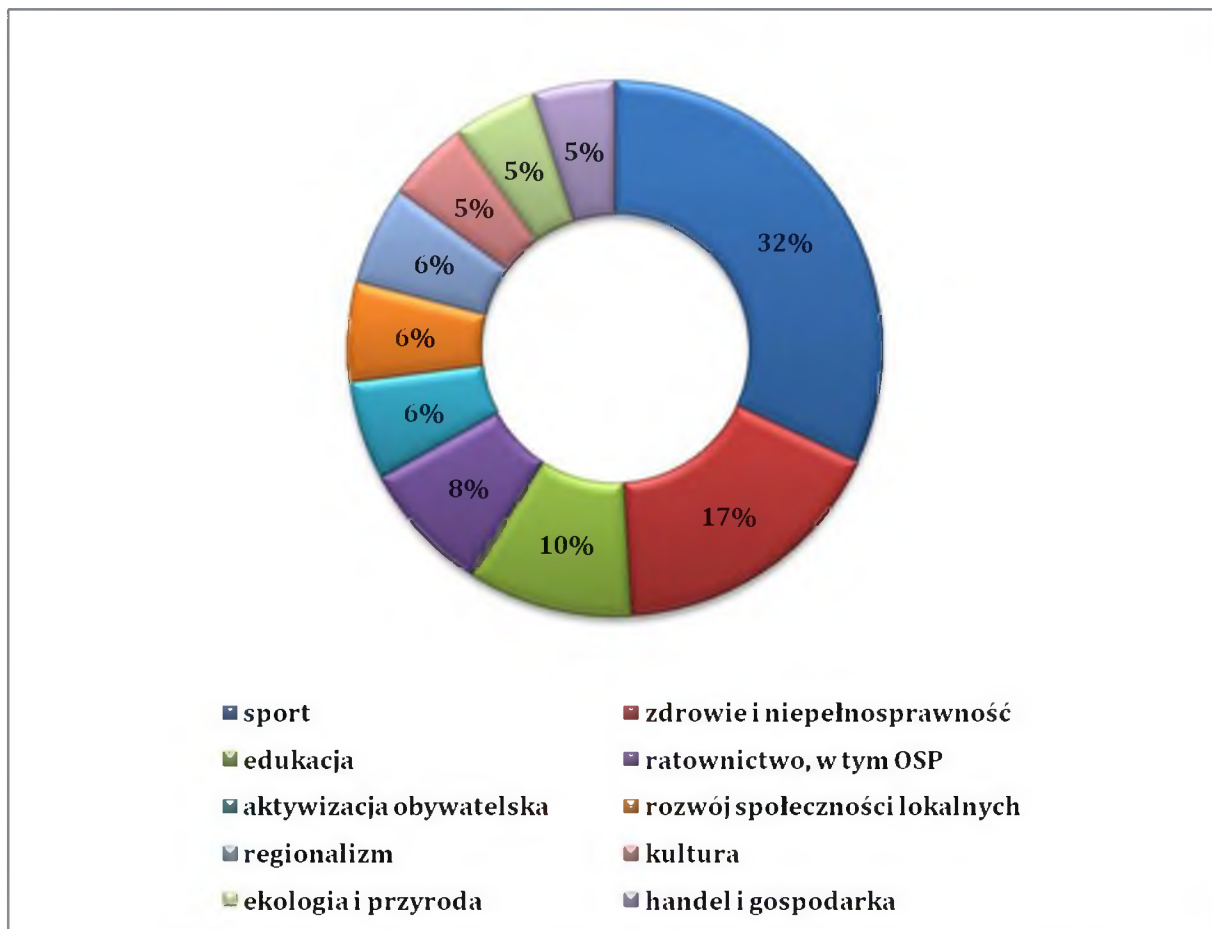
Zgodnie z ustawą Prawo o stowarzyszeniach, nadzór nad działalnością stowarzyszeń mających swoją siedzibę na terenie powiatu słubickiego sprawuje Starosta Słubicki. W ewidencji na dzień 31 grudnia 2013 roku było wpisanych:

- 63 stowarzyszeń,
- 25 ochotniczych straży pożarnych.

Natomiast zgodnie z ustawą o sporcie, Starosta prowadzi ewidencję klubów sportowych oraz uczniowskich klubów sportowych. W ewidencji na dzień 31 grudnia 2013 roku było wpisanych:

- 37 klubów sportowych,
- 18 uczniowskich klubów sportowych.

WYKRES 13 CZYM ZAJMUJĄ SIĘ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE DZIAŁAJĄCE NA TERENIE POWIATU SŁUBICKIEGO?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: www.nao.slubice.pl

Większość organizacji pozarządowych działających na terenie powiatu słubickiego zajmuje się upowszechnianiem kultury fizycznej i sportu (32%) oraz promocją zdrowia i pomocą osobom niepełnosprawnym (17%).

W czerwcu 2013 roku Zarząd Powiatu Słubickiego podjął uchwałę w sprawie ogłoszenia otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych wykonywanych na terenie powiatu słubickiego przez organizacje pozarządowe — dotacje zostały przyznane następującym organizacjom:

- w zakresie „*Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej*”:
 - Stowarzyszenie „Wsparcie” z gm. Rzepin, tytuł zadania: „Turniej Piłki Nożnej Osób Niepełnosprawnych o Puchar Starosty Słubickiego”;
 - Klub Sportowy Skate Team Kowalów, tytuł zadania: „Rolkomania 2013”;
 - Siatkarski Klub Sportowy Piast Rzepin, tytuł zadania: „Propagowanie piłki siatkowej w powiecie słubickim poprzez inaugurację sezonu 2013/2014 III-ligowego klubu sportowego SKS Piast Rzepin”;
 - Klub Sportowy „Zorza Kowalów”, tytuł zadania: „I Turniej Halowy „Zorza Tournament” o Puchar Starosty Słubickiego”;
 - Górzyski Klub Tenisowy „Smecz”, tytuł zadania: „Co dobre szybko się kończy — turniej tenisa ziemnego dla dzieci o Puchar Starosty Słubickiego”;
 - Ludowy Zespół Sportowy Odra Pławidło, tytuł zadania: „II Turniej „Odra Pławidło Cup” o Puchar Starosty Słubickiego”;
- w zakresie „*Wspieranie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego*”:
 - Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Słubickiej, tytuł zadania: „Narodowe Święto Niepodległości 2013”;
 - Stowarzyszenie „Wsparcie”, tytuł zadania: „Piknik z Kulturą za Pan Brat”.

Konkursy dla organizacji pozarządowych organizowane są w powiecie słubickim każdego roku, jak również każdego roku Rada Powiatu uchwała *Program Współpracy Powiatu Słubickiego z organizacjami pozarządowymi*, którego głównym celem jest budowanie partnerstwa pomiędzy Powiatem Słubickim i organizacjami pozarządowymi działającymi na jego terenie, kształtowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym oraz pobudzanie nowych inicjatyw i aktywności społecznych w zaspokajaniu zbiorowych potrzeb mieszkańców powiatu.

Organizacje pozarządowe działające na terenie powiatu słubickiego chętnie podejmują inicjatywę i często przy współpracy Starostwa Powiatowego organizują szereg imprez mających na celu zwiększenie aktywności wśród mieszkańców w poszczególnych obszarach swej działalności.

AKTYWNOŚĆ WYBORCZA

52,83% mieszkańców powiatu ślubickiego wzięło udział w wyborach samorządowych w 2010 roku. Najwyższa frekwencja była w okręgu wyborczym nr 1, tj. w gminach Cybinka, Górzycza i Ośno Lubuskie (56,67%).

TABELA 37 DANE STATYSTYCZNE POLSKIEGO KOMITETU WYBORCZEGO DOTYCZĄCE WYBORÓW SAMORZĄDOWYCH 2010 W POWIECIE ŚLUBICKIM.

	liczba uprawnionych	liczba wydanych kart	liczba oddanych głosów	frekwencja
Okręg nr 1: gmina Cybinka, Górzycza, Ośno Lubuskie	13 927	7 896	7 892	56,67%
Okręg nr 2: gmina Rzepin	7 883	4 057	4 054	51,43%
Okręg nr 3: gmina Ślubice	15 386	7 710	7 706	50,08%
Podsumowanie:	37 196	19 663	19 652	52,83%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: <http://wybory2010.pkw.gov.pl/>

Wśród ludności powiatu ślubickiego 79,8% stanowią osoby z prawem wyborczym. Największy udział wyborców w ogólnej liczbie mieszkańców jest w gminie Ślubice (81,1%) oraz w gminie Ośno Lubuskie (80,1%). Z kolei najmniej wyborców zamieszkuje gminę Górzycza (77,6% ogólnej liczby mieszkańców).

2.5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNALNA

2.5.1. KOMUNIKACJA

Dostępność komunikacyjna, czyli jakość i gęstość sieci dróg, bliskość i przepustowość przejść granicznych, główne linie kolejowe i uzbrojone tereny inwestycyjne, ma największe znaczenie dla potencjalnych inwestorów, a co za tym idzie dla rozwoju gospodarczego i kulturowego powiatu ślubickiego.

Sieć dróg w powiecie ślubickim jest dobrze rozwinięta, zapewnione są dobre połączenia wszystkich miejscowości powiatu. Na terenie powiatu zbiegają się jedne z najważniejszych w skali europejskiej szlaki komunikacyjne — autostrada A2, mająca docelowo połączyć

wschodnią i zachodnią granicę Polski oraz linia kolejowa, dzięki której możliwy jest dojazd ze wschodniej Europy do Niemiec i dalej na zachód. Zbiegają się tu również ważne drogi o znaczeniu regionalnym, prowadzące z Kostrzyna nad Odrą do Zielonej Góry, ze Słubic do Gorzowa Wielkopolskiego oraz Sulęcina, a także z Cybinki przez Rzepin do Ośna Lubuskiego.

Na terenie powiatu znajdują się drogi zarządzane przez 4 jednostki administracyjne. Są to drogi krajowe, drogi wojewódzkie, drogi powiatowe i drogi gminne. Stan dróg ocenia się jako dostateczny, jednak dzięki stałym pracom modernizacyjnym zarządcy dostosowują je do wymogów Unii Europejskiej. W układzie komunikacyjnym powiatu istotną funkcję pełni sieć dróg:

- krajowych:
 - ✓ **DK2** — Świecko/Słubice – Rzepin – Świebodzin – Poznań – Konin – Warszawa – Siedlce – Terespol
 - ✓ **DK22** — Kostrzyn nad Odrą – Chyrzyno – Słońsk – Gorzów Wielkopolski – Starogard Gdański – Malbork – Elbląg – Grzechotki
 - ✓ **DK29** — Słubice – Cybinka – Krosno Odrzańskie – DK32 – Zielona Góra
 - ✓ **DK31** — Słubice – Górzycza – Kostrzyn nad Odrą – Chojna – Gryfino – Szczecin
- wojewódzkich:
 - ✓ **DW134** — Urad – Rzepin – Ośno Lubuskie – Radachów – DK22
 - ✓ **DW137** — Słubice – Kowalów – Ośno Lubuskie – Sulęcina – Międzyrzecz – Trzciel
 - ✓ **DW139** — Górzycza – Kowalów – Rzepin – Gądków Wielki – Debrznica (DW138)

Ponadto na terenie powiatu słubickiego znajduje się 35 dróg powiatowych, które zostały przedstawione w poniższej tabeli.

TABELA 38 WYKAZ DRÓG POWIATOWYCH W POWIECIE SŁUBICKIM

l.p.	Relacja	Długość drogi
1.	1159F Kłopot – Rąpice – Maszewo	8,625
2.	1248 F Cybinka – Białków – Kłopot	11,610
3.	1249 F Cybinka – Sądów – Radzików	13,030
4.	1250 F Białków – Grzmiąca – Mielesznica	5,010
5.	1251 F Urad – Radzików – Gądków Mały	10,960

6.	1252 F od dr kraj 29 – Świecko – Urad	14,681
7.	1253 F m. Kunowice	1,134
8.	1254 F N. Biskupice – Rzepin – DK2	13,114
9.	1255 F Tarnawa – Staroścín – Rzepin	4,075
10.	1257 F Smogóry – Lubień – Boczów	7,990
11.	1274 F Lubień – Rychlik – Ostrów	2,650
12.	1275 F Ośno - Grabno – Lubień – gr. pow.	10,398
13.	1291 F Słońsk – Gronów – Ośno Lubuskie	6,814
14.	1292 F Ownice – Lipienica – Ośno Lubuskie	6,407
15.	1298 F Drzecin – Stare Biskupice – Nowe Biskupice	5,889
16.	1299 F Słubice – Nowy Lubusz – Pławidła – Słubice	18,034
17.	1300 F Nowy Lubusz – rz. Odra	3,905
18.	1301 F m. Lisów	1,577
19.	1302 F Lisów – Starków – Kowalów	6,716
20.	1303 F Kowalów – Lubiechnia Wielka – dr 134	5,990
21.	1304 F Drzeńsko – Lubiechnia Wielka	2,659
22.	1305 F m. Połęcko	1,345
23.	1306 F Golice – Radówek	3,939
24.	1307 F Laski Lubuskie – PKP Laski Lubuskie	0,823
25.	1308 F Pamięcin – Laski Lubuskie	2,217
26.	1309 F Radów – Świniary	5,408
27.	1310 F m. Świniary	2,375
28.	1311 F Radów – Sienno – Ośno Lubuskie	10,147
29.	1312 F Żabice – Spudłów – Sienno	5,487

30.	1313 F Górzycza – Żabice – PKP Czarnów	10,193
31.	1314 F PKP – Ługi Gorzyckie – Gorzyca	2,865
32.	1315 F Górzycza – rz. Odra	0,990
33.	1316 F Czarnów – Stańsk – Gronów	6,955
34.	1317 F Radachów – Trześniów	6,525
35.	1318 F Sienno – Gronów	3,200

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: www.powiatslubicki.home.pl

Większość dróg powiatowych ma nawierzchnię bitumiczną, choć zdarzają się również drogi gruntowe i brukowcowe. Choć poprawa stanu dróg powiatowych jest zauważalna, to ich stan można ocenić jako dostateczny z uwagi na nienormatywną szerokość, nośność, zły stan nawierzchni i poboczy oraz niebezpieczne odcinki. Istotne problemy stwarza rosnące natężenie ruchu w obszarze powiatu, a przede wszystkim na drogach dojazdowych do przejść granicznych.

Lokalną sieć transportu drogowego tworzą drogi gminne o różnej nawierzchni i o małej gęstości z uwagi głównie na rolnictwo wielkoobszarowe. Łączna długość dróg gminnych jest najwyższa dla gminy Górzycza, gdzie wynosi ona około 60 km, a najniższa dla gminy Słubice — około 33 km.

W powiecie słubickim krzyżują się dwa ważne szlaki kolejowe w miejscowości Rzepin:

- transeuropejska magistrala E-20 relacji Frankfurt nad Odrą – Warszawa,
- magistrala węglowa Nr 273 relacji Wrocław – Szczecin.

2.5.2. WARUNKI BYTOWE

Zasoby mieszkaniowe powiatu słubickiego w 2012 r. wynosiły 15 839 mieszkań. Przeciętna powierzchnia mieszkania w powiecie słubickim w 2012 r. wynosiła 72,6 m², a powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę wynosiła średnio 24,3 m². Liczba mieszkań w powiecie na 1000 osób to 334,7. Sytuacja mieszkaniowa od 2009 r. poprawiła się. Przeciętna powierzchnia mieszkania wzrosła o 4,6 punktu procentowego, a powierzchnia przypadająca na 1 osobę 5,2 punktów procentowych. Pod względem liczby mieszkań na 1000 osób nastąpiła poprawa o 0,75 punktu procentowego.

Analizując warunki bytowe w powiecie słubickim należy zaznaczyć, że od 2009 r. wzrosła liczba mieszkań powiecie oraz ich dostęp do instalacji techniczno-sanitarnych. Powiat słubicki odznacza się całkowitym zwodociągowaniem. W 2012 r. 99,2% mieszkań w powiecie było wyposażonych w wodociąg. Nieznacznie mniej, bo 97,2% mieszkań posiadało ustęp splukiwany, a 94,7% łazienkę. Dostęp do instalacji centralnego ogrzewania miało 78,2%

mieszkań. W instalację gazu sieciowego jest wyposażonych tylko 44,4% wszystkich mieszkań w powiecie.

TABELA 39 KORZYSTAJĄCY Z INSTALACJI W % OGÓŁU LUDNOŚCI

Kategoria	2009	2012
wodociąg	91,9%	92,3%
kanalizacja	57,8%	61,8%
gaz	40,5%	41,8%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

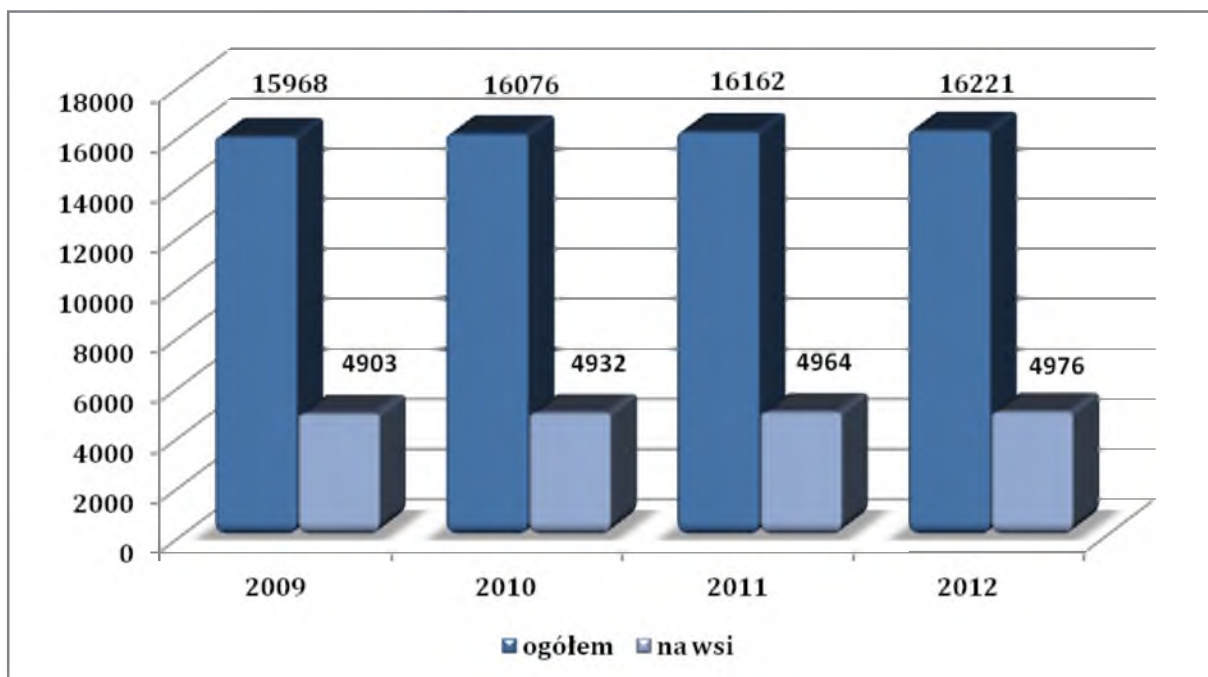
Liczba mieszkańców powiatu ślubickiego korzystająca z poszczególnych instalacji jest względnie stała. Poziom korzystania z wodociągu od 2009 roku wzrósł o 0,4 punktu procentowego. Niewielka poprawa nastąpiła w sferze sieci kanalizacyjnej, z której korzysta tylko 61,8% ogółu mieszkańców w 2012 r. W powiecie niewielka grupa mieszkańców korzysta z sieci gazowej — 41,8%.

Długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej wzrosła między 2009 a 2012 r. o 8,4 km i wyniosła w 2012 r. 301 km. Z kolei długość czynnej sieci kanalizacyjnej wzrosła ze 152 km do 179,8 km, czyli o 27,8 km. Czynna sieć gazowa w 2012 r. wyniosła 343,5 km i również wzrosła w porównaniu do roku 2009 o 57,8 km.

W powiecie ślubickim w 2012 r. znajdowało się 18 kotłowni ciepłych, a długość sieci ciepłej przesyłowej wynosiła 6,2 km.

W powiecie ślubickim praktycznie każdy wniosek o podłączenie i zaopatrzenie w energię elektryczną jest rozpatrywany pozytywnie, ponieważ nie istnieje niebezpieczeństwo braku energii elektrycznej. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego z 2012 r. w powiecie było 16 221 gospodarstw domowych korzystających z energii elektrycznej o niskim napięciu, w tym na terenach wiejskich 4976. Liczba odbiorców energii elektrycznej w powiecie ślubickim z roku na rok wzrasta, co przedstawia poniższy wykres.

WYKRES 14 LICZBA ODBIORCÓW [GOSP. DOM.] ENERGII ELEKTRYCZNEJ W POWIECIE SŁUBICKIM W LATACH 2009–2012

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl

DIAGNOZA OBECNEJ SYTUACJI POWIATU SŁUBICKIEGO Z IDENTYFIKACJĄ GŁÓWNYCH PROBLEMÓW ROZWOJOWYCH

Diagnoza społeczno-gospodarcza powiatu słubickiego stanowi jeden z materiałów wyjściowych do aktualizacji „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Słubickiego na lata 2014–2020”. Stanowi ona syntetyczne ujęcie warunków i trendów aktualnie panujących na terenie powiatu w różnych obszarach tematycznych:

- położenie
- środowisko przyrodnicze
- procesy demograficzne
- infrastruktura społeczna
- sytuacja gospodarcza
- infrastruktura techniczna i komunalna

Na podstawie diagnozy społeczno-gospodarczej oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubuskiego na lata 2014–2020 wyodrębnione zostały działania, które powiat słubicki powinien podjąć w celu eliminacji swoich słabych stron.

OCHRONA ŚRODOWISKA

Powiat słubicki nie posiada opracowań dotyczących potencjału wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, które wytyczałby kierunek kształtowania niskoemisyjnej

gospodarki energetycznej z uwzględnieniem specyficznych uwarunkowań powiatu. W celu zapewnienia efektywności energetycznej oraz obniżenia emisji gazów cieplarnianych powiat słubicki powinien opracować stosowne wytyczne oraz wspierać i promować wytwarzanie, dystrybucję i wykorzystywanie energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii. Niezbędnym jest również racjonalne gospodarowanie ciepłem dostarczonym do zabudowań mieszkalnych. Należy więc podejmować działania mające na celu wyeliminowanie awarii oraz strat ciepła.

Ukształtowanie terenu oraz bliskość rzeki Odry wskazują na zagrożenie powodziowe. Koniecznym jest więc zapewnienie w powiecie słubickim retencjonowania wody dla zaspokojenia występujących zapotrzebowań, a także dla zapobiegania powodziom. Dzięki temu zapewniona zostanie stabilność ekosystemów oraz odporność na wpływ zewnętrznych zakłóceń środowiska.

Ponadto z uwagi na bogatą faunę i florę powiatu słubickiego oraz ważne obszary i gatunki chronione istotne jest dbanie o czystość środowiska naturalnego — zarówno obszarów leśnych, jak i wszelkich akwenów wodnych. Powiat powinien podejmować działania mające na celu efektywne gospodarowanie zasobami oraz ochronę zasobów wodnych poprzez ograniczenie zanieczyszczeń przedostających się do wód podziemnych.

SPOŁECZEŃSTWO

W powiecie słubickim można dostrzec zjawisko starzenia się społeczeństwa. Przyrost naturalny jest dodatni, jednakże jego wartość jest na dość niskim poziomie. Znacząco na przestrzeni lat wzrasta natomiast liczba osób starszych oraz osób migrujących poza granice powiatu. Zauważalne zmiany zachodzące w strukturze wiekowej powodują konieczność ułatwienia ludności dostępu do wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych, podejmowania działań na rzecz rozwoju systemu opieki dziennej dla osób w podeszłym wieku oraz wsparcia rozwoju opiekunów nieformalnych takich osób.

Zmniejszająca się liczba osób pracujących (zarówno kobiet, jak i mężczyzn) oraz tendencja spadkowa wskaźnika dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym stanowią kolejny element, nad którym powiat słubicki powinien pracować. W celu poprawy sytuacji na rynku pracy należy podejmować działania mające na celu pobudzanie przedsiębiorczości w regionie, w szczególności promocję i wsparcie pracy na własny rachunek, tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. Powiat słubicki powinien również dążyć do aktywizacji zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia, dostosowania kompetencji kadr do potrzeb lokalnej gospodarki, podejmowania interwencji na rzecz wydłużania aktywności zawodowej, a także wspierania mobilności pracowników oraz elastycznych form zatrudnienia. Ważnym jest także podejmowanie działań mających na celu zapewnienie pracownikom aktywnego i zdrowego stylu życia poprzez zwiększenie dostępu do usług profilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji.

EDUKACJA

Na terenie powiatu można zaobserwować wzrost wskaźnika edukacji przedszkolnej. W celu zapewnienia dostępu do edukacji przedszkolnej szczególnie dla dzieci z biedniejszych, zagrożonych wykluczeniem społecznym rodzin, gminy z terenu powiatu słubickiego powinny podejmować działania, których priorytetem będzie zwiększenie ilości miejsc w przedszkolach, a także innych formach wychowania przedszkolnego oraz podniesienie jakości wychowania przedszkolnego. Niezbędnym jest również zapewnienie odpowiednich warunków w przedszkolach dla dzieci m.in. poprzez odpowiednie wyposażenie placów zabaw.

Dużym problemem związanym z edukacją na poziomie szkolnictwa ponadgimnazjalnego jest zmniejszająca się liczba młodzieży, a także niski wskaźnik skolaryzacji. Celem zachęcenia młodzieży do nauki na terenie powiatu słubickiego należy podejmować działania wpływające na podniesienie jakości nauczania, doposażenie szkół w nowoczesny sprzęt, infrastrukturę sportową, wspieranie młodzieży uzdolnionej oraz wyrównywanie szans tych, którzy przejawiają trudności w kształceniu lub mają utrudniony dostęp do dobrej jakości usług edukacyjnych. W odpowiedzi na zmiany zachodzące na rynku pracy koniecznym jest również położenie nacisku na doradztwo zawodowe już na poziomie szkół ponadgimnazjalnych.

INFRASTRUKTURA

Powiat słubicki charakteryzuje się dogodnym położeniem przy granicy z Niemcami oraz przy ważnych szlakach komunikacyjnych, jednakże stan infrastruktury w wielu przypadkach nie jest zadowalający. Powiat powinien podejmować działania mające na celu modernizację nawierzchni dróg, a także promocję zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej. Działania te wpłyną na zwiększenie dostępności mieszkańców powiatu do ośrodków pracy, edukacji oraz usług społecznych, a ponadto znacznie wpłyną na rozwój turystyki i napływ gości zagranicznych.

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Zwiększająca się niechęć młodych ludzi do tworzenia własnych firm na terenie powiatu słubickiego pociąga za sobą konieczność promowania przedsiębiorczości. Działania mające na celu ułatwienie gospodarczego wykorzystania nowych pomysłów, sprzyjanie tworzeniu nowych firm na terenie powiatu, wzmacnianie konkurencyjności oraz zwiększanie aktywności międzynarodowej będą stanowiły jedno z najistotniejszych inicjatyw stymulujących rozwój gospodarczy powiatu słubickiego.

Powiat słubicki powinien podejmować również działania w obszarze społeczeństwa informacyjnego oraz zwiększania dostępności usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną. W tym celu koniecznym staje się dbanie o użyteczność strony internetowej

powiatu, jej dostępność w kontekście osób niepełnosprawnych, otwieranie dostępu do danych publicznych, a także zachęcanie mieszkańców powiatu do korzystania z e-administracji.

Realizując wskazane cele i działania powiat słubicki powinien wykorzystywać, oprócz środków własnych, zewnętrzne źródła finansowania, w tym Fundusze Europejskie. W realizacji przedsięwzięć należy wykorzystać potencjał powiatu słubickiego, czyli jego mocne strony i szanse rozwoju.

STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU POWIATU SŁUBICKIEGO

2.6. Analiza SWOT

I. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Korzystne położenie geograficzne przy granicy z Niemcami, które sprzyja rozwojowi przedsiębiorczości; 2. Dobry dostęp komunikacyjny do powiatu – położenie na tranzytowym szlaku komunikacyjnym tj. drogowym i kolejowym, który umożliwia rozwój usług i przemysłu; 3. Dobra gęstość sieci komunikacyjnej na terenie powiatu; 4. Uzbrojone tereny inwestycyjne, w tym Kostrzyńsko-Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna; 5. Zróżnicowana struktura branż gospodarki; 6. Wysoki udział handlu w strukturze gospodarczej powiatu; 7. Niższe koszty pracy w porównaniu do sąsiednich województw.	1. Stosunkowo wysoki poziom bezrobocia i w szczególności na terenach wiejskich; 2. Mała liczba nowych miejsc pracy w szczególności dla osób z wyższym wykształceniem; 3. Niewystarczająca częstotliwość komunikacji publicznej z terenów wiejskich stanowi ograniczenie w podjęciu pracy i edukacji; 4. Niedostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy; 5. Wysokie saldo migracji mieszkańców poza granice powiatu; 6. Wysoki udział problemów społecznych na terenach byłych PGR; 7. Ograniczenia z rozwojem gospodarki na terenach chronionych „Natura 2000”.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Rozwój transgranicznej współpracy	1. Zagrożenie powodziowe i inne klęski

gospodarczej z podmiotami z Niemiec; 2. Bliskie położenie aglomeracji berlińskiej; 3. Rozwój kierunków kształcenia dostosowanych do rynku pracy w tym zawodowego i technicznego; 4. Rewitalizacja społeczna, gospodarcza terenów poprzemysłowych i byłych obszarów PGR; 5. Zrównoważony rozwój gospodarczy powiatu w poszanowaniu zasobów naturalnych. 6. Rewitalizacja terenów przemysłowych i byłych terenów PGR.	żywiłowe; 2. Depopulacja ludności powiatu oraz wyraźny trend starzenia się społeczności; 3. Kryzys gospodarczy wpływający na wzrost bezrobocia, likwidację przedsiębiorstw; 4. Niekorzystna dla podmiotów gospodarczych polityka fiskalna państwa
---	---

II. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNALNA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Gęsta sieć dróg na terenie powiatu; 2. Dobrze rozwinięta sieć połączeń kolejowych; 3. Dobre połączenia komunikacyjne – autostrada A2 oraz linia kolejowa na trasie Frankfurt nad Odrą – Poznań – Warszawa; 4. Dobry dojazd na lotnisko w Berlinie; 5. Dobra dostępność komunikacyjna powiatu z Niemcami; 6. Występują porty rzeczne przeładunkowe na terenie powiatu – baza dla rozwoju transportem wodnym i żeglugą śródlądową;	1. Niezadowalający stan infrastruktury drogowej na terenie powiatu; 2. Niezadowalający dostęp do sieci kanalizacyjnej; 3. Niewystarczająca liczba mieszkań; 4. Niezadowalający stan taboru transportu publicznego; 5. Zły stan techniczny infrastruktury ciepłownictwa; 6. ograniczona liczba sieci gazowych na terenie powiatu słubickiego.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Potencjał rzeki Odry w transporcie; 2. Duży potencjał do rozwoju transportu intermodalnego; 3. Racjonalne i efektywne wykorzystanie	1. Rozwój tzw. szarej strefy i przestępczości trans granicznej; 2. Brak środków finansowych na budowę i modernizację infrastruktury

funduszy europejskich.	technicznej, drogowej i komunalnej 3. Niekorzystna sytuacja prawno-gospodarcza dla rozwoju infrastruktury; 4. Niski stan wód jako zagrożenie dla rozwoju transportu wodnego i żeglugi śródlądowej 5. Likwidacja regionalnych linii kolejowych;
------------------------	--

III. ROLNICTWO

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Stosunkowo dobre warunki dla rozwoju gospodarstw ekologicznych – niski poziom zanieczyszczenia środowiska; 2. Bliskość rynku zbytu krajowego i zagranicznego; 3. Rozwinięte szkolnictwo z zakresu rolnictwa i leśnictwa; 4. Duże znaczenie Ośrodków Doradztwa Rolniczego w Lubniewicach i Kalsku.	1. Słaby udział rolnictwa i przetwórstwa rolno- spożywczego w strukturze gospodarczej powiatu; 2. Zdegradowana infrastruktura byłych terenów PGR; 3. Małe zróżnicowanie upraw rolnych; 4. Niska opłacalność gospodarstw rolnych – duże rozdrobnienie; 5. Przewaga gleb średniej i słabej jakości, co zawęży możliwości upraw.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Tworzenie grup producenckich; 2. Scalenia gruntów; 3. Pozyskanie inwestorów na rozwój przemysłu rolno- spożywczego;	1. Wzrost zanieczyszczeń środowiska; 2. Niski dostęp do środków zewnętrznych w tym kredytów, dofinansowania unijnego; 3. Duża i mocna konkurencja – import produktów rolnych;

IV. OCHRONA ŚRODOWISKA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Korzystny klimat i długi okres wegetacyjny sprzyjający rozwojowi	1. Nieuregulowana kwestia gospodarki odpadami na terenach wiejskich;

rolnictwa oraz turystyki; 2. Dobre warunki hydrograficzne na terenie powiatu; 3. Wysokie walory krajobrazowe; 4. Duża liczba jezior i kanałów urozmaicających rzeźbę terenu; 5. Dobra klasa czystości wód; 6. Wysokie zalesienie powiatu; 7. Występowanie obszaru chronionego „Natura 2000”; 8. Warunki do wykorzystywania energii wiatru i słońca umożliwiające korzystanie z taniej i niezanieczyszczającej środowiska energii	2. Występowanie azbestu; 3. Zły stan infrastruktury melioracyjnej i zabezpieczeń przeciwpowodziowych; 4. Niska świadomość ekologiczna mieszkańców. 5. Niewielkie zasoby surowców naturalnych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Budowa lokalnych oczyszczalni ścieków; 2. Zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej (wiatr, woda, biomasa); 3. Zagospodarowanie zbiorników wodnych na cele turystyczne i rekreacyjne;	1. Degradacja środowiska naturalnego; 2. Wycinanie lasów, która wpływa negatywnie na warunki środowiskowe; 3. Niekorzystne zmiany klimatyczne zagrażające środowisku; 4. Klęski żywiołowe; 5. Rozwój przemysłu wpływający niekorzystnie na środowisko.

V. OŚWIATA I NAUKA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Dobrze rozwinięta sieć szkół; 2. Posiadanie uczelni wyższej w granicach powiatu (Collegium Polonicum); 3. Współpraca z uczelnią we Frankfurcie nad Odrą; 4. Współpraca szkół z terenu powiatu słubickiego ze szkołami z terenu	1. Niskie dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy; 2. Słaba oferta edukacyjna na poziomie ponadgimnazjalnym; 3. Słaby stan infrastruktury technicznej szkół; 4. Niewystarczająca baza sportowa szkół ponadgimnazjalnych;

Brandenburgii	5. Niezadowalająca infrastruktura do kształcenia zawodowego oraz technicznego.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Efektywne reformy edukacji; 2. Rozwój oferty kształcenia skierowanej do Niemiec; 3. Rozwój programów wymian studenckich i młodzieżowych w szczególności o zasięgu międzynarodowym; 4. Współpraca między podmiotami z branży edukacji w tym o zasięgu międzynarodowym.	1. Niż demograficzny oraz wysokie dodatnie saldo migracji; 2. Optymalizacja kosztów edukacji bez utrzymania jakości kształcenia.

VI. KULTURA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Rozwinięta sieć placówek kulturalnych na terenie powiatu; 2. Dobrze rozwinięta sieć bibliotek; 3. Organizacja imprez cyklicznych na dobrym poziomie.	1. Utrudniony dostęp do oferty kulturalnej na terenach wiejskich; 2. wąska oferta kulturalna dla mieszkańców powiatu i turystów; 3. niewystarczające wyposażenie domów kultury, świetlic wiejskich; 4. zły stan techniczny obiektów zabytkowych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Rozwój współpracy trans granicznej; 2. Skuteczne i spójne promowanie oferty kulturalnej z terenu powiatu; 3. Kreowanie markowych imprez cyklicznych; 4. Współpraca z organizacjami pozarządowymi; 5. Indywidualizacja kształcenia uzdolnionej młodzieży w zakresie	1. Obniżenie nakładów finansowych przeznaczonych na kulturę i czytelnictwo; 2. Likwidacja świetlic wiejskich, domów kultury;

sportu i nauki;	
-----------------	--

VII. SPORT I TURYSTYKA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Wysoki wskaźnik lesistości powiatu i wydzielony obszar chroniony „Natura 2000” – atrakcyjne tereny do rozwoju turystyki i rekreacji; 2. żywe tradycje regionalne w szczególności kulinarne i historyczne – baza pod rozwój produktów turystycznych; 3. znaczące dziedzictwo kulturalne i przyrodnicze na terenie powiatu; 4. ważne osiągnięcia sportowców z terenu powiatu w skali regionu i Polski; 5. dobre warunki do uprawiania różnych dyscyplin sportowych.	1. Brak strategii promocji powiatu; 2. Niewystarczający rozwój standardów bazy noclegowej i gastronomicznej; 3. Brak podmiotów prowadzących informację turystyczną na terenie powiatu; 4. Niewystarczająca baza sportowa; 5. Niedostateczne promowanie lokalnych klubów sportowych i sekcji.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Rozwój oferty turystycznej skierowanej do zagranicy w szczególności Niemiec; 2. Stworzenie międzynarodowego produktu turystycznego (Dolina Środkowej Odry); 3. Rozwój turystyki aktywnej i wodnej; 4. Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych w tym transgranicznych; 5. Potencjał rzeki Odry i jej dopływów w zakresie turystyki wodnej, aktywnej; 6. Rozwój cyklicznych imprez sportowych o znaczeniu ponadregionalnym;	1. Mała konkurencyjność oferty turystycznej; 2. Rozwój patologii społecznych wśród dzieci i młodzieży; 3. Brak promowania sportu masowego; 4. Postępująca degradacja infrastruktury sportowej.

VIII. POMOC SPOŁECZNA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Wykwalifikowani pracownicy pomocy społecznej w gminach; 2. Prężnie działające organizacje pozarządowe w obszarze pomocy społecznej.	1. Niedoinwestowanie stanu bazy pomocy społecznej; 2. Niski poziom współpracy pomiędzy instytucjami zajmującymi się pomocą społeczną.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Koordynacja działań różnych instytucji z obszaru pomocy społecznej; 2. Rozwój polityki zatrudnienia osób niepełnosprawnych poza rynkiem chronionym.	1. Niekorzystna polityka społeczna w szczególności wobec rodzin wielodzietnych, niepełnosprawnych, ubogich; 2. wzrost poziomu bezrobocia oraz ubóstwa.

IX. OCHRONA ZDROWIA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Dobra sieć podmiotów opieki zdrowotnej na terenie powiatu; 2. Powstawanie nowych obiektów opieki zdrowotnej i prywatnych praktyk;	1. Niewystarczający dostęp do usług medycznych w szczególności leczenia specjalistycznego; 2. Rosnąca średnia wieku lekarzy pierwszego kontaktu; 3. Niewystarczający standard wyposażenia instytucji ochrony zdrowia w szczególności szpitala powiatowego; 4. Brak miejsc opieki długoterminowej;
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Efektywna oferta promocji leczenia i rehabilitacji skierowana do Niemiec; 2. Współpraca transgraniczna kadry medycznej; 3. Wzbogacenie oferty leczenia o nowe specjalizacje;	1. Emigracja kadry medycznej poza granice powiatu; 2. Ograniczenia finansowe na zakup sprzętu i leki; 3. Niekorzystna polityka państwa w zakresie świadczeń zdrowotnych;

4. Rozwój opieki paliatywnej oraz geriatryi zgodnie z trendami demograficznymi.	4. Wydłużenie okresu oczekiwania na poradnictwo w szczególności kardiologiczne, onkologiczne.
---	---

X. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Prężnie działające organizacje pozarządowe na terenie powiatu; 2. Wypracowanie programu współpracy z organizacjami pozarządowymi; 3. Podejmowanie wspólnych inicjatyw obywatelskich; 4. Prowadzenie doradztwa w zakresie zarządzania organizacjami pozarządowymi oraz pozyskiwaniem dotacji na działalność.	1. Rozproszona działalność poszczególnych organizacji pozarządowych – niski poziom współpracy między podmiotami; 2. Stosunkowo niski udział mieszkańców w kreowaniu polityki rozwoju regionu; 3. Trudności w sprostaniu wymaganiom formalnym w prowadzeniu organizacji pozarządowych;
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Współpraca transgraniczna z podmiotami z Niemiec;	1. Zmniejszenie dofinansowania na działalność organizacji pozarządowych; 2. Częste zmiany prawa dotyczące organizacji pozarządowych, wolontariatu, działalności pożytku publicznego.

3.2. POWIAT SŁUBICKI W PERSPEKTYWIE CZASOWEJ 2014–2022

Wizja to obraz docelowy stanu, do którego dąży wspólnota powiatu słubickiego, wykorzystując przy tym możliwości płynące z własnych atutów i szans pojawiających się w otoczeniu.

Wizja:

Powiat Słubicki przyjaznym miejscem, gdzie żyje się dostatnio, wygodnie i bezpiecznie.

Powiat słubicki ma stać się docelowo miejscem ważnym na mapie Polski, który świadomie i konsekwentnie wykorzystuje w pełni potencjał swojego położenia przygranicznego, szlaku transportowego z Niemcami, zasobów, atutów społecznych, przyrodniczych i gospodarczych. Powiat słubicki korzysta z szans do rozwoju turystyki jakie daje graniczenie z Niemcami, liczne jeziora, stawy, rzeka Odra, inne znaczące walory turystyczne. Ważnym aspektem jest dążenie do rozwoju tożsamości regionalnej, gdzie społeczność lokalna jest zintegrowana i otwarta na dynamicznie zmieniającą się rzeczywistość.

Misja:

Celem Powiatu Słubickiego jest zadbanie o zrównoważony rozwój regionu, wysoką jakość życia, a także rozwój warunków dla rozwoju kapitału społecznego i współpracy transgranicznej.

Celem nadrzędnym jest rozwój potencjału położenia, zasobów i współpracy powiatu słubickiego. Celem powiatu jest zadbanie o jak najlepsze wykształcenie, bezpieczeństwo, zdrowie, rozrywkę mieszkańców, zapewnienie stabilnej gospodarki w poszanowaniu do środowiska naturalnego. Łączy on w sobie zarówno atrakcyjność do zamieszkania, inwestowania, czy też działalności społecznej. Rozwój nie może być sprzeczny z ochroną środowiska lub wpływać na ograniczenie poziomu bezpieczeństwa publicznego, zdrowotnego, socjalnego.

3.3. STRATEGICZNE CELE ROZWOJU POWIATU

Cele określone w Strategii rozwoju powiatu słubickiego są wyrazem całościowego spojrzenia na problemy powiatu. Cele wynikają z przyjętej wizji i zdefiniowanej misji rozwoju. Dla urzeczywistnienia celów strategicznych zostały sformułowane cele operacyjne. Należy je traktować jako ogólne ramy koncentracji aktywności programowej, finansowej i organizacyjnej całej wspólnoty powiatu słubickiego w perspektywie lat 2014-2022.

Poniższy schemat prezentuje strukturę celów Strategii rozwoju powiatu słubickiego na lata 2014-2022.

CELE STRATEGICZNE	CELE OPERACYJNE
ROZWÓJ GOSPODARKI I PODNOSZENIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ POWIATU	Wspieranie aktywności i przedsiębiorczości mieszkańców powiatu
	Wspieranie atrakcyjności inwestycyjnej powiatu
	Wspieranie rozwoju rolnictwa i przetwórstwa rolno- spożywczego
	Rozwój potencjału turystyki i rekreacji na terenie powiatu
POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA	Rozwój bezpieczeństwa socjalnego, zdrowotnego i publicznego
	Podniesienie poziomu edukacji i kształcenie ustawiczne
	Zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych
	Wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego
ROZWÓJ INFRASTRUKTURY POWIATU	Poprawa infrastruktury komunikacyjnej
	Wspieranie rozwoju infrastruktury technicznej
	Rozwój społeczeństwa informacyjnego
	Wspieranie rozwoju mieszkalnictwa

3.3.1. ROZWÓJ GOSPODARKI I PODNOSZENIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ POWIATU

Cel strategiczny **ROZWÓJ GOSPODARKI I PODNOSZENIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ POWIATU** to odzwierciedlenie posiadanych możliwości, jakie wynikają z położenia powiatu, jego otoczenia, charakterystyki zasobów i przedsiębiorczości jego mieszkańców.

Kluczowym atutem powiatu jest jego usytuowanie przy granicy z Niemcami, bliskość Frankfurtu nad Odrą oraz Berlina, a także dobra dostępność komunikacyjna (autostrada A2, drogi kolejowe, wodne), co daje przewagę w zakresie współpracy transgranicznej. Szansę na rozwój mają jednak nie tylko branże związane z handlem hurtowym, detalicznym, transportem, budownictwem, nieruchomościami, ale także nowoczesne branże przemysłowe i usługowe m.in. dzięki bliskości ośrodków naukowo- badawczych.

Poniżej przedstawione zostały proponowane wskaźniki ilościowe monitorowania celu strategicznego **ROZWÓJ GOSPODARKI I PODNOSZENIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ POWIATU**

Proponowane wskaźniki monitorowania celu strategicznego:	Źródło:
Liczba nowych podmiotów gospodarczych rejestrowanych na terenie powiatu	Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej
Stosunek liczby nowych działalności gospodarczych rejestrowanych na terenie powiatu do podmiotów wyrejestrowywanych	Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej
Liczba osób bezrobotnych z terenu powiatu	Raporty okresowe PUP
Udział dochodów z CIT w dochodach powiatu ogółem	Starostwo Powiatowe
Liczba gospodarstw rolnych prowadzących działalność rolniczą	Bank Danych Lokalnych GUS
Przeciętna powierzchnia gospodarstwa rolnego	Bank Danych Lokalnych GUS
Liczba podmiotów gospodarczych działających w sektorze rolnictwa, przetwórstwa i gospodarki leśnej	Bank Danych Lokalnych GUS
Liczba miejsc noclegowych w turystycznych obiektach zakwaterowania zbiorowego	Bank Danych Lokalnych GUS
Długość urządzonych i oznakowanych tras turystycznych na terenie powiatu	Starostwo Powiatowe, partnerzy realizacyjni

CEL OPERACYJNY: WSPIERANIE AKTYWNOŚCI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI MIESZKAŃCÓW POWIATU

W zakresie WSPIERANIA AKTYWNOŚCI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI MIESZKAŃCÓW POWIATU należy wzmocnić ogólne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości, a z drugiej przeciwdziałać bezrobociu i wspierać aktywizację zawodową mieszkańców. W procesie kształcenia należy włączyć treści w zakresie przedsiębiorczości, prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Istotne jest stosowanie metod aktywnych w edukacji takich jak: gry symulacyjne, kontakt z przedsiębiorcami, zajęcia z doradcami zawodowymi, praktyki i staże. Konieczne jest zadbanie o już istniejące podmioty gospodarcze, a także wzmacnianie postawy przedsiębiorczej wśród społeczności. W szczególności istotne jest wsparcie dla rozwoju mikro, małych i średnich przedsiębiorstw oraz wzmocnienie współpracy samorządu powiatowego z przedsiębiorcami oraz instytucjami otoczenia biznesu. W celu rozwoju nowoczesnych branż usługowych i przemysłu należy zacieśnić wspólne działania gospodarki i nauki, wykorzystując przy tym potencjał Collegium Polonicum oraz placówek naukowo- badawczych oraz technicznych.

W związku z dynamiką procesów gospodarczych, rozwojem technologii niezbędne jest rozwijanie umiejętności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorców do zmian. Niezbędne jest podjęcie działań zmierzających do podnoszenia poziomu wiedzy i umiejętności zawodowych osób starszych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Należy wspierać aktywizację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, aby miały możliwość pracy na otwartym rynku pracy, w podmiotach ekonomii społecznej, czy też w instytucjach pracy chronionej.

Główne kierunki działania w zakresie celu operacyjnego

WSPIERANIE AKTYWNOŚCI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI MIESZKAŃCÓW POWIATU:
--

1. Rozwój edukacji w zakresie przedsiębiorczości od początku kształcenia.
2. Wsparcie rozwoju oferty szkoleniowej skierowanej do mieszkańców powiatu.
3. Rozwój instytucji otoczenia biznesu na terenie powiatu.
4. Integracja lokalnych przedsiębiorców w celu wymiany doświadczeń i dobrych praktyk.
5. Wsparcie lokalnych inicjatyw na rzecz zatrudnienia.
6. Wsparcie mobilności zawodowej społeczności lokalnej.
7. Wsparcie ponadregionalnej i międzynarodowej współpracy gospodarczej.
8. Wsparcie podmiotów ekonomii społecznej.
9. Wsparcie aktywności społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych na otwartym i chronionym rynku pracy.

CEL OPERACYJNY: WSPIERANIE AKTYWNOŚCI INWESTYCYJNEJ POWIATU

W zakresie WSPIERANIA ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ POWIATU działania ukierunkowane będą na wspieranie inwestycji poprzez zagwarantowanie im dogodnych warunków do rozwoju. Kluczowe jest zapewnienie rozwoju dla Miejskiego Obszaru Przemysłowego w gminie Ośno Lubuskie oraz Rzepińskiej Strefy Przemysłowej w gminie Rzepin, a także wyznaczanie w planach zagospodarowania przestrzennego kolejnych terenów przeznaczonych pod inwestycje. Kluczowe są inwestycje w infrastrukturę techniczną, które pozwolą sprostać wymaganiom nowoczesnych gałęzi przemysłu i usług. Nieodzownym elementem wspierania inwestycji jest także system zachęt w postaci przede wszystkim ulg podatkowych, a także aktualnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wykorzystując dotychczasowe doświadczenia oraz analizując aktualne trendy, należy opracować plan promocji ofert inwestycyjnych.

Główne kierunki działania w zakresie celu operacyjnego

WSPIERANIE AKTYWNOŚCI INWESTYCYJNEJ POWIATU

1. Rozwój infrastruktury terenów inwestycyjnych oraz zadbanie o ich dostępność komunikacyjną.
2. Rozwój współpracy w zakresie podnoszenia konkurencyjności oferty terenów inwestycyjnych.
3. Współpraca w zakresie pozyskania nowych inwestorów oraz tworzenia nowych miejsc pracy.

CEL OPERACYJNY: WSPIERANIE ROZWOJU ROLNICTWA I PRZETWÓRSTWA ROLNO-SPOŻYWCZEGO

W zakresie WSPIERANIA ROZWOJU ROLNICTWA I PRZETWÓRSTWA ROLNO-SPOŻYWCZEGO planuje się zaakcentowanie funkcji rolniczej powiatu. Rolnictwo ma dobre warunki dla rozwoju, ze względu na m.in. przewagę średnich gleb zaliczanych do IV klasy bonitacyjnej, a także bliskość rynku zbytu produktów rolnych i zwierzęcych. Uwzględniając aktualną strukturę upraw oraz użytkowania gruntów, należy wspierać inicjatywy mające na celu rozwój gospodarstw rolnych, a także tworzenie różnych form zrzeszających producentów w tym grup producenckich. Powiat słubicki powinien wspierać i propagować wszelkie inicjatywy zmierzające do dywersyfikacji branży rolniczej w tym rozwoju przetwórstwa rolno - spożywczego, czy też zróżnicowanych form agroturystyki oraz rekreacji. Istotnym elementem rozwoju rolnictwa będzie rozszerzenie działań zmierzających do poprawy stosunków wodnych i warunków glebowo-rolniczych oraz zwiększenie retencji wód. Niezbędne jest także wzmocnienie współpracy pomiędzy samorządem powiatowym, a instytucjami z branży rolnictwa oraz rolnikami.

Szczególnie istotne jest wspieranie branży rolnej w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych na wdrażanie nowoczesnych, ekologicznych rozwiązań w produkcji rolnej, nowoczesnych metod upraw i hodowli oraz doradztwa w zakresie zmian strukturalnych w rolnictwie. Kluczowe działania dla zrównoważonego rolnictwa ma także modernizacja i specjalizacja rolnictwa, scalanie gruntów rolnych, unowocześnianie produkcji rolnej oraz rozwój przetwórstwa. Ponadto rozwój rolnictwa ekologicznego stanowi istotną szansę dla wzmocnienia gospodarki na terenie powiatu, gdyż popyt na te produkty rośnie.

Ogromne znaczenie dla rozwoju rolnictwa i przetwórstwa ma zrzeszanie rolników w grupy producenckie, spółdzielnie i inne formy współpracy. Działania grup producenckich powinny się koncentrować nie tylko wokół wspólnej produkcji, ale również w zakresie zaopatrzenia w surowce, użytkowania maszyn, standaryzacji i rynków zbytu. Zadania te są realizowane oddolnie, uzależnione od zainteresowania poszczególnych rolników. Rolą samorządu w tym zakresie jest wspieranie i propagowanie tych form współpracy ze względu na korzyści ekonomiczne i budowanie marki rolnictwa powiatu ślubickiego.

Główne kierunki działania w zakresie celu operacyjnego

WSPIERANIE ROZWOJU ROLNICTWA I PRZETWÓRSTWA ROLNO- SPOŻYWCZEGO

1. Wzmocnienie gospodarstw rolnych na terenie powiatu.
2. Wspieranie zrzeszania gospodarstw rolnych, producentów zwłaszcza grup producenckich.
3. Wspieranie oraz popularyzacja różnorodnych form działalności pozarolniczej.

CEL OPERACYJNY: ROZWÓJ POTENCJAŁU TURYSTYKI I REKREACJI NA TERENIE POWIATU

W ramach działań w zakresie ROZWOJU POTENCJAŁU TURYSTYKI I REKREACJI NA TERENIE POWIATU planuje się obranie kierunków mających na celu wykorzystanie i zagospodarowanie bogactwa walorów turystycznych i krajobrazowych oraz rozwój i budowę infrastruktury rekreacyjnej na terenie powiatu. W szczególności niezbędne jest podjęcie działań w zakresie rozbudowy bazy noclegowej oraz gastronomicznej. Należy wykorzystać możliwości związane z walorami krajobrazowymi i przyrodniczymi powiatu, związane z występowaniem rzeki Odry, jezior, parków oraz rezerwatów przyrody. Kluczowe jest także położenie transgraniczne powiatu oraz jego dobra dostępność komunikacyjna.

Wspieranie rozwoju talentów, zainteresowań mieszkańców, rozwój atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego ma kluczowe znaczenie dla standardów życia na terenie powiatu. Zadania powinny być ukierunkowane na wypracowanie przemyślanej koncepcji zagospodarowania czasu wolnego mieszkańców, a także na rozwój miejsc integrujących społeczność lokalną. W tym zakresie uwagę należałoby zwrócić przede wszystkim na

podejmowanie działań mających na celu rewitalizację przestrzeni publicznej, a także estetyzację i zagospodarowanie terenów zielonych, poprawę jakości infrastruktury kulturalnej, a także aktywizację mieszkańców wokół promocji tradycji i kultury powiatu. Na terenie powiatu należy rozwijać infrastrukturę kulturalną, a także organizować imprezy o znaczeniu ponadlokalnym, które są atrakcyjne dla mieszkańców oraz turystów przejezdnych i weekendowych. Ważne jest nawiązywanie do tradycji i historii powiatu, a także rozwijanie nowatorskich koncepcji imprez, promowanych szeroko na terenie województwa lubuskiego.

Samorząd powiatowy zamierza inicjować działania na rzecz współpracy z partnerami w celu zagospodarowania terenów atrakcyjnych pod względem rekreacyjnym. Planowana jest rozbudowa infrastruktury turystycznej w szczególności tras rekreacyjnych (ścieżek rowerowych, szlaków turystycznych), a także rozbudowa i budowa nowych obiektów rekreacyjnych. Ważna jest rozbudowa dróg rowerowych w tym łączących poszczególne miejscowości na terenie powiatu. Ważnym aspektem jest poprawa oznakowania miejsc i tras turystycznych w tym także na trasie dojazdowej do tych miejsc. Powiat słubicki posiada atrakcyjne tereny do rozwoju turystyki leśnej, wodnej. Niezbędne jest rozwijanie tras pieszych, rowerowych, dydaktycznych, specjalistycznych w obrębie m.in. Puszczy Rzepińskiej, Parku Narodowego „Ujścia Warty”, Parku Krajobrazowego „Ujście Warty” oraz Krzesińskiego Parku Krajobrazowego, rezerwatów przyrody. Należy promować także już istniejące szlaki turystyczne w tym Drogę św. Jakuba, czy szlak rowerowy Odra – Nysa.

Rozwojowi turystyki i rekreacji będzie sprzyjało także zagospodarowanie terenów przy rzece Odrze, kanałach, jeziorach w celu zróżnicowania form spędzania czasu wolnego. W celu wzmocnienia atrakcyjności terenów nad wodą ważny jest rozwój obszarów pod funkcje rekreacyjne i sportowe w tym budowa przystani, utworzenie wypożyczalni sprzętu sportowego takiego jak kajaki, żagle i inne. Powiat słubicki ma także potencjał na organizację atrakcyjnych imprez i działań sportowych np. spływów kajakowych szlakiem ośnieńskich jezior.

Rozwój zintegrowanej informacji turystycznej we współpracy z makrootoczeniem (powiatem, województwem) i budowa spójnej marki powiatu słubickiego stanowić powinien filar polityki informacyjno-promocyjnej. W szczególności należy zadbać o wdrożenie nowoczesnych technologii komunikacji, narzędzi internetowych, ze względu na to, że odgrywają one coraz ważniejszą rolę w komunikacji marketingowej, jako źródło informacji i narzędzie promocji. Celem jest dążenie do profesjonalizacji obsługi ruchu turystycznego poprzez zapewnienie łatwego i pełnego dostępu do informacji turystycznej. Należy rozwijać skuteczną i efektywną informację turystyczną promującą walory powiatu, a także rozpowszechnianie produktów regionalnych. Ważny jest rozwój współpracy w zakresie promowania powiatu słubickiego ze stowarzyszeniami takimi jak: Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu „Pro Europa Viadrina”, czy też Klub Przyrodników.

Główne kierunki działania w zakresie celu operacyjnego ROZWÓJ POTENCJAŁU TURYSTYKI I REKREACJI NA TERENIE POWIATU
--

1. Wspieranie utworzenia zintegrowanej informacji turystycznej i budowania spójnej marki powiatu ślubickiego.
2. Wspieranie rozwoju infrastruktury turystycznej na terenie powiatu, w tym bazy noclegowej oraz gastronomicznej.
3. Rozwój infrastruktury rekreacyjnej na terenie powiatu w tym budowa placów zabaw, siłowni zewnętrznych, krytego basenu, centrum rekreacyjnego.
4. Rozwój i upowszechnianie tradycji oraz produktów regionalnych.
5. Organizacja i rozwój cyklicznych imprez promujących powiat.
6. Zagospodarowanie terenów wokół Odry, a także innych zbiorników wodnych w zakresie rozwoju funkcji turystycznych.
7. Zagospodarowanie terenów zielonych w szczególności parków na cele rekreacyjne.
8. Rozwój tras turystycznych.
9. Poprawa oznakowania miejsc atrakcyjnych turystycznie.
10. Rozwój współpracy pomiędzy podmiotami samorządowymi, gospodarczymi i społecznymi na rzecz turystyki, sportu i rekreacji.
11. Rozwój imprez na terenie powiatu, w szczególności o znaczeniu ponadlokalnym.
12. Utworzenie portalu informacji turystycznej dla powiatu ślubickiego.
13. Promowanie dziedzictwa regionu oraz wielokulturowości powiatu.
14. Utworzenie miejsc integracji dla seniorów.
15. Rozwój instytucji muzealnych i kulturalnych na terenie powiatu.

3.3.2. POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA

Cel strategiczny POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA to nawiązanie do kluczowych problemów w zakresie tworzenia warunków dla harmonijnego, bezpiecznego i wszechstronnego rozwoju mieszkańców powiatu ślubickiego. Dostrzega się konieczność zmian w sferze społecznej poprzez poszukiwanie dróg wzmocnienia społeczności tak, aby stała się zdolna do samoorganizacji, rozwoju i tworzenia dóbr wspólnych. Konieczne jest rozwijanie współpracy pomiędzy podmiotami życia społeczno-gospodarczego, przy jednoczesnym podnoszeniu efektywności ich działań.

Poniżej przedstawione zostały proponowane wskaźniki ilościowe monitorowania celu strategicznego POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA:

Proponowane wskaźniki monitorowania celu strategicznego:	Źródło:
Wyniki sprawdzianów na zakończenie szkoły podstawowej	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna
Wyniki egzaminów gimnazjalnych	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna
Liczba porad w ramach podstawowej opieki zdrowotnej w przeliczeniu na 1 mieszkańca	Bank Danych Lokalnych GUS
Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem	Bank Danych Lokalnych GUS
Udział wydatków na kulturę w budżecie	Starostwo Powiatowe
Liczba zabytków objętych renowacją na terenie gminy	Starostwo Powiatowe, właściciele i zarządcy zabytków
Wykrywalność sprawców przestępstw stwierdzonych	Komenda Policji
Liczba inwestycji w zakresie rozwoju bezpieczeństwa publicznego	Starostwo Powiatowe, partnerzy

CEL OPERACYJNY: ROZWÓJ BEZPIECZEŃSTWA SOCJALNEGO, ZDROWOTNEGO I PUBLICZNEGO

Planuje się podjęcie działań mających na celu poprawę warunków funkcjonowania placówek świadczących usługi pomocy społecznej i opieki zdrowotnej, a także dostosowanie ich oferty do potrzeb społeczności lokalnej. Zmiany w strukturze demograficznej powiatu ślubickiego wymuszają dostosowanie priorytetów ochrony zdrowia do warunków funkcjonowania społeczeństw starzejących się. Tendencje demograficzne wskazują także na wzmocnienie opieki zdrowotnej i społecznej skierowanej do osób starszych, a także niesamodzielnych, czy też przewlekle chorych. Niezbędny staje się rozwój instytucji dziennej opieki nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi, niesamodzielnymi, w tym także organizacji pozarządowych zrzeszających i wspierających swoich członków.

W celu zagwarantowania wysokich standardów zdrowotnych populacji niezbędny jest rozwój programów profilaktycznych skoncentrowanych na zmniejszaniu zachorowalności na choroby cywilizacyjne, jak również wdrażanie programów edukacyjnych i akcji promocyjnych na rzecz zdrowego stylu życia oraz regularnego korzystania z badań profilaktycznych i upowszechnianie zachowań prozdrowotnych.

Dostęp do usług medycznych jest kluczowy dla dobrej jakości życia mieszkańców. Bezpieczeństwo mieszkańców powiatu ślubickiego wymaga także ciągłego doskonalenia infrastruktury, wyposażenia oraz standardu obsługi w placówkach ochrony zdrowia.

W celu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu konieczne jest wzmocnienie profilaktyki społecznej oraz wsparcie osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem (m.in. niepełnosprawni, osoby starsze, bezrobotni, osoby niesamodzielne). Należy wspierać powstawanie i rozwój podmiotów ekonomii społecznej, które mają na celu integrację społeczną, zatrudnianie osób z grup szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym, wspomaganie ich przez system konsultacji i doradztwa, opiekę medyczną czy psychologiczną.

W ramach wdrażania efektywnej i integrującej polityki społecznej, zakłada się m.in. organizowanie i wspieranie funkcjonowania różnorodnych form pomocy społecznej, które będą odpowiadały na potrzeby mieszkańców powiatu ślubickiego.

W zakresie rozwoju bezpieczeństwa publicznego działania będą ukierunkowane na rozwój infrastruktury monitoringu zagrożeń naturalnych oraz alarmowanie mieszkańców o nadchodzącym bądź zaistniałym zagrożeniu. Należy wzmocnić standard bezpieczeństwa na terenie powiatu ślubickiego poprzez doposażenie, modernizację oraz inne formy rozwoju instytucji takich jak policja czy straż pożarna. Kluczowe są dalsze inwestycje w zakresie ochrony przeciwpowodziowej w tym rozbudowę wałów przeciwpowodziowych, a także w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa publicznego wymaga ciągłego doskonalenia wiedzy i umiejętności właściwych służb oraz modernizacji sprzętu, który wykorzystywany jest w ich pracy.

Główne kierunki działania w zakresie celu operacyjnego

ROZWÓJ BEZPIECZEŃSTWA SOCJALNEGO, ZDROWOTNEGO I PUBLICZNEGO

1. Rozwój infrastruktury, wyposażenia oraz standardu obsługi w placówkach zdrowia i pomocy społecznej.
2. Dostosowanie infrastruktury budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych.
3. Wspieranie rozwoju infrastruktury szpitalnych oddziałów ratunkowych, w tym modernizacja, doposażenie w sprzęt i aparaturę medyczną.

4. Wspieranie rozwoju profilaktyki, wczesnego wykrywania chorób i rehabilitacji.
5. Wspieranie dostępu do usług lekarzy specjalistów w szczególności pediatry, kardiologa, geriatry, neurologa, alergologa.
6. Wspieranie rozwoju opieki paliatywnej i geriatry.
7. Promowanie zdrowego stylu życia oraz profilaktyki zdrowia.
8. Przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego.
9. Organizowanie i wspieranie funkcjonowania różnorodnych form pomocy społecznej.
10. Stworzenie infrastruktury opiekuńczo- socjalnej w tym pogotowia opiekuńczego, izby dziecka, ośrodka interwencji kryzysowej.
11. Wspieranie działań mających na celu wyrównanie szans edukacyjnych dzieci ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym i ubóstwem.
12. Rozwój systemu edukacji umożliwiający w pełni kształcenie dzieci z niepełnosprawnościami.
13. Promowanie rodzicielstwa zastępczego.
14. Wsparcie, integracja i aktywizacja osób starszych, niepełnosprawnych i zależnych oraz umożliwienie im pełnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej.
15. Rozwój wyposażenia służb bezpieczeństwa publicznego.
16. Wspieranie rozwiązań w zakresie poprawy bezpieczeństwa mieszkańców w miejscach publicznych w tym w zakresie rozwoju monitoringu.
17. Tworzenie warunków do poprawy bezpieczeństwa przeciwpożarowego, w tym m.in. poprzez poprawę systemu monitoringu i alarmowania, poprawę zaopatrzenia wodnego do celów ppoż.
18. Tworzenie warunków do poprawy bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, w tym m.in. budowa i modernizacja wałów przeciwpowodziowych, melioracja rzek i zbiorników wodnych.
19. Poprawa systemu bezpieczeństwa w zakresie ruchu drogowego.

CEL OPERACYJNY: PODNIESIENIE POZIOMU EDUKACJI I KSZTAŁCENIE USTAWICZNE

Na terenie powiatu słubickiego planuje się podjęcie działań mających na celu poprawę warunków funkcjonowania placówek edukacyjnych i opiekuńczych, rozwijanie kształcenia pozaszkolnego, a także dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy. Planuje się rozwój pracowni, laboratoriów, wyposażenia w zakresie niezbędnych pomocy dydaktycznych i nowoczesnych technologii. Planowane są także działania w zakresie modernizacji infrastruktury placówek funkcjonujących w publicznym systemie oświaty, boisk, otoczenia szkoły w celu poprawy stanu technicznego w szczególności szkół ponadgimnazjalnych. Odpowiednia baza

dostosowana do standardów i wymogów kształcenia jest istotna także w zakresie kształcenia zawodowego, technicznego, rolniczego. Istnieje wyraźna potrzeba wyrównania szans uczniów szkół z terenu powiatu słubickiego w rozwoju kariery zawodowej poprzez dostosowanie kierunków kształcenia do realiów gospodarki. Współpraca z przedsiębiorcami, przedstawicielami samorządu, innymi podmiotami zaangażowanymi w procesy edukacyjne, pozwoli na adekwatne projektowanie kierunków nauczania. Zdobywanie uprawnień oraz kompetencji zawodowych wpłynie także pośrednio na ograniczenie migracji zarobkowych oraz zmniejszenie poziomu bezrobocia w powiecie.

Ważne jest zagwarantowanie dostępu do infrastruktury sportowej i rekreacyjnej (w tym place zabaw, siłownie zewnętrzne, boiska wielofunkcyjne), użytkowanej przez mieszkańców, uczniów, udostępnionej dla turystów. Istotny będzie rozwój technik cyfrowych w procesie edukacji oraz wzrost dostępności komputerów i internetu w szkołach. Ponadto efektywny rozwój edukacji wymaga podniesienia poziomu kompetencji kadr nauczycielskich, a także wzmocnienia współpracy z rodzicami, opiekunami i otoczeniem placówek edukacyjnych. Należy jak najszerzej włączyć społeczność lokalną w procesy edukacji oraz wychowania, a także rozwijać funkcję placówek jako miejsce integracji mieszkańców.

Konieczne jest zagwarantowanie równego dostępu do usług edukacyjnych w tym edukacji przedszkolnej oraz opieki nad dziećmi do lat 3, aby minimalizować skutki rozwarstwienia społecznego. Ważne jest także zapewnienie opieki nad dziećmi w okresie wolnym od zajęć szkolnych w tym podczas wakacji.

Główne kierunki działania w ramach celu operacyjnego

PODNIESIENIE POZIOMU EDUKACJI I KSZTAŁCENIE USTAWICZNE

1. Rozwój placówek edukacyjnych w zakresie poprawy infrastruktury oraz ich wyposażenia w pomoce dydaktyczne i nowoczesne technologie.
2. Poprawa wyposażenia pracowni zawodowych zgodnie ze standardami właściwego ministra ds. edukacji.
3. Rozwój infrastruktury sportowej na terenie powiatu.
4. Rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych.
5. Rozwój oferty szkolnictwa dostosowanego do potrzeb rynku pracy.
6. Rozwój działań w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 na terenie powiatu.
7. Rozwój szkolnictwa zawodowego.
8. Rozwój opieki specjalistycznej dla uczniów szkół z powiatu w tym pielęgniarki, pedagoga, psychologa, stomatologa.
9. Rozwój współpracy międzyszkolnej i międzynarodowej oraz programów wymian młodzieżowych.

10. Rozwój oferty praktyk i staży dla uczniów szkół i uczelni z powiatu.
11. Wdrożenie systemu monitorowania losów absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i uczelni.
12. Rozwój kształcenia w zakresie znajomości języków obcych w szczególności angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego.
13. Rozwój edukacji pozaformalnej w placówkach oświatowych, kulturalnych na terenie powiatu.

CEL	OPERACYJNY:	ZRÓWNOWAŻONE	WYKORZYSTANIE	ZASOBÓW
NATURALNYCH				

W celu zrównoważonego rozwoju powiatu należy podjąć działania dotyczące ochrony zasobów naturalnych w tym wód powierzchniowych i podziemnych oraz jakości powietrza. Ze względu na znaczącą rolę zasobów naturalnych w rozwoju turystyki i rekreacji konieczne jest objęcie szczególną ochroną parków, jezior, rezerwatów przyrody, zbiorników wodnych oraz innych miejsc służących do wypoczynku. Ponadto należy podjąć efektywne działania zmierzające do zminimalizowania występowania azbestu; stworzenie zachęty do wymiany pokryć. Ograniczenie wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł konwencjonalnych przyczyni się do redukcji emisji gazów cieplarnianych, zmniejszenia stopnia degradacji środowiska naturalnego. Efektywność realizacji zielonych projektów wymaga nie tylko zaangażowania środków finansowych, ale również konieczność edukowania społeczności w zakresie wykorzystywania ekoinnowacyjnych technologii i kształtowanie postaw proekologicznych. W kolejnych latach wzmocniona zostanie promocja wykorzystania technologii niskoemisyjnych oraz produkcji i dystrybucji OZE w powiecie ślubickim. Równolegle będą prowadzone działania miękkie zwiększające świadomość mieszkańców powiatu w zakresie ochrony środowiska i ekologii oraz promocji lokalnego rolnictwa w zakresie działań wspierających naturalne i ekologiczne wyroby rolno-spożywcze.

Główne kierunki działania w ramach celu operacyjnego
ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW NATURALNYCH

1. Zachowanie równowagi pomiędzy urbanizacją i uprzemysłowieniem a środowiskiem naturalnym.
2. Rozwój optymalnego systemu gospodarowania odpadami, opartego na selektywnej zbiórce odpadów.
3. Rozwój alternatywnych źródeł wykorzystywania energii.
4. Ochrona bioróżnorodności przyrodniczej na terenie powiatu.

5. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych.
6. Poprawa stanu powietrza na terenie powiatu.
7. Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej na terenie powiatu.
8. Termomodernizacja infrastruktury budynków użyteczności publicznej.

CEL OPERACYJNY: WSPIERANIE ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO
--

Ocenia się, że warunkiem zrównoważonego rozwoju powiatu ślubickiego, jest budowanie powiązań kooperacyjnych oraz rozwój społeczeństwa obywatelskiego. Z punktu widzenia działalności publicznej, celowa jest współpraca samorządu powiatowego w szczególności z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, sektorem prywatnym i społecznym. Podejmowane będą inicjatywy mające na celu zwiększenie potencjału samorządu do wypełniania swoich funkcji w nowoczesny i partnerski sposób.

Potrzebny jest rozwój kanałów komunikacji z mieszkańcami i przedsiębiorcami, a także ciągłe doskonalenie świadczonych usług publicznych. Cyfryzacja usług publicznych oraz wzmocnienie komunikacji jednostek samorządu miejskiego z otoczeniem to nawiązanie do średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju 2020, której jednym z priorytetów jest sprawne i efektywne państwo oraz doprowadzenie do zwiększenia skuteczności i efektywności państwa otwartego na współpracę z obywatelami, m.in. poprzez szerokie stosowanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Podejmowane będą inicjatywy mające na celu aktywizację społeczności lokalnej, celem zwiększenia jej partycypacji i roli w kreowaniu polityki rozwoju lokalnego. Istnieje konieczność rozwoju narzędzi zarządzania administracją publiczną, w tym przede wszystkim stymulowania partycypacji społecznej w życiu publicznym. Istotne jest stosowanie w administracji samorządowej nowoczesnych kanałów komunikacji z otoczeniem oraz umożliwienie społeczności współdecydowania o kształcie rozwoju powiatu i sprawach lokalnych. Wykorzystanie nowoczesnych technologii i internetu ma na celu usprawnienie procesów administracyjnych w tym obsługi klientów.

Główne kierunki działania w ramach celu operacyjnego WSPIERANIE ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO

1. Wspieranie rozwoju inicjatyw obywatelskich, w tym współpracy pomiędzy sektorem pozarządowym i publicznym.
2. Rozwój wolontariatu na terenie powiatu.
3. Usprawnianie procesów zarządzania w administracji publicznej.

4. Usprawnianie procesów stanowienia prawa miejscowego i aktów administracyjnych, w tym ich jakości.
5. Nowoczesne e-usługi publiczne i upowszechnienie elektronicznej obsługi ludności.
6. Rozwój współpracy międzynarodowej oraz zrzeszania z innymi samorządami w kraju i zagranicą.

3.3.3. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY POWIATU

Celem strategicznym jest ROZWÓJ INFRASTRUKTURY POWIATU tzn. wszelkie inwestycje i działania w zasoby powiatu ślubickiego w tym infrastrukturę techniczną, transportową, mieszkalną. Należy mieć jednak na względzie, iż rozwój infrastruktury powinien zmierzać w kierunku znacznego zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska naturalnego.

Poniżej przedstawione zostały proponowane wskaźniki ilościowe monitorowania celu strategicznego ROZWÓJ INFRASTRUKTURY POWIATU:

Proponowane wskaźniki monitorowania celu:	Źródło:
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na obszarze powiatu [km]	Bank Danych Lokalnych GUS
Długość czynnej sieci gazowej na obszarze powiatu [km]	Bank Danych Lokalnych GUS
Długość nowopowstałych i zmodernizowanych dróg	Starostwo Powiatowe
Liczba miejsc parkingowych na terenie powiatu	Starostwo Powiatowe
Liczba nowych mieszkań oddanych do użytku	Starostwo Powiatowe
Liczba nowych lub zmodernizowanych mieszkań komunalnych, socjalnych, chronionych	Starostwo Powiatowe
Odpady komunalne zebrane selektywnie z odpadów komunalnych ogółem (%)	Bank Danych Lokalnych GUS

Źródło: Opracowanie własne.

CEL OPERACYJNY POPRAWA INFRASTRUKTURY KOMUNIKACYJNEJ

Planuje się obranie kierunków mających na celu rozwijanie i modernizację infrastruktury drogowej wraz z oświetleniem, chodnikami, parkingami, przystankami, a także poprawę komunikacji transportowej wewnątrz oraz na zewnątrz powiatu. Ocenia się, że dla pełniejszego wykorzystania potencjału położenia geograficznego powiatu ślubickiego oraz możliwości, jakie tworzy układ powiązań drogowych na jej terenie, kluczowy będzie rozwój infrastruktury drogowej zmierzający do wsparcia budowy połączeń sieci dróg na poziomie regionalnym w tym także obwodnicy miejskiej w Ślubicach.

Główne kierunki działania w ramach celu operacyjnego POPRAWA INFRASTRUKTURY KOMUNIKACYJNEJ

1. Remont i budowa dróg na terenie powiatu celem tworzenia wzajemnie uzupełniających się sieci oraz łączenia ich z drogami gminnymi, wojewódzkimi i krajowymi.
2. Podjęcie działań mających na celu wyprowadzenie ruchu kołowego poprzez budowę obwodnic.
3. Remont i budowa infrastruktury drogowej w tym oświetlenia, chodników, ścieżek pieszo-rowerowych, parkingów, przystanków.
4. Budowa dróg rowerowych w tym łączących miejscowości na terenie powiatu.
5. Rozwój transportu kolejowego i wodnego.
6. Budowa infrastruktury pod przeprawę promową i budowa mostów.
7. Poprawa dostępności i częstotliwości transportu publicznego między miejscowościami w powiecie i na zewnątrz.
8. Utrzymanie usług w zakresie transportu publicznego na odpowiednim poziomie jakości.
9. Budowa i polepszenie jakości dróg dojazdowych do terenów inwestycyjnych oraz mieszkaniowych.

CEL OPERACYJNY WSPIERANIE ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Nowoczesna i sprawna infrastruktura techniczna powiatu, zapewni dobre warunki do inwestowania oraz podnoszenia standardu życia społeczności lokalnej. Z tego też względu Powiat Słubicki w ramach realizacji zadań ciągłych, planuje modernizację i rozbudowę sieci: kanalizacyjnej, ciepłowniczej, energetycznej, gazowej oraz teleinformatycznej, gdyż ich istnienie oraz sprawność są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa. Ważne jest zapewnienie równego dostępu do infrastruktury na terenie całego powiatu, w tym także na terenach wiejskich. Nacisk położony jest także na infrastrukturę teleinformatyczną, gdyż rozwój cywilizacyjny obliguje samorządy do przywiązywania większej uwagi w zakresie wykorzystania nowoczesnych technologii w przestrzeni publicznej.

Główne kierunki działania w ramach celu operacyjnego WSPIERANIE ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

1. Wsparcie modernizacji, rozbudowy i budowy sieci kanalizacyjnej, ciepłowniczej, energetycznej i gazowej.
2. Modernizacja, rozbudowa i budowa sieci wodno-kanalizacyjnej.
3. Rozwój szerokopasmowego internetu oraz sieci teleinformatycznej na terenie powiatu.

CEL OPERACYJNY WSPIERANIE ROZWOJU MIESZKALNICTWA

Planuje się obranie kierunków mających na celu wzrost liczby budynków mieszkalnych zgodnie z zapotrzebowaniem społeczności oraz podniesienie standardu już istniejących zasobów komunalnych, socjalnych i chronionych. Istotne są działania zmierzające do poszukiwania szans na rozwój i poprawę stanu zasobów mieszkaniowych, w tym komunalnych, socjalnych i chronionych, a także łagodzenie luki infrastrukturalnej w zakresie zagospodarowania terenów wokół budynków mieszkalnych oraz innych zjawisk hamujących rozwój powiatu.

Główne kierunki działania w ramach celu operacyjnego WSPIERANIE ROZWOJU MIESZKALNICTWA

1. Promowanie terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe.
2. Rozwój budownictwa wielorodzinnego.
3. Podejmowanie działań mających na celu wzrost dostępności mieszkań dla ludzi młodych.
4. Wzrost dostępności mieszkań komunalnych, socjalnych i chronionych.
5. Promowanie osiedlania się na terenie powiatu.

3.3.4. PROJEKTY STRATEGICZNE W PERSPEKTYWIE CZASOWEJ 2014 – 2022

Lp.	Podmiot odpowiedzialny	Nazwa zadania	Uzasadnienie
1	Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza „Nasza Chata”, Cybinka	1. Poprawa infrastruktury poprzez utworzenie miejsc parkingowych. 2. Utworzenie boiska wielofunkcyjnego.	Konieczność poprawy infrastruktury z uwagi na brak miejsc parkingowych na terenie placówki oraz zły stan techniczny boiska wielofunkcyjnego
2	Powiatowy Ośrodek Wsparcia w Rzepinie	Rozbudowa Powiatowego Ośrodka Wsparcia w Rzepinie: 8 dodatkowych miejsc dla osób z zaburzeniami psychicznymi, 2 nowe pomieszczenia na rehabilitację ruchową i rozwijanie umiejętności teatralno- wokalnych.	Planowane działanie inwestycyjne przyczyni się to do rozszerzenia oferty dla osób niepełnosprawnych, jak również utrwali proces integracji ze środowiskiem.
3	Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Słubiach	Poprawa stanu technicznego Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej.	W ramach zadań, które mają na celu poprawę stanu technicznego Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej, należy zaliczyć w szczególności: 1. Zamontowanie windy do 1. i 2. piętra z przeznaczeniem dla osób niepełnosprawnych będących naszymi klientami; 2. Przystosowanie gabinetu do wczesnego wspomagania

			rozwoju dla dzieci 0-6 lat; 3. Remont 2 łazienek pracowniczych na 1. i 2. piętrze; 4. Wymiana podłóg we wszystkich gabinetach, których jest 15 i na korytarzach (1. i 2. piętro); 5. Malowanie ścian i sufitów; 6. Wymiana drzwi i ościeżnic; 7. Wymiana elektryczności i oświetlenia; 8. Zakup mebli do sekretariatu i 2 gabinetów terapeutycznych, szafy pancerne na dokumentację; 9. Szkolenia podnoszące i uzupełniające kwalifikacje zawodowe nauczycieli i pracowników administracyjnych, szkolenia związane z awansem zawodowym; 10. Wyposażenie sali do wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, materiały edukacyjne do terapii psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej, zakup 4 komputerów wraz z oprogramowaniem.
4	Zespół Szkół Licealnych im. Zbigniewa Herberta w Słubicach	Poprawa warunków rozwoju, kształcenia i dostępu do edukacji w Zespole Szkół Licealnych w Słubicach.	Celem jest poprawa efektów kształcenia na poziomie ponadgimnazjalnym, a także ułatwienie dostępu do zajęć sportowych osobom niepełnosprawnym. Realizacja poniżej wymienionych inwestycji pozwoli na promocję zdrowego i aktywnego stylu życia: 1. Generalny remont pomieszczeń po warsztatach szkoły odzieżowej z przeznaczeniem na sekretariat, gabinet dyrektora i wicedyrektora, pokój nauczycielski,

			pomieszczenia socjalne; 2. Budowa hali sportowej, remont boiska szkolnego; 3. Zakup pomocy naukowych do gabinetów lekcyjnych; 4. Zakup sprzętu audiowizualnego tj. projektory, wizualizery i tablice interaktywne; 5. Zakup materacy, piłek, stołu do pinponga; 6. Zakup sprzętu nagłaśniającego na uroczystości, apele szkolne. 7. Remont podwórka szkolnego; 8. Wymiana okien szt. 52, założenie klimatyzacji w gabinetach informatyki; 9. Adaptacja pomieszczenia po trafostacji z przeznaczeniem na nauczanie indywidualne, zajęcia pozalekcyjne; 10. Szkolenia kierunkowe nauczycieli w związku z reformą oświatową, zmianą podstawy nauczania, zmianą formuły egzaminów maturalnych; 11. Szkolenia z doskonalenia korzystania z technik informacyjnych, komputerowych w zastosowaniu w edukacji; 12. Szkolenia z mediacji, rozmów "trudnych" z rodzicami; 13. Szkolenia z zakresu zapobiegania zagrożeniom młodzieży – jak młodzież uchronić od niezdrowych pokus.
5	Zespół Szkół Ekonomicznych w Ośnie Lubuskim	Poprawa jakości i warunków kształcenia w Zespole Szkół Ekonomicznych w Ośnie Lubuskim.	Należy poprawić stan techniczny budynków oraz podnieść standard wyposażenia placówki. Realizacja zaleceń inspektora BHP. Do niniejszych zadań należy zaliczyć w szczególności:

--	--	--

1. Remont pracowni kształcenia zawodowego i ogólnego;2. Wymiana 140 okien;3. Remont pokoi w internacie oraz naprawa rynien, rur spustowych i opierzenia na budynku;4. Wykonanie ogrodzenia terenu szkoły;5. Remont kuchni i stołówki;6. Budowa boiska do piłki nożnej i siatkowej oraz bieżni;7. Remont siłowni oraz toalet, szatni i zaplecza sali gimnastycznej;8. Doprowadzenie ciepłej wody do toalet;9. Remont dachu na sali gimnastycznej;10. Zakup sprzętu i narzędzi do kształcenia praktycznego w zawodach: technik hotelarstwa, ekonomista, usług fryzjerskich;11. Wymiana komputerów w pracowniach;12. Zakup tablic multimedialnych wraz z rzutnikami;13. Zakup kserokopiarek, laptopów dla nauczycieli z dostępem do internetu;14. Zakup sprzętu sportowego;15. Wymiana komputerów w sekretariacie, w szczególności komputera, na którym sporządzane jest SIO;16. Zakup faksu;

			17. Zakup nowego wyposażenia pokoi w internacie, przede wszystkim wymiana kabin prysznicowych oraz mebli; 18. Szkolenia z zakresu rozwiązywania konfliktów z rodzicami i uczniami.
6	Powiat Słubicki wraz z Gminą Górzycą	Remont drogi powiatowej nr 1313F Górzycą – Żabice – Czarnów	Remont drogi wpłynie na komfort jazdy i także odnosić się będzie do ograniczenia stopnia zużywalności się pojazdów samochodowych.
7	Powiat Słubicki	Remont drogi powiatowej nr 1254F Nowe Biskupice – Rzepin do autostrady A-2	Remont drogi wpłynie na komfort jazdy i odnosić się będzie do ograniczenia stopnia zużywalności się pojazdów samochodowych.
9	Powiat Słubicki	Remont drogi powiatowej nr 1302F Lisów – Starków - Kowalów	Remont nawierzchni drogowej wpłynie na poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym.
10	Powiat Słubicki oraz Gmina Cybinka	1. Przebudowa drogi powiatowej nr 1159 Kłopot – Rąpice – gr. Powiatu; 2. Poszerzenie nawierzchni bitumicznej z 4,0 do 6.0 mb.	Remont drogi wpłynie na komfort jazdy i także odnosić się będzie do ograniczenia stopnia zużywalności się pojazdów samochodowych oraz skróci czas przejazdu po tym odcinku drogi.

11	Powiat Słubicki oraz Gmina Ośno Lubuskie	1. Przebudowa drogi powiatowej nr 1257F od dr. woj. 137 – Smogóry – Lubień – gr. powiatu; 2. Przebudowa drogi – poszerzenie nawierzchni bitumicznej z 4,0 do 6,0 m.	Poszerzenie nawierzchni drogowej z 4, 0 do 6,0 mb wpłynie przede wszystkim na poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Remont drogi wpłynie na komfort jazdy i także odnosić się będzie do ograniczenia stopnia zużywalności się pojazdów samochodowych oraz skróci czas przejazdu po tym odcinku drogi.
12	Powiat Słubicki oraz Gmina Rzepin	Remont drogi powiatowej nr 1303F Kowalów – Lubiechnia Wielka	Remont nawierzchni drogowej wpłynie na poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym.
13	Powiat Słubicki oraz Gmina Cybinka	1. Przebudowa drogi powiatowej nr 1248F od dr. powiatowej nr 1250F – m. Kłopot; 2. Przebudowa drogi – poszerzenie nawierzchni bitumicznej z 4,0 do 5,5 m.	Remont drogi wpłynie na komfort jazdy i także odnosić się będzie do ograniczenia stopnia zużywalności się pojazdów samochodowych oraz skróci czas przejazdu po tym odcinku drogi.
14	Powiat Słubicki oraz Gmina Słubice	Remont drogi powiatowej nr 1299F Słubice- Nowy Lubusz – Pławidło - Słubice	Remont nawierzchni drogowej wpłynie na poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

15	Powiat Słubicki oraz Gmina Ośno Lubuskie	1. Przebudowa drogi powiatowej nr 1309F Radów – Świniary; 2. Poszerzenie nawierzchni bitumicznej z 4,0 do 6,0 m.	Remont drogi wpłynie na komfort jazdy i także odnosić się będzie do ograniczenia stopnia zużywalności się pojazdów samochodowych oraz skróci czas przejazdu po tym odcinku drogi.
16	Starostwo Powiatowe w Słubicach	Wysoka jakość. Podniesienie standardów usług medycznych dla mieszkańców zachodniej części województwa lubuskiego.	W celu poprawy standardów usług medycznych świadczonych dla mieszkańców zachodniej części województwa lubuskiego należy zrealizować w szczególności następujące zadania: 1. Wykonanie projektu na rozbudowę szpitala; 2. Rozbudowa szpitala poprzez dobudowanie skrzydła do głównego budynku szpitala; 3. Budowa parkingów oraz dróg wewnętrznych na terenie szpitala; 4. Projekt na lądowisko dla helikopterów sanitarnych; 5. Budowa lądowiska dla helikopterów sanitarnych; 6. Wdrożenie projektu „Lubuska Sieć Teleradiologii e-zdrowie w diagnostyce obrazowej”. Realizacja zadań od 1 do 3 jest podyktowana koniecznością inwestycji wynikających z postanowień programu dostosowawczego szpitala opracowanego na podstawie rozporządzenia ministra zdrowia z dn. 2 lutego 2011r., w sprawie wymagań dotyczących zakładów opieki

			zdrowotnej Realizacja zadań 4 i 5 wynika z ustawowych potrzeb szpitalnego oddziału ratunkowego i jest niezbędna do dostosowania standardów placówki wymaganych dla szpitalnych oddziałów szpitalnych, zawartych w rozporządzeniu ministra zdrowia z dn. 3 listopada 2011 r. Realizacja zadania 6 wynika z uczestnictwa w programie o charakterze regionalnym „Lubuska Sieć Teleradiologii e-zdrowie w diagnostyce obrazowej”, w którym uczestniczy 11 placówek służby zdrowia oraz uniwersytet lubuski jako lider projektu.
17.	Starostwo Powiatowe w Słubicach	Przebudowa drogi powiatowej nr 1317F w miejscowości Radachów	Remont nawierzchni drogowej wpłynie na poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym.
18.	Starostwo Powiatowe w Słubicach	Budowa ciągu pieszo – rowerowego wzdłuż drogi powiatowej nr 1313 F na odcinku Górzycza-Czarnów	Budowa ma na celu poprawę bezpieczeństwa oraz podwyższenie standardów infrastruktury technicznej.
19.	Starostwo Powiatowe w Słubicach	Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1299F w miejscowości Pławidło;	Budowa chodnika ma na celu poprawę bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego, a także podwyższenie standardów jakości życia mieszkańców z miejscowości Pławidło.
20.	Starostwo Powiatowe w Słubicach	Budowa ciągu pieszo – rowerowego wzdłuż dróg powiatowych nr 1248 F	Budowa ciągu pieszo- rowerowego ma na celu poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

		oraz 1250 F na odcinku Biazków-Grzmiąca-Kłopot i nr 1159F Kłopot-granica powiatu	
21.	Starostwo Powiatowe w Słubicach	Budowa ciągu pieszo – rowerowego wzdłuż dróg powiatowych nr 1248 F oraz 1250 F na odcinku Biaków-Grzmiąca-Kłopot i nr 1159F Kłopot-granica powiatu;	Budowa ciągu pieszo- rowerowego ma na celu poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym.
22.	Starostwo Powiatowe w Słubicach	Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1252 F w miejscowości Urad	Budowa chodnika ma na celu poprawę bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego, a także podwyższenie standardów jakości życia mieszkańców z miejscowości Urad.
23.	Starostwo Powiatowe w Słubicach	Budowa ścieżki rowerowej w ciągu dróg powiatowych nr 1316 F i 1291F na odcinku Stańsk – Ośno Lubuskie	Budowa ścieżki rowerowej ma na celu poprawę bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego.
24.	Starostwo Powiatowe w Słubicach	Powierzchniowe utrwalenie nawierzchni drogi powiatowej nr 1302 F Lisów – Starków – Kowalów o długości 6,72 km	Modernizacja drogi ma na celu poprawę bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego.
25.	Starostwo Powiatowe w Słubicach	Odnowa nawierzchni drogi powiatowej nr 1298 F Drzecin – Stare Biskupice na odcinku 3,0 km	Modernizacja drogi ma na celu poprawę bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego.

26.	Starostwo Powiatowe w Słubicach	Tworzenie bazy danych osób niepełnosprawnych w Powiecie Słubickim – projekt badawczy.	Celem jest poprawa systemu wspierania osób niepełnosprawnych na terenie powiatu.
27.	Starostwo Powiatowe w Słubicach, partnerzy	Wypracowanie systemu wspólnych transgranicznych działań jednostek straży pożarnej z Powiatu Słubickiego i powiatów partnerskich z terenu Brandenburgii	Celem jest poprawa współpracy jednostek straży pożarnej z terenu powiatu słubickiego oraz partnerskich z Brandenburgii.
28.	Starostwo Powiatowe w Słubicach, partnerzy	Kształcimy dla Lubuskiego. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury edukacyjnej w Powiecie Słubickim	Celem jest poprawa stanu technicznego infrastruktury edukacyjnej oraz jej wyposażenie.

Źródło: Opracowanie własne

4. WDROŻENIE I MONITOROWANIE STRATEGII

Podstawą skutecznego wdrażania założeń strategii rozwoju jest system informacji o zjawiskach i procesach społeczno-gospodarczych zachodzących na obejmowanym przez nią terenie. Inicjując działania mające na celu osiągnięcie wytyczonych w strategii celów, należy systematycznie gromadzić informacje o efektach ich realizacji i skuteczności zastosowanych instrumentów. Głównymi obszarami monitorowania, ewaluacji i aktualizacji strategii są zatem wyznaczone cele jej realizacji oraz przypisane im wskaźniki, a dalej zadania. Istotą prowadzenia monitoringu tychże obszarów jest wyciąganie wniosków z tego, co zostało i nie zostało zrealizowane. Jest nią również modyfikowanie dalszych poczynań w taki sposób, aby osiągnąć zakładane cele w przyszłości. Dlatego też kluczowym elementem monitorowania, ewaluacji i aktualizacji jest wypracowanie takich technik zbierania informacji, które będą jak najbardziej miarodajnie odzwierciedlały efekty prowadzonych działań.

Zatem monitoring, ewaluacja i aktualizacja będzie skutecznym systemem wdrażania założeń strategicznych tylko wówczas, gdy będzie kierował się następującymi zasadami:

- a) zasada wiarygodności – informacja musi być wiarygodna i musi opierać się na niepodważalnych danych; niedokładne dane w systemie monitorowania oznaczają powstanie ryzyka podjęcia niewłaściwych działań korygujących;
- b) zasada aktualności – informacje powinny być gromadzone, przekazywane i oceniane w sposób ciągły, który umożliwia podjęcie na czas działań korygujących oraz stosownych korekt w momencie aktualizacji strategii;
- c) zasada obiektywności – monitorowanie prowadzone w oparciu o analizę wskaźników porównawczych daje możliwość prowadzenia obiektywnej oceny niezakłóconej subiektywnością wynikającą z przywiązania do własnych pomysłów i dążeń;
- d) zasada koncentracji na punktach strategicznych – monitorowanie powinno skupiać się przede wszystkim na tych obszarach życia społeczno-gospodarczego, w których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia największych odchyłeń, mogących wywoływać zahamowania w realizacji założeń strategii lub ich zatrzymanie;
- e) zasada realizmu – monitorowanie musi być zgodne z realiami realizowanych zadań; dana jednostka wdrażając strategię powinna dostrzegać przede wszystkim te elementy procesu, które świadczą o wydajności i jakości dostarczanych produktów;
- f) zasada koordynacji informacji – monitorowanie musi być prowadzone w taki sposób, aby było skoordynowane z tokiem prowadzonych prac i jednocześnie nie wpływało na ich zahamowanie oraz nie przeszkadzało w realizacji podejmowanych działań; informacje płynące z prowadzonego monitoringu powinny docierać do wszystkich

zainteresowanych tak, aby umożliwić im właściwe podejmowanie decyzji mających znaczenie strategiczne;

- g) zasada elastyczności – proces monitorowania musi być bardzo elastyczny i zapewniający szybkie reagowanie na zachodzące zmiany; także w przypadku zmian oraz korekt należy modyfikować system oceny w sposób dostosowany do zmieniających się oczekiwań w przyszłości.

Proces weryfikacji stopnia osiągnięcia założeń, uwzględnionych w niniejszej strategii, będzie odbywał się na podstawie wewnętrznej procedury monitoringu, ewaluacji i aktualizacji dokumentów strategicznych, opracowanej przez Powiat Słubicki.

SKŁAD ZESPOŁU DS. AKTUALIZACJI STRATEGII ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU POWIATU SŁUBICKIEGO

W skład zespołu ds. aktualizacji Strategii zrównoważonego rozwoju powiatu słubickiego weszli:

- Pracownicy Wydziału Rozwoju Lokalnego, Promocji i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Słubicach,
- Zespół specjalistów ds. zarządzania strategicznego pod kierunkiem Weroniki Burman z firmy Grupa Ergo Sp.z.o.o.

SPIS RYSUNKÓW I TABEL

SPIS RYSUNKÓW:

Rysunek 1. Położenie powiatu słubickiego na tle województwa lubuskiego	5
Rysunek 2. Gminy powiatu słubickiego	6

SPIS TABEL:

Tabela 1. Liczba ludności i powierzchnia powiatu słubickiego, województwa lubuskiego i Polski (stan na 2012 r.)	7
Tabela 2. Powierzchnia, ludność, liczba sołectw i miejscowości poszczególnych gmin powiatu słubickiego (stan na 2012 r.)	7
Tabela 3. Wskaźnik przyrostu naturalnego i salda migracji powiatu słubickiego w latach 2008–2012	9
Tabela 4. Formy ochrony przyrody na terenie powiatu słubickiego (stan na 2012 r.)	16
Tabela 5. Charakterystyka rezerwatów przyrody powiatu słubickiego	17
Tabela 6. Liczba użytków ekologicznych z podziałem na gminy	18
Tabela 7. Liczba pomników przyrody z podziałem na gminy	19
Tabela 8. Struktura użytkowania gruntów w powiecie słubickim (stan na 2010 r.)	20
Tabela 9. Analiza demograficzna powiatu słubickiego, województwa lubuskiego i Polski (stan na 2012 r.)	22
Tabela 10. Liczba ludności, przyrost naturalny i gęstość zaludnienia w poszczególnych gminach powiatu słubickiego (stan na 2012 r.)	23
Tabela 11. Struktura zatrudnienia w PUP w Słubicach według wykształcenia i płci (stan na 2012 r.)	25
Tabela 12. Pracujący w powiecie słubickim według płci w latach 2007–2012	25
Tabela 13. Pracujący według sektorów ekonomicznych (stan na 2012 r.)	26

Tabela 14 Liczba Podmiotów gospodarczych w powiecie słubickim według sektorów własnościowych (stan na 2012 r.).....	27
Tabela 15 Podmioty gospodarki narodowej w powiecie słubickim — wskaźniki (lata 2007–2012).....	27
Tabela 16 Liczba bezrobotnych w powiecie słubickim.....	30
Tabela 17 Stopa bezrobocia w powiecie słubickim, województwie lubuskim i Polsce.....	30
Tabela 18 Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych gminach powiatu słubickiego na koniec 2011 r. i w 2012 r. (stan na koniec każdego miesiąca)	32
Tabela 19 Liczba osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (stan na koniec grudnia 2012 r.)	33
Tabela 20 Struktura bezrobotnych według wykształcenia w powiecie słubickim	34
Tabela 21 Liczba ofert pracy zgłoszonych według wykształcenia (stan na 2012 r.).....	36
Tabela 22 Liczba ofert pracy według wybranych pracodawców (stan na 2012 r.)	36
Tabela 23 Liczba uczniów uczęszczających do poszczególnych placówek edukacyjnych w roku szkolnym 2012/2013.....	38
Tabela 24 Liczba uczniów w ZSER Słubice w latach 2009–2013.....	39
Tabela 25 Liczba uczniów w ZST Słubice w latach 2009–2013.....	39
Tabela 26 Liczba nauczycieli w ZST Słubice	40
Tabela 27 Liczba uczniów w ZSE Ośno Lubuskie w latach 2009–2013	41
Tabela 28 Liczba nauczycieli w ZSL Słubice	41
Tabela 29 Zabytki oraz obiekty architektoniczne i kulturowe w powiecie słubickim.....	43
Tabela 30 Stan czytelnictwa Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy w Słubicach (stan na 2012 r.)	48
Tabela 31 Działalność kulturalno-oświatowa BPMiG Słubice w roku 2012	49
Tabela 32 Liczba udzielonych noclegów gościom zagranicznym w powiecie słubickim z podziałem na kraje (stan na 2012 r.).....	51
Tabela 33 Spis stowarzyszeń sportowych działających na terenie powiatu słubickiego.....	53
Tabela 34 Liczba zatrudnionego personelu medycznego według oddziału.....	58
Tabela 35 Świadczenia pomocy społecznej — wskaźniki (stan na 2012 r.).....	59
Tabela 36 Liczba przestępstw popełnionych na terenie powiatu słubickiego w roku 2009 i 2013	60
Tabela 37 Wykaz dróg powiatowych w powiecie słubickim.....	66
Tabela 38 Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	69